9
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 873
26 FEBRUARIE 1972

în șapte zile

Modernizarea structurilor de organizare a activității economice, accentuarea rolului factorilor economico-financiari în mecanismul economic, perfecționarea activității de planificare pe ramuri și în profil teritorial, intensa activitate de perfecționare prin legislație sînt numai cîteva dintre acțiunile fundamentale din ultimii ani inițiate de partid, menite să creeze concordanța dintre actualul stadiu de dezvoltare a forțelor de producție și formele și metodele de conducere a producției, pentru ridicarea generală a eficienței economice. În acest context trebuie să privim și cele două evenimente care au avut loc în cursul acestei săptămîni: Conferința pe țară a cadrelor de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții și Congresul al II-lea al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție.

Cuvîntarea pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a ținut-o la încheierea lucrărilor Conferinței pe țară a cadrelor de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții a devenit un document programatic pentru ampla activitate ce se desfășoară în întreaga țară de perfecționare continuă a conducerii, organizării și planificării economiei naționale, de lărgire a participării oamenilor muncii la soluționarea problemelor ridicate de avîntul continuu al industriei și construcțiilor. Fără a încerca a ne opri la vreuna dintre problemele analizate în acest remarcabil document de partid, trebuie să ne rețină atenția în primul rînd principiile călăuzitoare, izvorîte din liniile directoare ale Conferinței Naționale a partidului din decembrie 1967 și ale Congresului al X-lea al partidului cu privire la perfecționarea organizării, conducerii și planificării tuturor domeniilor de activitate. Aceste principii călăuzitoare au în vedere în primul rînd necesitatea afirmării tot mai puternice a rolului Partidului Comunist Român ca forță conducătoare a întregii societăți; în al doilea rînd, că organizarea, conducerea și planificarea tuturor sectoarelor de activitate trebuie să se bazeze pe centralismul democratic; apoi că întreaga activitate economico-socială trebuie să se bazeze pe un plan unic național, precum și obligativitatea de a introduce conducerea colectivă în toate sectoarele de activitate și la toate nivelurile, obligativitate care constituie o cerință obiectivă ca și crearea cadrului organizatoric adecvat pentru participarea oamenilor muncii la conducerea tuturor domeniilor de activitate, la adoptarea deciziilor, la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului. Aceste principii decurg din esența liniei economice și politice a partidului — bazată pe principiile științei marxist-leniniste, pe legitățile obiective ale dezvoltării sociale — care corespunde condițiilor concrete din țara noastră.

În cuvîntarea sa la cel de-al II-lea Congres U.N.C.A.P., tovarășul Nicolae Ceaușescu sintetiza:

«Numai dezvoltarea armonioasă, atît a industriei, cît și a agriculturii, poate asigura înfăptuirea cu succes a obiectivului fundamental — făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră, apropierea României, în scurt timp, de țările cu economie avansată, creșterea nivelului de trai, material și spiritual, al întregului nostru popor».

Evident, drumul pe care îl parcurgem nu este ușor. Dar și mai evident ne apare necesitatea de a-l parcurge cu succes. Rolul mobilizator al partidului și hotărîrea noastră fermă sînt o chezășie că vom izbuti.

Cele două evenimente ale săptămînii sînt mărturii grăitoare că activitatea noastră și-a îmbunătățit parametrii calitativi, că pășim ferm pe drumul perfecționării întregii noastre activități.

Mihai MÎRZA

Marți, 22 februarie 1972

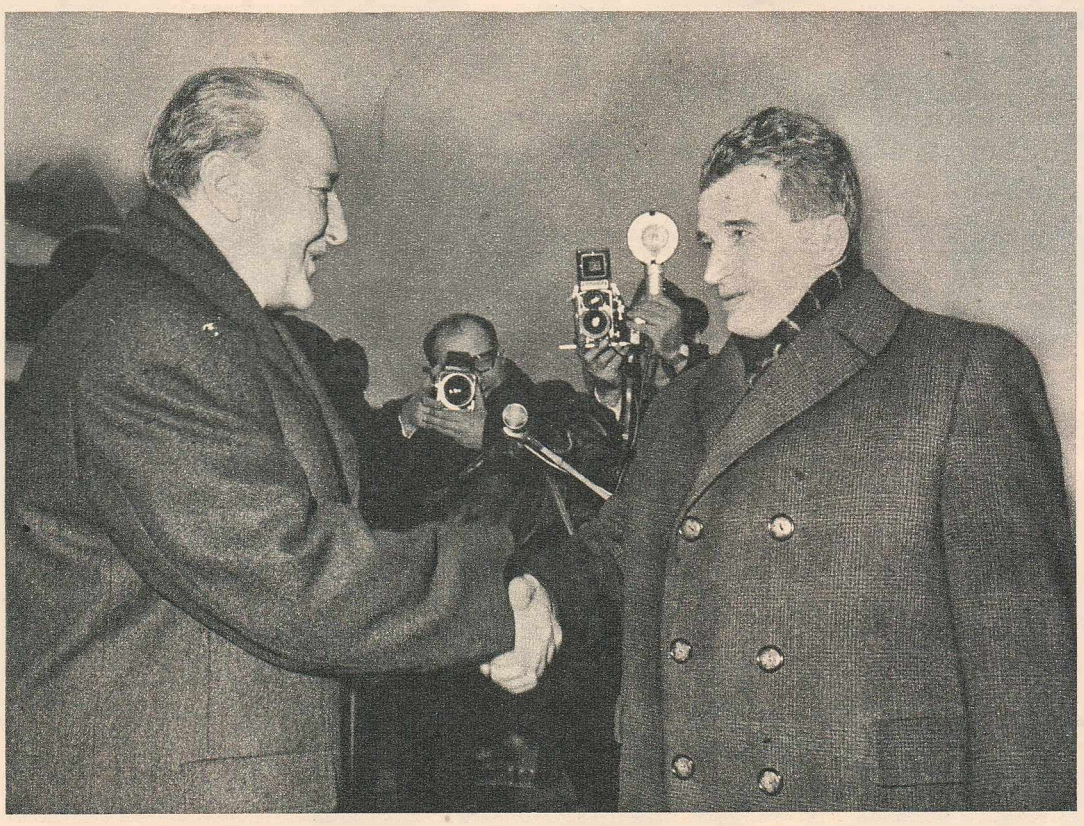

VIZITA DELEGAȚIEI UNGARE DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE ÎN ȚARA NOASTRĂ

În dimineața zilei de 24 februarie, cetățenii Capitalei, întregul nostru popor, au întîmpinat cu profunde sentimente de simpatie și căldură tovărășească sosirea delegației ungare de partid și guvernamentale, condusă de tovarășul János Kádár, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, care, la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, a făcut o vizită oficială de prietenie în țara noastră.

Vizita în România a înalților soli ai poporului ungar se înscrie în contextul legăturilor de prietenie și colaborare statornicite între partidele, statele și popoarele noastre, legături în a căror promovare contactele directe, nemijlocite dintre conducătorii de partid și de stat joacă un rol însemnat.

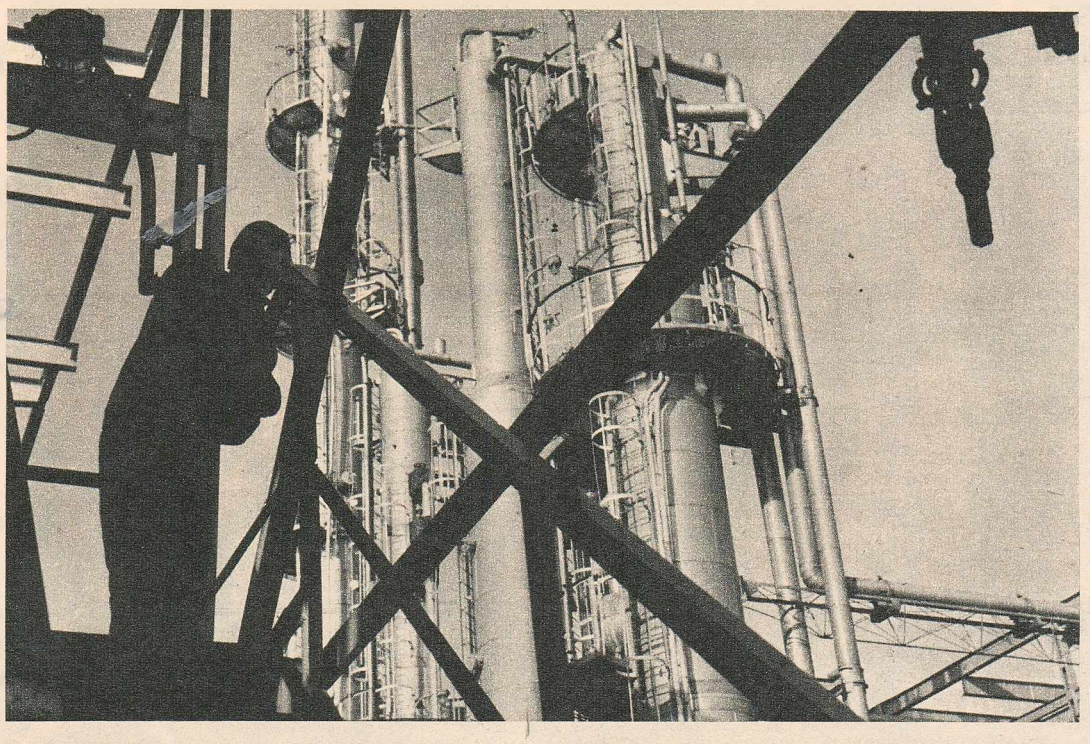

inițiativă și exemplu

Colectivul Grupului industrial de petrochimie de la Brazi, cel care a lansat chemarea la întrecerea socialistă pe ramură pentru realizarea și depășirea planului pe anul 1972, a raportat primele succese. Realizînd cei mai înalți indici de utilizare a instalațiilor, colectivul acestei unități a produs în primele 45 de zile ale anului și a livrat suplimentar beneficiarilor interni și externi o cantitate sporită de benzină, hidrocarburi aromatice, polietilenă, fenol, acetonă și alte produse petrochimice cu caracteristici superioare. Creșterea producției și eficienței economice a fost determinată, îndeosebi, de valorificarea superioară a materiei prime, creșterea ponderii produselor de mare puritate, îmbunătățirea tehnologiilor de fabricație și de sporire a productivității muncii, obiective prevăzute în chemarea la întrecere.

În încheierea lucrărilor Conferinței, primit cu vii și prelungi aplauze, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

„NICI O MAȘINĂ ȘI NICI UN UTILAJ SUB RANDAMENTUL PLANIFICAT, NICI UN MINUT NELUCRAT!“

Timp de trei zile, cei peste 6 000 de delegați la lucrările Conferinței pe țară a cadrelor de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții au dezbătut în ședințe, în plen și pe comisii probleme fundamentale ale perfecționării conducerii și sporirii eficienței economice.

Timp de trei zile a răsunat puternic glasul clasei noastre muncitoare, hotărîrea ei fermă de a îndeplini cu fermitate și promptitudine mărețele sarcini elaborate de Congresul al X-lea al P.C.R., entuziasmul, abnegația, adeziunea ei totală pentru politica partidului și statului nostru. Prezentînd succesele obținute, analizînd drumul parcurs și relevînd cu obiectivitate lipsurile care mai stăruie, cei 732 de vorbitori, reprezentanți de frunte ai unor largi colective de muncitori, tehnicieni și ingineri, s-au oprit pe larg, prin analiză temeinică, asupra celor mai importante probleme curente și de perspectivă din cadrul domeniilor lor de activitate: creșterea producției și productivității muncii, reducerea costurilor de fabricație, a consumurilor specifice de materii prime și materiale, combustibil și energie, ridicarea însușirilor calitative ale produselor la cei mai înalți parametri, respectarea riguroasă a planurilor de investiții, sporirea neîntreruptă a eficienței economice în scopul creșterii viguroase a venitului național, a resurselor de ridicare a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii.

Cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la sfîrșitul lucrărilor a încheiat în mod strălucit întreaga desfășurare a conferinței, jalonînd cu claritate, prin forța gîndirii creatoare, științifice, realiste, prin forța adevărului și a confruntării dintre real și ideal, obiectivele fundamentale ale actualei etape a industrializării socialiste a țării, sarcinile de cinste ce revin acestor importante sectoare ale economiei naționale pentru sporirea eficienței economice, a ridicării pe o treaptă calitativ nouă a întregii activități de producție și concepție, a soluționării optime a tuturor problemelor cu care sîntem confruntați în procesul complex de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Un amplu, realist și mobilizator program, o vastă și complexă acțiune pentru progresul industriei noastre socialiste, pe care glorioasa noastră clasă muncitoare, întregul nostru popor le vor traduce în viață transformînd îndemnul secretarului general al partidului într-o principală deviză, în crezul și programul activității zilnice: «NICI O MAȘINĂ ȘI NICI UN UTILAJ SUB RANDAMENTUL PLANIFICAT, NICI UN MINUT NELUCRAT!»

Conferința pe țară a cadrelor de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții, un adevărat for al experienței înaintate, al practicii economice și tehnice, a întrunit peste 6 000 de delegați sosiți din toate colțurile țării.

ÎN MARELE SFAT AL ȚĂRĂNIMII COOPERATISTE

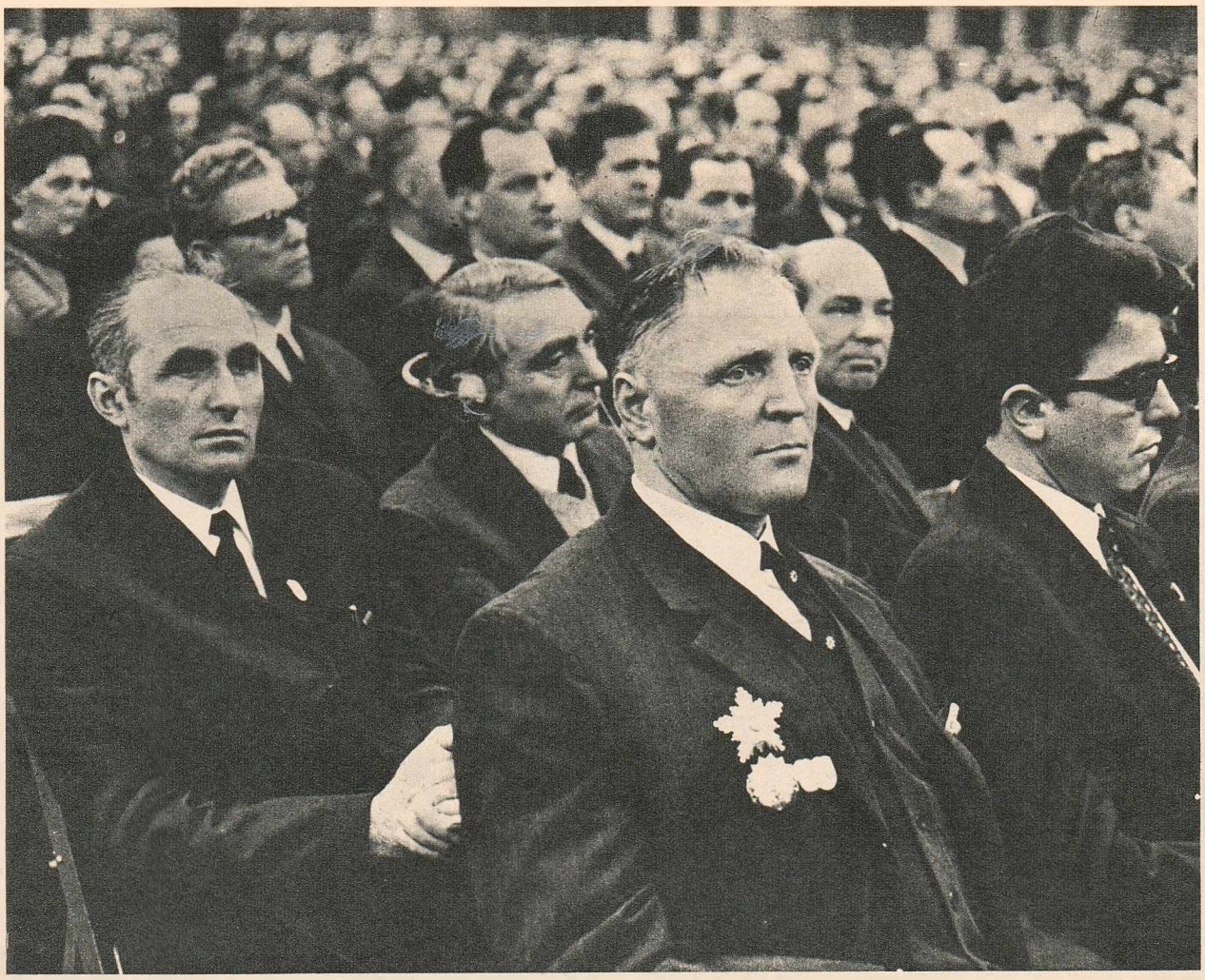

Luni, 21 februarie, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a celorlalți conducători de stat și de partid, Pavilionul central al Complexului expozițional din Piața Scînteii a găzduit un nou eveniment cu profunde semnificații economice și sociale în viața țării: cel de-al II-lea Congres al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție.

Spre marele sfat al țărănimii cooperatiste, deschis în preajma împlinirii unui deceniu de la încheierea cooperativizării agriculturii, s-au îndreptat din toate colțurile țării peste 5 100 de delegați, fruntași ai cooperativelor agricole de producție, români, maghiari, germani și alte naționalități — cei mai buni țărani cooperatori, brigadieri, șefi de fermă, președinți de cooperative agricole, ingineri agronomi și zootehniști, medici veterinari, economiști și alți specialiști, oameni cu experiență bogată și biografii pilduitoare.

Privind retrospectiv, participanții la dezbateri au relevat cu îndreptățită satisfacție că în cincinalul 1966–1970 producția globală agricolă a fost cu 24 la sută mai mare decît în cei cinci ani precedenți, că agricultura țării și-a dovedit din plin vigoarea, făcînd față unor încercări extrem de grele, determinate de calamitățile naturale din primăvara anului 1970. Totodată, invitații la congres au făcut numeroase propuneri valoroase menite să ducă la sporirea substanțială a producției vegetale și animale, s-au insistat cu deosebire asupra cauzelor deficiențelor și a măsurilor ce trebuie luate pentru înlăturarea lor, pe necesitatea generalizării experienței înaintate, pe obligația de a se folosi cu eficiență sporită mijloacele materiale și fondurile bănești ale unităților agricole.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu — momentul central al Congresului țărănimii cooperatiste — a constituit o amplă și profundă analiză a drumului parcurs în ultimii ani de agricultura cooperatistă, un viguros și realist program de lucru pentru anii viitorului. Fiecare din cei peste 5 10

Marele sfat al țărănimii cooperatiste a întrunit peste 5 100 delegați din întreaga țară, fruntași ai agriculturii noastre socialiste, numeroși invitați din rîndul secretariatelor comitetelor de partid comunale, președinților consiliilor populare, ai consiliilor intercooperatiste, specialiști, cadre de conducere din organele centrale și județene de stat, reprezentanți ai organizațiilor de masă și obștești.

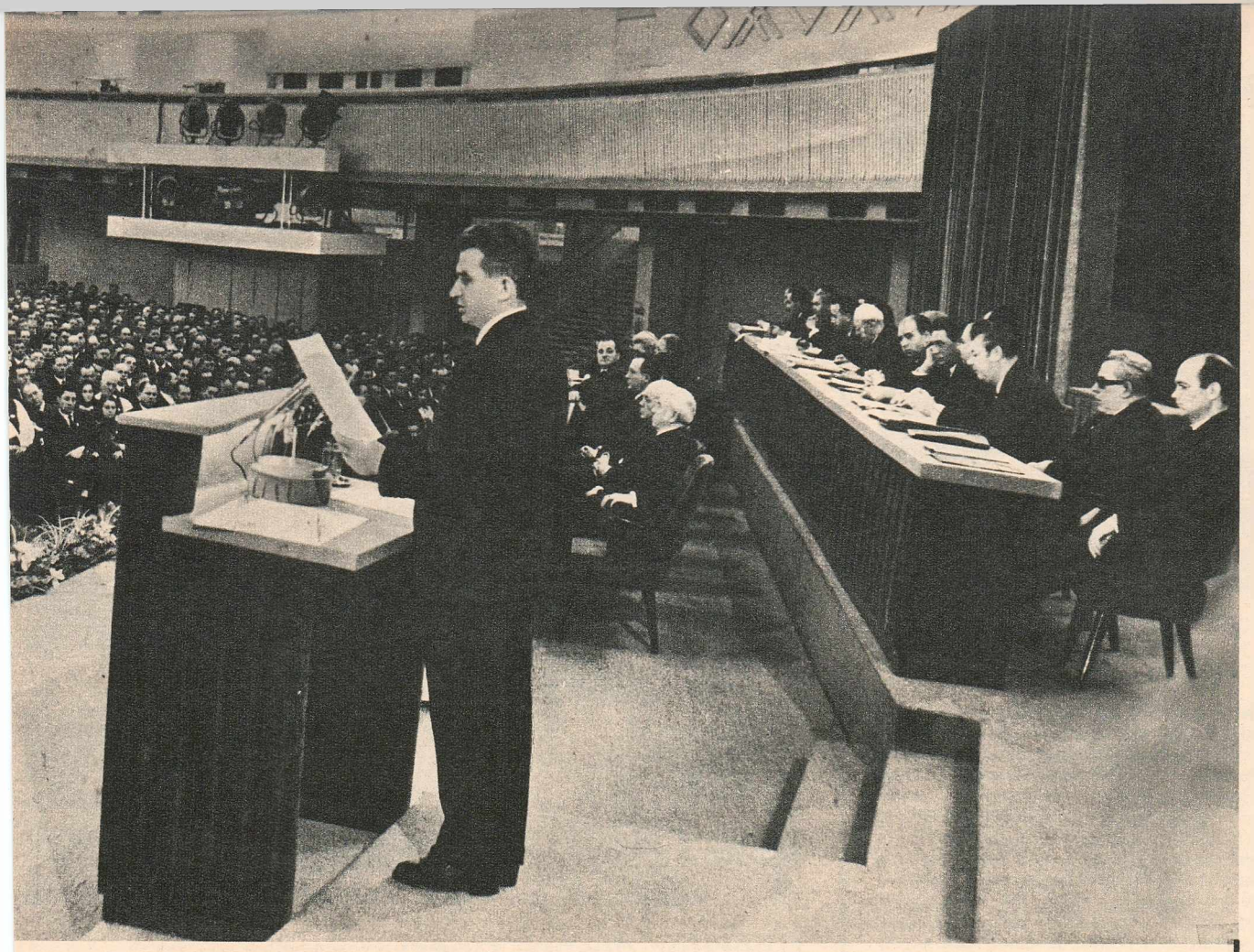

de participanți a avut în fața ochilor nu numai tabloul succeselor remarcabile obținute pe ogorul înfrățit al țării, ci, dimpotrivă, întreg ansamblul de probleme și măsuri care condiționează mersul nostru înainte, perfecționarea, conducerea și planificarea muncii în agricultură, soluțiile pentru înlăturarea neajunsurilor, metodele pentru îmbunătățirea sistematică a eficienței economice, a folosirii raționale și spornice a pământului, a tuturor mijloacelor materiale și financiare de care dispune agricultura socialistă a țării.

«Dispunem de toate condițiile materiale, de minunate cadre, de o minunată țărănime cooperatistă — a arătat în încheiere secretarul general al partidului — pentru a avea garanția că vom realiza în cel mai scurt timp un avînt în întreaga agricultură, în ridicarea nivelului de viață al tuturor satelor noastre».

Participanții la Congresul țărănimii cooperatiste ascultă cu atenție cuvîntarea rostită de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

pagini de istorie socială

Publicist militant de partid de peste patruzeci de ani, *Ștefan Voicu* și-a adunat într-o carte o infimă parte a activității sale gazetărești. Volumul are două capitole distincte. Primul «*Confruntări în vremuri aspre*» e o culegere de studii ample sau note laconice, cum îngăduia trepidația unui timp neiertător, privitoare la situația politică, socială, culturală a României din preajma celui de-al doilea război mondial. Capitolul secund: «*O nouă epocă*», cuprinde articole redactate în perioada de început a revoluției populare din țara noastră. Dacă partea a doua a cărții, familiară lectorilor maturi, fiindcă au fost ei înșiși participanți la scrierea acestor pagini de istorie, se încarcă de amintiri recente, primul capitol, proiectat în ceața memoriei, ia aspect de *Cronică*. Se întîmplă un fapt de psihologie, stupefiant. Cele două perioade sînt despărțite, calendaristic, doar prin trecerea a cinci ani. Sînt despicate însă de explozia războiului și a revoluției, încît timpul concret ia alte valențe, cele două epoci așezîndu-se la distanțe de evuri.

Iar evocarea acelor ani dintîi, confruntarea lor cu litera scrisă și tipărită atunci, capătă rezonanțe patetice și de miracol. Nu mă refer la spiritul de jertfă în care au fost scrise asemenea pagini. E implicit destinului unui publicist militant de partid. Mă gîndesc la aspecte infinit mai concrete, de un derutant pragmatism.

Am lucrat în redacția săptămînalului «Reporter» unde au fost scrise o parte dintre articolele devenite astăzi antologice. Știu în ce condiții erau adunate datele, informațiile, cifrele comentate. Și totuși, recitite după aproape *patru* decenii te uimește temeinicia, seriozitatea, profunditatea și, de cele mai multe ori, justețea științifică, nealterată de vreme, a analizei întreprinse. Dar poate că nici acest fapt ce dă perenitatea multor articole — se cuvine recitit studiul despre ideologia lui Constantin Stere — nu e cel mai semnificativ.

Poate că sîntem chemați, noi, publiciștii comuniști, la o altă responsabilă meditație.

Majoritatea «materialelor» au fost scrise într-un timp cînd, ziaristul militant, aflat sub presiunea rotativelor, nu avea drept sprijin decît propria sa *conștiință*. Și, oricît ar părea de ciudat, acest lucru constituia examenul cel mai greu, cerînd un eroism cotidian și tenace.

Ștefan Voicu a fost inspirat cînd și-a intitulat cartea: «*Pagini de istorie socială*».

săptămîna în imagini

Pagini realizate de:
Liviu TIMBUS
Petre ANGHEL
și Eugen IAROVICI

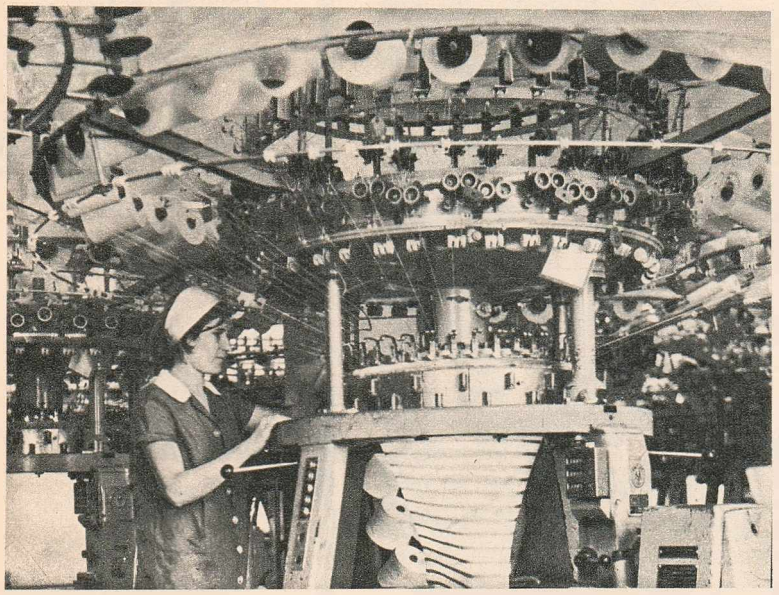

cînd entuziasmul, priceperea și hărnicia își dau mîna

Aproape 90 milioane lei obținuți peste angajamentul luat, peste trei milioane cinci sute de mii lei economii... Iată, sintetizate, rezultatele muncii celor cîtorva mii de salariați ai Fabricii de confecții și tricotaje-București în anul trecut. Asemenea performanțe obligă. Este ceea ce preocupă la ora actuală întregul colectiv al marii întreprinderi bucureștene. Concret, la recenta adunare generală a oamenilor muncii din fabrică, zeci de muncitori, tehnicieni, ingineri au făcut propuneri valoroase în vederea impulsionării producției, ridicării ei pe o treaptă calitativ superioară.

Una dintre problemele cele mai dezbătute este cea legată de furnizarea la timp a materiei prime și a materialelor. S-a arătat că neperfectarea la timp a unor comenzi, cît și nerespectarea contractelor de către unii furnizori au dus în anul trecut la pierderi importante, în sensul nedesfășurării ritmice a producției. Factorii în cauză, prezenți la adunare, au hotărît de comun acord să ia o serie de măsuri care să prevîntîmpine pe viitor asemenea situații. În acest an s-au adus o serie de perfecționări unor operații, s-au reorganizat procesele tehnologice în flux continuu la atelierele de croit. Aceasta va duce la o importantă îmbunătățire a calității produselor. În sfîrșit, gama acestora va spori simțitor în acest an.

La serviciul plan al fabricii am aflat că această voință de autoperfecționare, aceste căutări neîntrerupte se vor materializa în anul curent în beneficii peste plan de 16 milioane lei, în economii obținute prin reducerea cheltuielilor la producția industrială de 10 milioane. Se va reduce consumul de materii prime printr-o mai judicioasă reanalizare a procesului tehnic cu 30 000 mp țesături de lînă și cu 65 000 mp țesături din bumbac. Sînt doar cîteva dintre impresionantele angajamente asumate de cei de la Fabrica de confecții și tricotaje-București, angajamente — repetăm — bazate pe o dorință unanimă de perfecționare, pe studii de producție aprofundate. În Chemarea la întrecere adresată colectivelor întreprinderilor din industria ușoară, aceste hotărîri au fost pe larg expuse. Fără îndoială că ele vor găsi un larg ecou în climatul de efervescență creatoare pe care-l trăim cu toții în acest al doilea an al cincinalului.

tinerilor despre tineri

Zilele acestea continuă să se desfășoare în întreaga țară manifestările consacrate sărbătoririi semicentenarului Uniunii Tineretului Comunist. În numeroase instituții și școli din Capitală, ca și în alte orașe, au loc adunări generale ale uteciștilor, în cadrul cărora se subliniază participarea tineretului la marile bătălii de clasă organizate și conduse de partid, contribuția tinerei generații la înfăptuirea obiectivelor economice și sociale ale actualului cincinal. Fotografia noastră vă prezintă un aspect de la o astfel de întîlnire desfășurată în aula Universității din București.

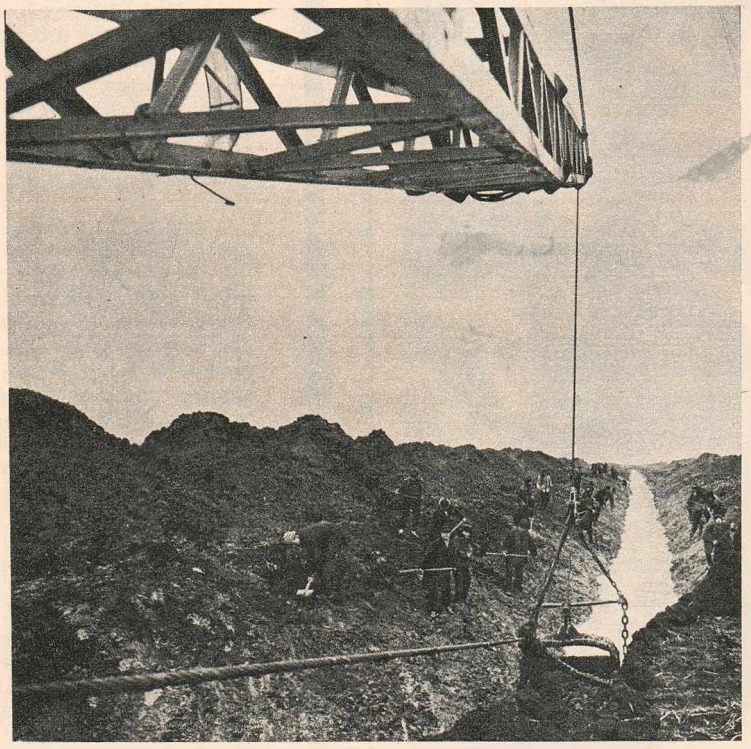

noi terenuri arabile

Cooperatorii din comuna Grindu, județul Ialomița, asemeni lucrătorilor din toate unitățile agricole ale țării, sînt cuprinși în aceste zile de iarnă în ample acțiuni de hidroameliorații. Ca răspuns direct la chemarea lansată de organizația de partid a județului Argeș, cooperatorii ialomițeni, cu mijloace simple, la îndemîna oricui, fac totul pentru a pregăti cît mai judicios recoltele viitoare.

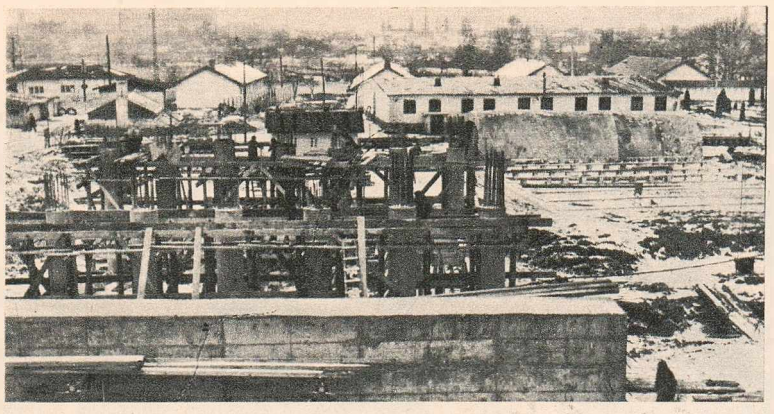

pe „scurtătura" de peste linie

Celor ce locuiesc în cartierele Pajura și Jiului-Scînteia li se pregătește o surpriză: imprudenții nu vor trebui să mai sară, cu «atenție mărită» dar și cu riscuri, peste liniile ferate de la intrarea gării Băneasa, iar prudenții nu vor trebui să mai piardă zeci și zeci de minute pentru a ajunge de la ei de acasă la expoziția din Piața Scînteii, la Casa Scînteii, la Parcul Herăstrău, pe Șoseaua Kiseleff... Și aceasta datorită faptului că au început lucrările de construire a unui pasaj peste calea ferată în zona amintită.

Lucrările se execută de către Direcția drumuri și spații verzi din cadrul Consiliului popular al municipiului București.

Pasaje similare peste liniile C.F.R. se realizează și în alte puncte ale Capitalei, unele dintre ele aflate în fază înaintată de construcție. Printre acestea, le enumerăm pe cele mai avansate — pasajele de peste linia de centură C.F.R. de pe Șoseaua Colentina-Afumați și de lîngă moara Ciurel (fotografia de mai sus). În curs de execuție se mai află și cele de peste linia ferată București–Constanța de pe aceeași Șosea Colentina-Afumați mai susamintită, ca și cel de peste linia de centură de pe Șoseaua Alexandriei. Unele dintre aceste pasaje se execută de către Direcția generală a drumurilor din Ministerul Transporturilor (prin Trustul de construcții drumuri-poduri), altele de către Direcția drumuri și spații verzi din C.P.M.B. Paralel cu aceste pasaje, în 1972 vor începe și lucrările a numeroase noi drumuri moderne. Dar despre acestea, cu alt prilej.

COPERTA NOASTRĂ

Bună dimineața, primăvară!

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică: Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Scînteii 1, Sectorul 1 Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10—int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Scînteii»

odihnă binemeritată

Între 16 și 24 februarie, peste 3 000 de studenți au fost oaspeții taberelor alpine de la Predeal, Stîna de Vale, Piatra Mare, Curmătura, Babele, Piatra Arsă, Caraiman, Muntele Roșu, Vatra Dornei, Păltiniș, Cheia, Cota 1 500 și ai altor pitorești stațiuni montane, unde au participat la întreceri sportive de iarnă. Cei mai buni schiori din rîndul tineretului universitar au participat la competițiile organizate la Predeal, în cadrul celei de-a IV-a ediții a cupei Uniunii Asociațiilor Studențești din România, ediție consacrată semicentenarului U.T.C.

„mărțișor 1972"

Din leat veleat, bărbații de pe aceste meleaguri obișnuiesc, o dată cu venirea primăverii, să dăruiască femeilor un mic medalion legat cu un șnur împletit dintr-un fir alb și altul roșu. Acest dar poartă frumosul nume de mărțișor. Este un obicei din vremuri străvechi, caracteristic oamenilor care au știut să făurească o artă și un folclor de o unică frumusețe și sensibilitate.

lola schmierer roth

În lunga, discreta și pasionata activitate artistică a Lolei Schmierer Roth s-ar părea că s-au insinuat mai multe tendințe și mai multe modalități expresive decît e firesc la un artist cu ciziune proprie și personalitate sigură. Dar un examen atent al traiectoriei ei artistice discerne o linie unitară ce leagă organic, reportîndu-le unui spirit integrator, variatele ei căutări și soluții.

O cultură artistică foarte bogată, o mare curiozitate și sete de experimentare, o mare modestie (în înțelesul de refuz al suficienței) au îndemnat-o pe artistă să-și încerce talentul acceptînd diferite sugestii stimulatoare. Dar aceasta nu înseamnă la ea eterogenitate; explorările ei pe arii variate nu sînt inconsecvente ci, dimpotrivă, întregesc fără a-l închide un orizont propriu și coerent.

Sînt în pictura Lolei Schmierer Roth momente de exaltare a liniei și a culorii care-l amintesc pe Van Gogh; sînt peisaje stagnante, azoice, transfigurate, pline de visare romantică, ce-l evocă pe Caspar David Friedrich; sînt chipuri de copii ce trimit gîndul la Maria Blanchard; sînt portrete și grupuri de o austeră despuiere, de o pondere și severitate ce ne trimit dincolo de Chardin, la un Le Nain sau Georges de la Tour. (Trebuie să declar că acestea îmi par adînc revelatoare nu numai pentru fondul cel mai interior al artistei, dar și pentru riguroasa ei disciplină: *beauté d'omission de jugement*, cum spune într-un loc Pascal.)

Această operă atît de diversă e în ultimă instanță reductibilă la două solicitări sau două tendințe fundamentale, din al căror dozaj variabil cu precumpănirea uneia sau alteia, dar fără a elimina niciodată cu totul principiul celeilalte, rezultă jocul, în aparență caleidoscopic dar nu capricios, pe a cărui linie ondulată a evoluat artista. Una dintre aceste tendințe e arborescentă, centrifugă, hiperbolică, în fond romantică; ei i-a corespuns contactul cu școala germană și cu expresionismul. Cealaltă e sintetică, centripetă, redusă la strictă substanțialitate, în fond clasică: acestei tendințe (care-mi pare cea mai profundă) i-a corespuns contactul cu arta și disciplina lui Derain.

Seriozitate și entuziasm: acestea sînt virtuțile prin care Lolei Schmierer Roth asigură tinerețea inalterabilă a artei sale așa cum o descoperim în expoziția retrospectivă din orașul ei natal, Galați.

Al. PALEOLOGU

sport

de Victor BĂNCIULESCU

despre utilarea sporturilor utilitare

Există cîteva ramuri sportive care, sub faldurile neînțelese ale discreției, își desfășoară activitatea, săracă dar deloc anodină, departe de privirile opiniei publice (deși nu ar avea nimic rușinos de ascuns). Nu e vorba de orientarea turistică sau de radioamatorism, sporturi ale îndemînării, ale neistovitei cercetări prin spațiu, ci mai degrabă de sporturile curajului suprem, ale înfruntării cu înălțimile, cu vidul aparent. Pentru a nu pluti noi înșine în aproximație, să precizăm că ne referim la sporturile aviatice, la parașutism, planorism, zbor cu motor.

Sportului, în general, i se cere să educe. Cîtorva discipline sportive le incumbă această sarcină în mod cu totul special. Cu diverse prilejuri festive, dincolo de menționarea globală a sportului, s-a subliniat expres necesitatea îndrumării tineretului spre sporturile numite utilitare, și printre acestea, firește, nu în ultimul rînd spre sporturile zărilor albastre, cum ar zice poetul.

Îndemnul este întru totul conform cu realitățile. Într-o lume cu vocația mașinismului, dinamismului, progresului rapid, este nevoie — am mai spus-o și într-un articol trecut consacrat automobilismului — să creștem o generație pregătită nu numai să gîndească, ci și să acționeze. Practicarea oricăruia dintre sporturile aviatice evocate mai sus implică nu numai îndrăzneală, ci și gîndire transformată în acțiune, prin intermediul unei decizii extrem de rapide. Toate aceste sporturi aviatice implică serioase cunoștințe științifice și tehnice, manevrarea unui utilaj și unui echipament specializat, rezolvarea unor calcule de trigonometrie sau meteorologie etc.

Tînărul care trece prin școala parașutismului, planorismului sau zborului cu motor se poate numi un om pregătit pentru viață. Constatarea aceasta fundamentală ar fi trebuit să dea ghes factorilor de răspundere la propășirea sporturilor aviatice pe scară cît se poate de largă. Argumentul scopului final ar fi putut găsi și un excelent suport propagandistic în performanțele de valoare mondială obținute de sportivii români într-un așa-numit deceniu de aur care s-a încheiat prin 1964. Din păcate însă nici unul dintre dezideratele acestea nu-și găsește concretizarea.

În ultima vreme, despre sporturile aviatice nu mai auzim decît la sfîrșit de an, cînd se decern titluri și premii. De ce atîta anonimat în jurul unui sector de activitate prin vocație sortit celor mai largi spații? De ce nu o campanie propagandistică de mare răsunet? În afara unor răzlețe afișe zărite la Brașov și Iași, n-am văzut nicăieri un îndemn tineresc, îmbărbătător, spre practicarea sporturilor aviatice, așa cum vedem peste tot (și e bine) cele care cheamă la învățarea înotului sau patinajului. Crede cineva cu seriozitate că nu s-ar afla candidați printre bravii noștri tineri, momiți — în lipsă de altceva — de aventurile cascadoriei «pe picior»?

Se pare că sporturile aviatice suferă la noi de carențe de înzestrare. Nimeni nu contestă faptul că utilajul și echipamentul în aceste discipline costă mult. Acestui adevăr nu-i putem opune decît importanța majoră a țelului propus. Sportul utilitar cu cheltuială se ține. Și în orice caz cu o cheltuială rațională. Nu ca aceea pe care ne-o evocă mereu, ca un ironic dar semnificativ memento, turnul de parașutism din parcul «23 August», devenit de mulți ani (din vina cui?) un simplu monument de 80 de metri înălțime, bun de prezentat turiștilor, dar incapabil să ajute la împlinirea menirii sale inițiale de a introduce pe neofiți în tainele plutirii cu parașuta (și totul din cauza unor defecțiuni la instalațiile mecanice, pare-se iremediabile, de vreme ce în inima industrială a țării știm să construim televizoare, dar nu putem repara un troliu). Am mai putea aminti de turnul mai mic de parașutism din Ploiești, mutat mereu, ca moaștele de sfinți, și avînd din pricina aceasta o eficiență redusă. Ar trebui revizuită și tendința federației de specialitate de a limita zonal practicarea celor trei sporturi aviatice, crescînd, de pildă, parașutiști într-un singur oraș al țării și planoriști într-altul.

Dacă cerem sporturilor utilitare să educe, atunci trebuie să le furnizăm și abecedarele. Utilarea corespunzătoare a sporturilor utilitare este probabil cerința cea mai urgentă.

ce vă oferă orașul dv.? (I)

CERTITUDINI ȘI ÎNCERTITUDINI LA FOCȘANI

de Traian STOICA și C. BOZBICI
Fotografii de Elena GHERA

Să facem împreună o experiență: să coborîm din tren într-o după-amiază de sîmbătă într-un oraș cu 50 000 de locuitori. Să presupunem că acest oraș e capitală de județ și că noi am sosit aici ca, timp de două zile, să ne petrecem serile după bunul nostru plac. Sau să presupunem pur și simplu că sîntem locuitorii acestei reședințe, cetățeni modești, cu firești aspirații culturale... Să presupunem deci că sîntem rezidenți ai orașului Focșani (47 881 locuitori)...

La Focșani nu sîntem într-un oraș oarecare, nici într-o aglomerare citadină tînără care abia dacă are o istorie de o sută de ani, ca Alexandria, sau care cunoaște doar acum o expansiune urbană, ca Slobozia. Tîrgul Focșanilor coboară din veacuri mai îndepărtate; în secolul al XVI-lea e reședință de ținut, apoi, mai tîrziu, a județului Putna. E și un oraș cu tradiții diplomatice (1774: tratativele ruso-turce), apoi fervent centru unionist, în care au funcționat primele instituții comune ale Principatelor Unite (1859-1862). Dacă istoria conferă Focșanilor o tradiție activă pe toate planurile, prezentul confirmă că el are un potențial cultural remarcabil: 14 școli și licee de cultură generală, un liceu economic, un liceu pedagogic, 4 școli profesionale etc. Și un teatru. O clădire cum nu mai întîlnești în nici un alt oraș din țară de dimensiunile Focșanilor.

UN PROFIL PENTRU UN TEATRU...

N-o să spunem nici o noutate afirmînd că timpul liber se consumă la Focșani destul de incert. Orașul trăiește o situație paradoxală: există un local de teatru minunat, a cărui renovare abia s-a terminat, există din partea tuturor forurilor un efort de a anima și impulsiona viața culturală și totuși posibilitățile de opțiune în zilele de la sfîrșitul săptămînii pentru un spectacol sau altul sînt precare. Am putea remarca chiar și o oarecare dezobișnuință în a frecventa spectacole din partea cetățenilor. (La un spectacol cu «Sînge vienez» erau 30 de persoane în sală...) Explicația?

Se pare că și aici, de altfel ca în toată lumea, atracția televiziunii e dominatoare. Nu mai trăim timpurile cînd pe vînt, pe ploaie, pe ger sau ninsoare omul înfrunta vremea ca să meargă la un spectacol. Micul ecran i-l aduce acasă fără ca el să facă cel mai mic efort. Dar invocarea mirajului televiziunii nu poate explica totul, dacă ținem seama de vîrste, preferințe și de organizarea vieții culturale în interiorul unui oraș.

Nu e exclus ca vechea mentalitate a provincialului să mai persiste încă: «Sîntem un oraș mic, ce putem face noi?...» Eternul scepticism care alimentează plictiseala, eterna neîncredere în forțele proprii care întreține lipsa de acțiune. Eterna atitudine de a primi cu aplauze numai — și tot — ce vine dinafară...

Cu Focșanii s-a întîmplat cu ani în urmă o nedreptate. O filarmonică, alcătuită aici cu pasiune și efort, care începuse să aibă fervenții săi adepți, care instaurase obișnuința de a asculta muzică cu o anumită periodicitate, a fost desființată (mai exact, mutată la Galați). Și astfel a dispărut un nucleu cultural polarizator. Acum, faptele sînt ireversibile.

Inexplicabilă este însă altă situație: un oraș care numără aproape cincizeci de mii de locuitori are doar două cinematografe (dintre care numai unul corespunzător... după cum opinează cetățenii).

Marea întrebare rămîne însă teatrul. O asemenea «bază culturală» se cere a fi folosită adecvat. De-a lungul timpului, Teatrul «Gh. Pastia» a fost doar teatru de turnee, loc de popas al unor trupe care găseau aici un public receptiv și generos în aplauze. Situația de azi nu e prea schimbată, poate contractele mai ferme cu diverse teatre bucureștene (Teatrul Mic,în anul 1971) sau din alte localități (Bîrlad, Galați, Brăila) dau un caracter mai ritmic acestei «stagiuni de turnee» (cînd, bineînțeles, instituțiile respective își respectă programarea), dar nu chiar atît de organizat ca focșeneanul să știe că într-o zi anumită el are la dispoziție o seară de teatru. Cît despre calitatea unora dintre spectacole vom reproduce părerea unui interlocutor: «...Sîntem mulțumiți că vin!».

E o stare de lucruri pe care n-o ignorează nimeni. Dimpotrivă. Oficialitățile orașului sînt preocupate să dea un anumit profil vieții teatrale, chiar o anumită personalitate, prin organizarea unei formații de teatru popular, care de altfel a început repetițiile. Aceasta ar putea fi însă o rezolvare de conjunctură, mai comodă financiar. Dar o asemenea clădire de teatru impune totuși o folosire mai eficientă, de un nivel superior. Părerea vehiculată în cercurile focșenene că un teatru cu personal salariat, cu un repertoriu bogat, ar fi nu numai de demnitate orașului, dar ar îndeplini și multiple funcțiuni educativ-culturale și ar instaura în conștiința cetățenilor existența unei permanențe, e o părere care n-ar trebui uitată. Dar... Auzi deseori — și nu numai la Focșani — spunîndu-se cînd e vorba de vreun alt centru județean: «Ei, acolo sînt alte posibilități, este un oraș industrializat...». Ca și cum existența unei fabrici de rulmenți sau oțelării, de exemplu, ar aduce cu sine și succesul unei organizări culturale, ar dicta amploarea ei sau ar permite în mod miraculos desfășurarea unor talente. Nu toate orașele țării pot deveni, să zicem, centre siderurgice care să imprime modificări și mutații structurale în dinamica economică și socială a unei localități. A fi tributarii unui astfel de punct de vedere e, implicit, a te supune unei resemnări cu o stare de lucruri stagnantă. Fără îndoială, în planurile activității artistico-culturale ale fiecărui oraș există propuneri onorabile care merg de la organizarea unor conferințe pînă la înființarea sau activizarea unor formații artistice de diferite genuri. Astfel de propuneri există și în proiectele focșenene care, exprimîndu-ne toată încrederea, se vor realiza. Dar ne punem întrebarea, iscată și din ceea ce se întîmplă în prezent, vor aduce cu ele și acea notă originală, distinctă, nu numai pentru o diferențiere într-un context general, ci și pentru a solicita la maximum atenția și interesul localnicilor? Străduințele trebuie să se concentreze nu numai pentru o îndeplinire a unor propuneri, ci și asupra modului cum ele sînt traduse în viață. Dar pentru aceasta se cade a fi mobilizate toate forțele umane dintr-un oraș, apte să marcheze o viață culturală cu un spor de originalitate. Prin realizarea acestui spor se poate ieși din sfera așa-zisului provincialism. De pildă, la Focșani, din constatările noastre, ar putea exista un nucleu de artiști plastici cu urmări fericite în stimularea creației originale și nu numai a Focșanilor. Sau un singur și eficient cenaclu literar care să impună noi talente scriitoricești cu rază de circulație dincolo de barierele orașului. Pentru stabilirea unui climat propice declanșării virtualităților creatoare să concedem că nu trebuie înălțate pe toate străzile cine știe ce edificii impozante, e necesar doar un spirit mai mobil și proaspăt de a vedea lucrurile.

*

INTERMEZZO DESPRE CĂRȚI

Remarcam la începutul acestei incursiuni prin viața culturală a Focșanilor că, orice domeniu ai aborda, tradiția te întîmpină generoasă și te obligă într-un fel s-o păstrezi, dacă nu s-o dezvolți. Printre astfel de instituții cu tradiție se numără și biblioteca municipală, înființată în 1910.

Nu ne-am fi oprit asupra unui atare așezămînt dacă sistemul de organizare modernă a colectivităților urbane n-ar impune existența unei asemenea instituții, depozitară a culturii tehnice, științifice și literare, a numeroase informații, sursă de documentare absolut necesară desfășurării unor activități complexe, instrument al unei educații multilaterale.

Bibliotecii din Focșani i s-a acordat în 1957 un sprijin notabil prin mutarea ei în actualul local. De-a lungul anilor a crescut și numărul cărților (1972 — fond: circa 75 000 volume), și cel al cititorilor (1971 — 4 948), și cel al cărților împrumutate (30,6 cărți pentru fiecare cititor, în 1970). În 1960 obține premiul I pe țară în cadrul concursului «Biblioteca în slujba construcției socialiste», fiind prima bibliotecă publică din România care introduce un nou principiu de servire a cititorilor: accesul liber la raft... Dar Focșanii de azi nu sînt ca cei de ieri, necesitățile spirituale cresc, instruirea diverselor categorii de cetățeni ia pe an ce trece amploare, și funcțiunile unei asemenea instituții publice se amplifică. Spațiul actual a devenit, după cum era lesne de prevăzut, nesatisfăcător, cu foarte mult sub baremul internațional, de care în orice domeniu trebuie să ținem seama. Așa se explică situația că, deși dispune de un fond de 500 de discuri, acestea nu pot fi audiate, că circa 7 000 de volume sînt depozitate în condiții necorespunzătoare. Corelate toate acestea, e lesne de prevăzut că fără măsuri corespunzătoare s-ar putea să asistăm la diminuarea activității unui sector de cultură atît de important pentru educația cetățenilor.

1973: UN NOU AȘEZĂMÎNT DE CULTURĂ

În fond, dacă facem o trecere în revistă a actualelor dotări destinate culturii, orașul nu suferă de penurie. Monumentala clădire a teatrului, Ateneul, Clubul sindicatului învățămîntului, folosite intensiv și exclusiv în scopuri instructiv-culturale, ar putea acoperi în mare măsură cerințele. Dacă privim în perspectivă, sigur că datele problemei vor fi altele. Reședința de județ Focșani va avea la finele anului viitor un nou și modern edificiu: Casa de cultură a sindicatelor. O sală de spectacole cu 600 de locuri, destinată tuturor genurilor de spectacol, o sală de conferințe de 120 de locuri, o bibliotecă pentru circa 20 000 de cărți, 8 săli pentru diverse activități de cerc, o sală destinată reuniunilor, alta pentru pingpong, în sfîrșit, o concepție funcțională pentru utilizarea polivalentă a spațiului, iată rezumată într-o frază descrierea acestui edificiu pentru care se vor cheltui sume importante. Fără îndoială, noul așezămînt va stimula multilateral activitatea de cultură a orașului și o va structura după alte dimensiuni. Va impune noi și ample responsabilități. Va convinge și-l va obișnui pe locuitorul de azi, fie mai tînăr sau mai vîrstnic, să uzeze de un drept firesc al său: dreptul la cultură.

dialog cu cititorii

de H. DONA

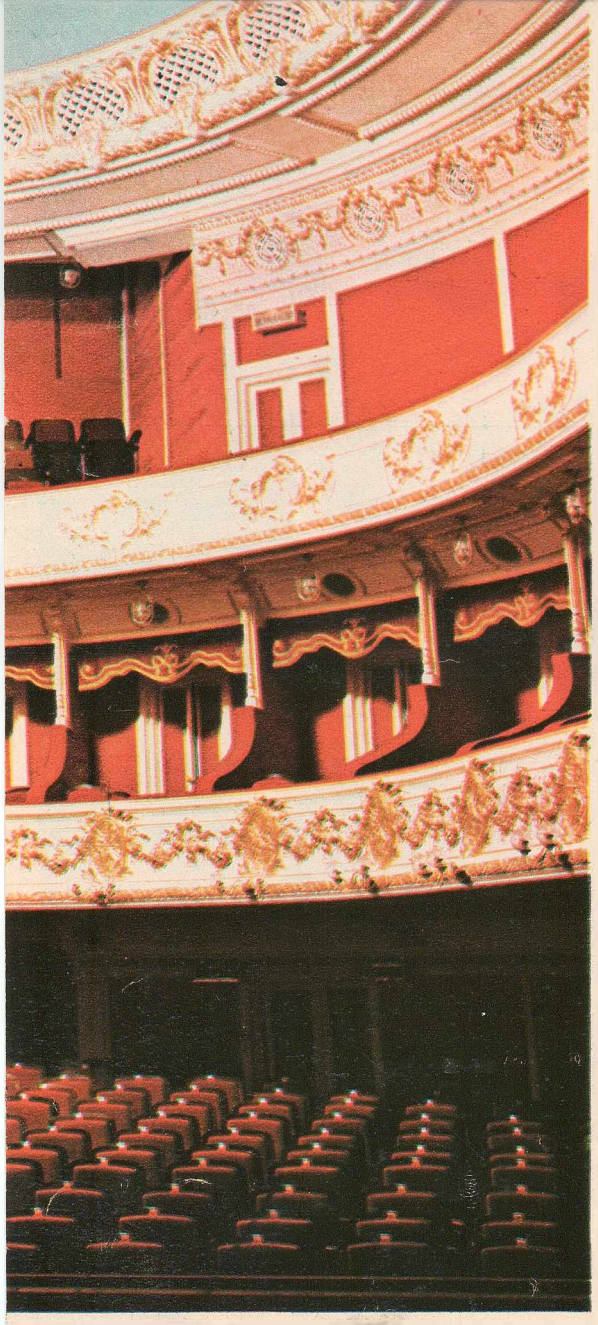

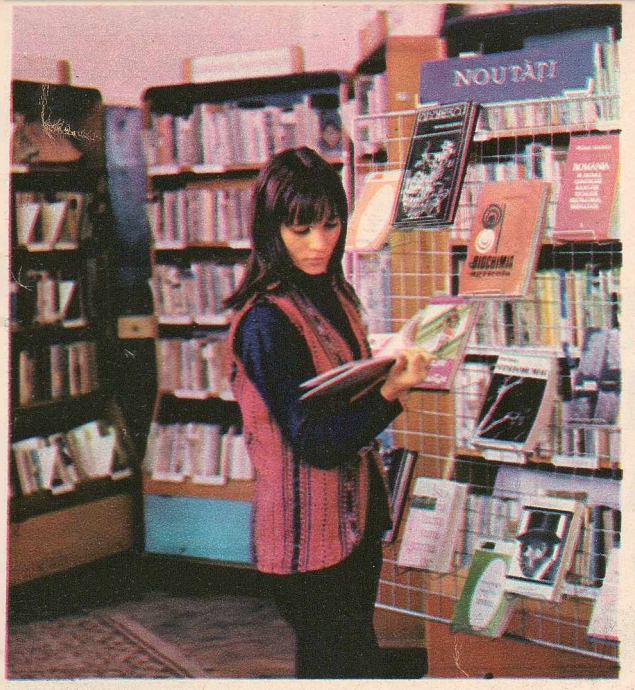

Fotogenia color a acestei biblioteci nu trebuie să ne inducă în eroare: spațiul ei a devenit neîncăpător pentru mulțimea cărților și a cititorilor din Focșani.

Artiștii amatori repetă «Moartea ultimului golan» de Virgil Stoenescu. Premiera, în martie...

Crama Vrîncioaiei, Napoleonul lui Rod Steiger și lozul în plic își lansează chemările cu aceeași putere de convingere de pe același panou de reclamă din inima Focșaniului!

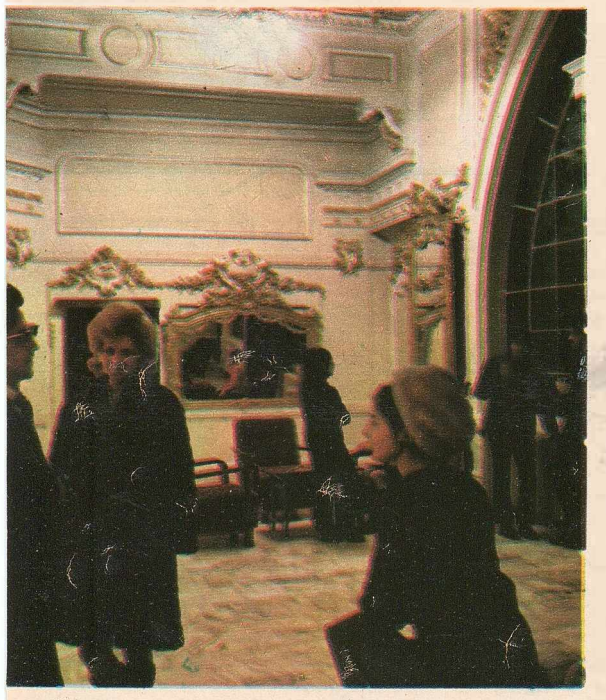

Se pare că adeseori focșenenii sînt puși în situația de a admira doar splendorile lăcașului de teatru din localitate.

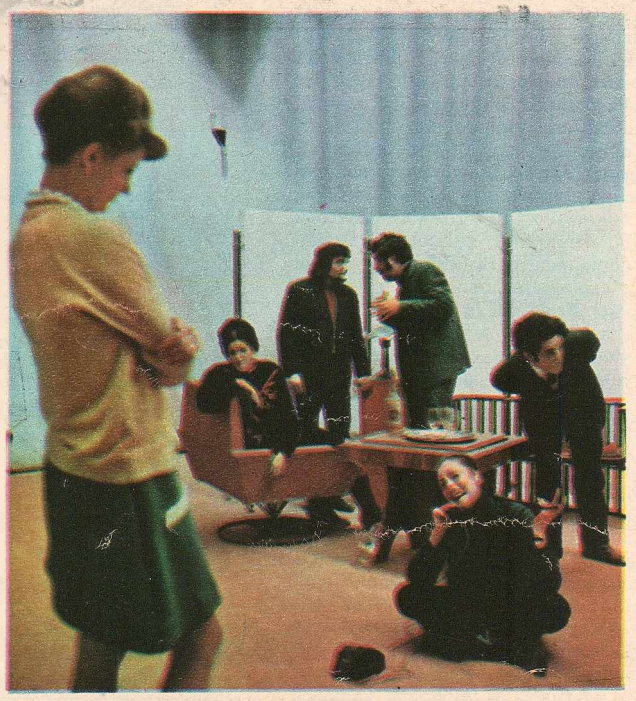

Eleganta sală a teatrului din Focșani își așteaptă, de prea multe ori zadarnic, spectacole pe măsura frumuseții ei.

Cititorul **M. Pascaru** din București solicită sprijinul nostru în exprimarea unei nemulțumiri care-l frămîntă în calitatea dumisale de părinte. Despre ce este vorba? Tov. Pascaru consideră că se cam «exagerează» cu învățarea matematicilor în școli, că elevii sînt «îndopați» peste măsură cu «cifre, formule și probleme», ceea ce le-ar putea stingheri «normala dezvoltare psihică și intelectuală», că «foarte mulți elevi care n-au nici o vocație specială» pentru matematici sînt totuși obligați să le învețe, că, în sfîrșit, părinții sînt puși în situația neplăcută de a nu-și putea ajuta odraslele la rezolvarea exercițiilor și problemelor. Așa cum prevede (cu amărăciune) tov. Pascaru în ultimul paragraf al scrisorii sale, nu-i putem împărtăși punctele de vedere.

Faptul că unii părinți nu-și pot ajuta copiii la rezolvarea problemelor de matematici nu ni se pare o nenorocire prea mare. La prima vedere ar exista două soluții: sau gradul de dificultate a problemelor să coboare la nivelul cunoștințelor, adeseori precare, ale părinților, ceea ce toată lumea va admite că nu este posibil, sau părinții să fie obligați să se recicleze la nivelul exigențelor contemporane ale învățămîntului matematic, ceea ce, de asemeni, nu e deloc ușor. Din fericire, pedagogia modernă are și o a treia soluție: elevii (care se bucură de îndrumarea calificată a profesorilor) să fie lăsați să-și facă singuri temele. Personal, optăm cu entuziasm pentru această din urmă rezolvare.

Spre deosebire de tov. Pascaru, considerăm că este un mare merit al învățămîntului din țara noastră de a fi **început** să acorde matematicilor locul ce li se cuvine în pregătirea tinerei generații și ne exprimăm convingerea că această direcție va fi dezvoltată și amplificată. În zilele noastre — și mai ales în zilele care vin — nici un om nu se poate pretinde cu adevărat cult și cu adevărat pregătit (indiferent de domeniul în care activează) dacă este străin universului matematic. Acesta este un fapt obiectiv care nu depinde de aprobarea sau dezaprobarea vreunuia dintre noi. Si credem că este necesar să fie înlăturată și o altă prejudecată — matematicile nu se adresează numai celor cu vocație specială. Cercetări serioase de psihologie și pedagogie au demonstrat că nu există practic copil normal care să fie inapt pentru asemenea studii (că există și tineri în mod deosebit dotați și, prin urmare, capabili de realizări creatoare, e o altă poveste și ea nu e deloc specifică numai matematicilor). «Spaima» de matematici e o prejudecată, cultivată conștient sau inconștient de către mulți dintre cei care s-au format într-o școală învechită.

Pe marginea serialului «Mușatinii», pe care-l transmite televiziunea noastră, cititorul **V. Andronache** din Roman ne scrie: «...Dar pe lîngă atîtea motive de satisfacție, am și o nemulțumire. Nu sînt de acord cu înfățișarea atribuită lui Ștefan cel Mare. Din imaginile care ne-au rămas și din descrierile cronicarilor, îl știm pe Ștefan scund, slab, iute și nu corpolent și încet în mișcări. Ce am văzut pe micul ecran era mai degrabă Hindenburg (vezi și mustățile!) decît Ștefan...». Trebuie să mărturisim că și noi am fost oarecum surprinși de chipul cu care ni s-a înfățișat acel care a fost, fără nici o îndoială, cea mai mare personalitate din istoria multiseculară a românilor. Dar, să nu uităm, imaginea artistică nu poate și nu trebuie să coincidă neapărat cu o reprezentare, să-i zicem fotografică, a unui personaj istoric. În definitiv, nici creația excepțională a maestrului Calboreanu nu corespunde întocmai portretului schițat de vornicul Ureche. Ștefan din opera lui Delavrancea este, să nu uităm, în primul rînd un simbol, un personaj legendar dintr-o Moldovă mitică. Deocamdată, serialul continuă și vom avea timp la sfîrșit să ne facem o părere mai adecvată despre cum a fost realizată imaginea lui Ștefan.

Nu avem multe de spus pe marginea observațiilor făcute de cititorul **Liviu Stan** din Brașov cu privire la comportarea reprezentanților români la Jocurile Olimpice de iarnă de la Sapporo și cu privire, în general, la situația sporturilor de iarnă în țara noastră. În numărul trecut al revistei, cronicarul nostru sportiv Gh. Epuran a spus, după părerea noastră, ceea ce merita să fie spus în această privință. Considerăm doar că, în afara măsurilor organizatorice și tehnice strict necesare, ar fi nevoie și de un reviriment în rîndurile opiniei publice, o mobilizare a interesului general față de sporturile de iarnă. Dacă măcar zece la sută din cei care **discută** despre fotbal (nu ne referim la cei care **joacă** fotbal și care se bucură de toată considerația noastră) ar consacra o parte din energia consumată în comentarii creării condițiilor materiale și morale pentru practicarea sporturilor albe, multe s-ar schimba.

O JUMĂTATE DE VEAC DE LA CREAREA U.T.C.

„...ÎNCREDEREA ÎN DREPTATEA DRUMULUI APUCAT ŞI ÎN VICTORIA LUPTEI NOASTRE“

de Aurel SIMION, doctor în istorie

Sărbătorim zilele acestea o jumătate de secol de la crearea, în martie 1922, a organizației marxist-leniniste unice a tineretului din România, Uniunea Tineretului Comunist. U.T.C. a luat naştere prin transformarea vechii mişcări socialiste de tineret într-o organizație de tip nou, consecvent revoluționară, continuînd şi ridicînd pe o treaptă superioară tradițiile de luptă ale mişcării revoluționare şi democratice de tineret din țara noastră.

Încă din a doua jumătate a veacului trecut, o dată cu răspîndirea în România a ideilor socialismului ştiințific, au fost înființate primele cercuri şi asociații studențeşti (Societatea studenților medicinişti români din Bucureşti, 1875, Societatea de cultură şi solidaritate între studenți, 1876, Grupul socialist al studenților români de la Paris, 1883, Cercul de propagandă al studenților social-democrați, 1896, etc.), care au adus o importantă contribuție la promovarea idealurilor socialiste în rîndul maselor, la procesul de clarificare şi maturizare ideologică din sînul mişcării muncitoreşti din România.

În anul 1908 s-a înființat Cercul ucenicilor (denumit Tineretul muncitor, după septembrie 1909), organizație a tineretului muncitoresc din țara noastră care, sub îndrumarea şi conducerea Uniunii Socialiste din România — iar din 1910 sub cea a Partidului social-democrat — a desfăşurat în rîndurile tineretului din fabrici şi ateliere o susținută activitate de educație socialistă, urmărind să facă din «micii robi» din uzine viitori lucrători vrednici şi luptători valoroşi pentru dezrobirea lor.

Tineretul muncitoresc a luat parte la întruniri şi demonstrații îndreptate împotriva războiului imperialist purtat de marile puteri, a fost prezent în primele rînduri la acțiunile clasei muncitoare pentru satisfacerea unor revendicări economice, împotriva exploatării capitaliste. Dezvoltîndu-se sub îndrumarea permanentă a mişcării socialiste şi muncitoreşti, ca parte componentă a acesteia, mişcarea tineretului muncitoresc din România a obținut succese însemnate pe linia maturizării sale politice şi organizatorice, a creşterii conştiinței sale de clasă.

În anii 1918–1921, sub influența puternicului curent de stînga din mişcarea muncitorească şi mai ales ca urmare a creării, în mai 1921, a Partidului Comunist Român, detaşamentul de avangardă al proletariatului din țara noastră, mişcarea revoluționară de tineret, care avea în frunte tineri comuniști de nădejde ca Lucrețiu Pătrăşcanu, N. Popescu-Doreanu, Al. Buican, Gheorghe Stoica, Timotei Marin, Elena Filipovici şi alții, a suferit un amplu şi profund proces de clarificare ideologică.

În perioada avîntului revoluționar de după primul război mondial devenise deosebit de puternic curentul favorabil făuririi organizației unice marxist-leniniste a tineretului. În aceste condiții a fost convocată la Bucureşti în zilele de 19—20 martie 1922 Conferința generală a tineretului socialist, care — prin hotărîrile adoptate privind conținutul revoluționar al viitoarei sale activități, prin larga reprezentare a organizațiilor din țară, ca şi prin adîncirea procesului de unificare şi centralizare pe care l-a marcat — a pus bazele organizației unice marxist-leniniste de tineret din România.

Deşi din motive tactice (pentru a se sustrage terorii burghezo-moşiereşti şi a menține unitatea rîndurilor sale) a păstrat vechea denumire şi s-a declarat autonomă, organizația tineretului revoluționar a văzut de la bun început în comuniști nu numai tovarăşi de ideal, ci şi îndrumători şi conducători ai luptei sale, aderînd cu entuziasm la programul de acțiune al Partidului Comunist.

În mai 1924, cînd organizația revoluționară a tineretului a adoptat denumirea de Uniunea Tineretului Comunist şi s-a declarat public afiliată la Internaționala Comunistă a Tineretului, ziarul «Tineretul socialist», făcînd o retrospectivă asupra activității din perioada martie 1922 — mai 1924, preciza: «Comunismul ca țel şi ca principiu a călăuzit atît pe conducătorii cît şi pe membrii Uniunii Tineretului Socialist. Manifestările, atît în întruniri cît şi în gazete, au fost însufleţite întotdeauna de spiritul comunist».

Acționînd sub îndrumarea şi conducerea directă a Partidului Comunist, Uniunea Tineretului Comunist s-a situat în permanență, în ciuda condițiilor grele ale ilegalității şi terorii anticomuniste în care era nevoită să acționeze, în fruntea mişcării revoluționare şi democratice de tineret din România. U.T.C. a fost un sprijin de nădejde al Partidului Comunist în activitatea de educare a tinerei generații în spiritul ideologiei marxist-leniniste, de cultivare a unor trăsături specifice comuniştilor ca eroismul, dîrzenia, abnegația, demnitatea, curajul, de mobilizare la lupta pentru răsturnarea regimului bazat pe exploatarea omului de către om. În cele peste 20 de ani de activitate ilegală, organizația revoluționară marxist-leninistă a tineretului român a constituit o rezervă permanentă de cadre pentru Partidul Comunist.

Paginile de bărbăție şi eroism înscrise de tineret în anii ilegalității, în marile bătălii revoluționare desfăşurate de oamenii muncii din țara noastră sub conducerea comuniştilor împotriva exploatării şi a pericolului fascist, a războiului hitlerist, pentru drepturi şi libertăți democratice, prezența activă în zilele de foc ale insurecției naționale antifasciste din august 1944, contribuția la luptele pentru eliberarea țării şi înfrîngerea fascismului, la edificarea noii orînduiri, au demonstrat patriotismul fierbinte al tinerei generații, adeziunea sa deplină la ideologia comunistă.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Uniunii Tineretului Comunist — octombrie 1939.

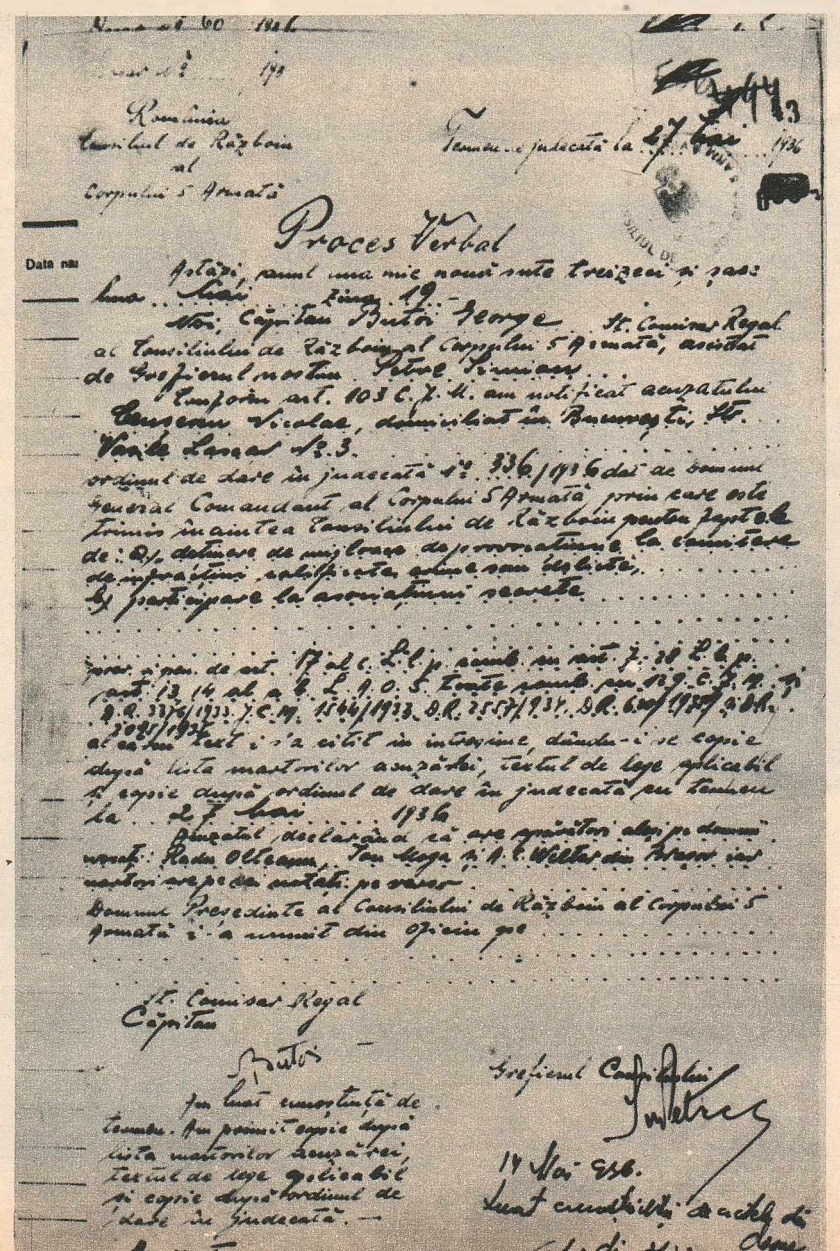

Proces Verbal

Data nai

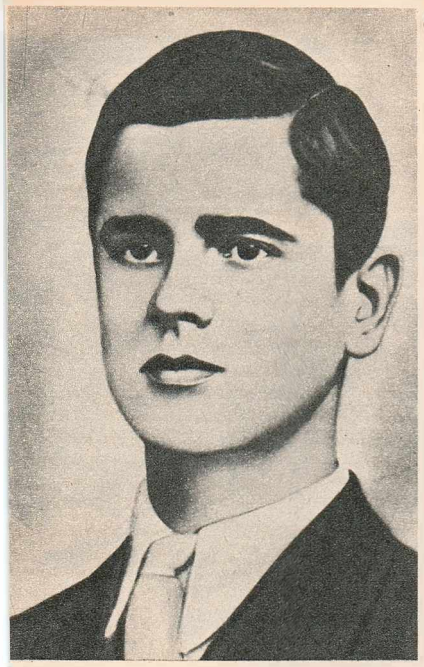

SIRENA LUI ROAITĂ

Tineretul a luat parte activă la marile bătălii revoluționare desfășurate de oamenii muncii. La București sau pe Valea Prahovei, la Cluj ori la Timișoara, la Galați, în Valea Jiului, tinerii muncitori mobilizați de Uniunea Tineretului Comunist au fost prezenți alături de vîrstnici la greve și demonstrații, la activitatea comitetelor de acțiune, au făcut parte din pichetele de grevă, au difuzat manifeste și ziare. În timpul luptelor din 15–16 februarie 1933 de la Atelierele C.F.R. Griviția, în afară de tinerii aflați în masa de cîteva mii de oameni din curtea atelierelor, peste o sută de tineri s-au urcat pe acoperiș, formînd «coruri vorbitoare». Ei scandau lozinci de luptă: «Jos starea de asediu!», «Trăiască P.C.R.!», «Trăiască U.C.T.C.!», «Trăiască frontul unic al muncitorimii!» În timpul represiunii ordonate de autoritățile burghezo-moșierești a căzut la datorie, ca un erou, utecistul Vasile Roaită, cu mîinile încleștate de lanțul sirenei cu care chema la luptă muncitorimea Capitalei în apărarea fraților săi de la «Griviția».

CERCURI ȘI SOCIETĂȚI CULTURAL-SPORTIVE

În anii ilegalității, Uniunea Tineretului Comunist a acordat o mare atenție muncii educative, înființării unor cercuri și societăți cultural-sportive (Cercul de educație fizică «Natura», Cercul cultural-muzical «Raza» etc.), prin intermediul cărora a desfășurat o activitate legală, menținînd o legătură permanentă cu masa tineretului. Au fost organizate conferințe cu caracter educativ, serbări, excursii, reuniuni și serate literare, petreceri cîmpenești, urmărindu-se antrenarea tineretului la viața și activitatea U.T.C., promovarea în rîndurile lui a ideologiei comuniste.

Fotografia reprodusă a fost făcută cu ocazia defilării tineretului la 1 Mai 1935 în orașul Reșița.

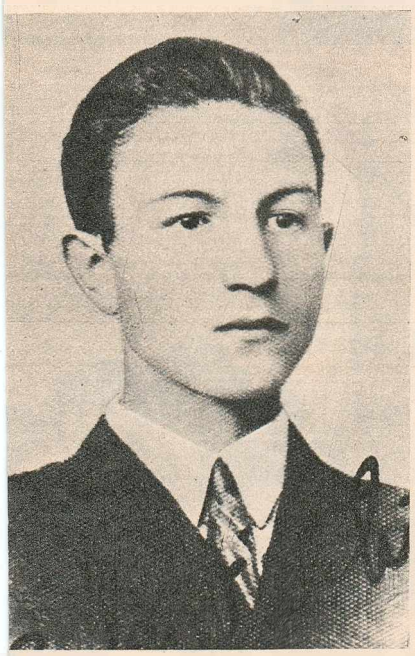

CEI MAI TINERI ACTIVIȘTI...

Încă de la înființarea sa, în mai 1921, Partidul Comunist Român a considerat problema formării și educării tineretului în spiritul principiilor și al ideologiei comuniste, a antrenării lui la lupta împotriva exploatării capitaliste, pentru transformarea revoluționară a societății, ca una dintre principalele sale preocupări. Expresie a atenției cu care P.C.R. privea această problemă a fost și trimiterea unor tineri comuniști ca Lucrețiu Pătrășcanu, Nicolae Popescu-Doreanu, Elena Filipovici, Gheorghe Stoica, Ștefan Teodorescu și alții să activeze în cadrul organizațiilor tineretului socialist, să sprijine și să coordoneze îndeaproape activitatea politică și organizatorică a acestora.

În fotografie, un grup de activiști ai tineretului în anul 1922, între care comuniștii Nicolae Popescu-Doreanu, Elena Filipovici și Gheorghe Stoica.

ÎNFRUNTÎND PRIGOANA

niunea Tineretului Comunist s-a plămădit dezvoltat înfruntînd permanent prigoana utorităților burghezo-moșierești, care încerau să împiedice sau chiar să suprime orice rmă de organizare revoluționară a tineretui. În repetate rînduri, organele de presă litate sau aflate sub influența U.T.C. au st suspendate, conducătorii și alți membri organizației fiind arestați și supuși unui gim de distrugere în închisori și lagăre. crîncena încleștare cu organele represive ulți uteciști și-au pierdut viața. Dar nici lulele întunecoase și umede ale închisorilor, ci gardurile de sîrmă ghimpată ale lagărelor nici gloanțele plutoanelor de execuție nu au utut înfrînge voința de luptă a tinerilor utecști, încrederea lor în izbînda finală a cauzei ntru care militau. «Noi nu am pierdut nici clipă încrederea în dreptatea drumului ucat și în victoria luptei noastre», se arăta tr-un apel adresat tineretului din întreaga ră la începutul anului 1922 de cei 36 de membri ai Tineretului socialist deținuți în închisoarea Jilava.

stînga. Procesul verbal de trimitere în decată, în luna mai 1936, a tovarășului colae Ceaușescu.

fotografie, utecistul Filimon Sîrbu, secretarul județenei U.T.C.-Constanța, executat 19 iulie 1941 sub învinuirea de a fi organizat tiuni de sabotaj împotriva mașinii de război ciste.

ÎMPOTRIVA RĂZBOIULUI HITLERIST

În anii dictaturii militaro-fasciste, tineretul comunist și antifascist a desfășurat o activitate viguroasă pentru mobilizarea maselor de tineri muncitori, țărani, școlari, studenți, soldați, la lupta pentru eliberarea țării de sub jugul fascist și alungarea hitleriștilor din țară. Metodelor de activitate folosite pînă atunci — organizarea de întruniri zburătoare, răspîndirea de manifeste, ziare ilegale, fluturași, lozinci etc. — li s-a adăugat sabotajul producției de război, uteciștii dînd dovadă de un deosebit curaj și de o inepuizabilă energie revoluționară.

În zilele insurecției naționale antifasciste din august 1944, organizate și conduse de P.C.R. în colaborare cu celelalte forțe democratice și patriotice naționale, tineretul a participat cu entuziasm, alături de întregul popor, la lupta pentru eliberarea țării, sprijinind activ unitățile militare sau luptînd cu arma în mînă pentru alungarea din Capitală și din alte regiuni ale țării a cotropitorilor hitleriști.

În fotografie, o bancnotă de 5 lei pe care tinerii patrioți au aplicat lozincile: «Afară cu nemții!», «Jos războiul!», «Frontul patriotic al tineretului!».

O MUNCĂ GREA: A FI REDACTOR COMUNIST

Unul dintre mijloacele principale de manifestare politico-ideologică folosite de tineretul revoluționar a fost editarea și difuzarea presei. În pofida hărțuirilor permanente la care erau supuși din partea autorităților, a deselor interziceri și confiscări, a pedepselor aplicate celor ce cădeau în mîinile siguranței, uteciști, îndrumați permanent de comuniști și folosind experiența acestora, au asigurat tipărirea și răspîndirea a zeci de ziare ilegale sau semilegale, broșuri, manifeste, foi volante, în care analizau felurite aspecte ale situației țării și problemele ce stăteau în fața mișcării revoluționare în momentul respectiv, popularizau acțiunile revendicative ale oamenilor muncii, luau poziție față de diferitele evenimente politice ce aveau loc în România sau pe plan internațional.

În fotografie, redactorii ziarului «Tineretul socialist» la 1 Mai 1924, cu puțin timp înainte de interzicerea ziarului.

eveniment cinematografic

„PUTEREA“ ȘI „ADEVĂRUL“

de Magda MIHĂILESCU

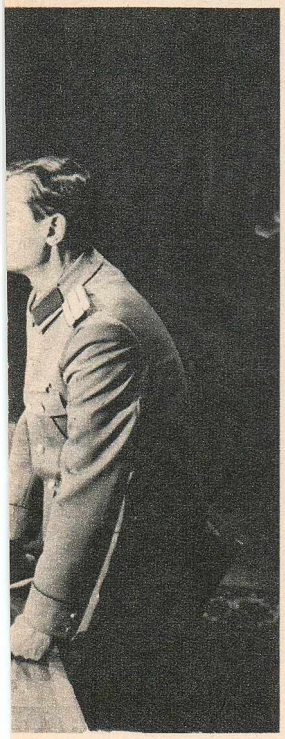

Unei cinematografii profund angajate social, cum este cea a noastră, îi sînt proprii rîvna și datoria de a conferi unei autentice creații artistice și valențele unui adevărat moment de conștiință. Efortul, năzuința nu s-au materializat însă totdeauna, o știm prea bine. experiența noastră de spectatori are la activul ei destule pelicule în care actualitatea și problemele ei au fost doar binevoitoare pretexte. Iată de ce, aflați acum în fața unui film de excepție, a unei opere de matură realizare civică și artistică în care este greu și, într-un fel, inoperant să dezbini frumusețea artistică de clocotul ideii, de patosul revoluționar, aflați deci în fața «Puterii» și a «Adevărului», trăim sentimentul acestui moment de conștiință la cotele superioare ale emoției și răspunderii. Titus Popovici, Manole Marcus și întreaga echipă ne-au dăruit un film deschis politic, așa cum înțeleg să justifice, să onoreze acest cuvînt înalt cinematografiile comuniste, cele revoluționare, nu diferitele curente ce-și zic în van contestatare. «Puterea» și «Adevărul» fac parte din categoria creațiilor a căror forță se aseamănă doar cu cea a marilor fluvii ce-și adună apele liniștit dar sigur. Filmul captează, cu un remarcabil simț al sintezei, sensurile profunde ale complexei și atît de umanei dialectici a *puterii adevărului*, a acelui adevăr care pentru noi înseamnă viața însăși, și care tocmai de aceea, pentru a fi aproape de mîinile noastre amîndouă, de «mîinile noastre curate»,— cum spune unul dintre eroii filmului — implică etapele maturizării politice, toate strădaniile cunoașterii, omenescul tribut de sacrificiu, de eroare și îndoială vremelnică. Bărbații acestui film sînt dintre cei mulți care «și-au suflecat mînecile» pentru a scrie o altă istorie în această țară, eroi pentru care verificarea dialecticii din mers — uneori dintr-un mers prea pripit, în care elanul și, de ce nu, romantismul au luat-o înaintea chibzuinței și a criteriilor riguros științifice — era o chestiune la ordinea zilei. Urmărind destinele incandescente ale unor oameni care și-au potrivit o dată pasul pentru a pleca la un drum greu, însuflețiți de aceeași înaltă chemare a conștiinței politice, filmul reface, cu argumente trăite, însăși traiectoria adevărurilor revoluționare, niciodată lină. La capătul ei, chiar cei dureros despărțiți cîndva de neînțelegerea sensului dezvoltării istorice vor ști locul exact al judecăților lucide și al celor prea înfierbîntate, al abnegației si al îndoielii, al cinstei, al puterii de a recunoaște greșeala și prețul ei. Confruntînd personajele și convingerile lor pe o bucată de timp ce cuprinde un arc de douăzeci de ani, — poate prea mare totuși, de aici o anumită foame de a spune și de a condensa unele etape — realizarea cinematografică găsește tonurile exacte, calde, ale apropierii tuturor de acea zonă limpede în care fiecare a cucerit curajul și perspicacitatea de a privi contradicțiile în față, de a se înțelege mai bine pe el dar și pe ceilalți. Film al adevărurilor trăite, nu doar gîndite, creația lui Titus Popovici și Manole Marcus este, în mod firesc, un veritabil film de personaje memorabile, a căror devenire este ea însăși o ipostază a ideilor în acțiune. Vor rămîne ca puncte de referință în filmul nostru acești eroi ținuți atît de departe de orice umbră a uscăciunii moralizatoare, însă niciodată nu-i vom putea despărți de chipul actorilor ce le-au dat viață. Vijeliosului Pavel Stoian, inimosul dar vulnerabilul bărbat, îi trebuiau ochii lui Mircea Albulescu, cu scînteile lor de mînie dreaptă și de omenie, cu licărul trist al îndoielilor și oboselii greu de mărturisit.

Un lanț întreg de secvențe pot fi desprinse din contextul filmului, ca ilustrări ale unei creații pe care nu ne sfiim a o numi magistrală; mutarea în noul sediu, primirea Martei, plimbarea cu Duma, vizita la Petrescu sînt doar cîteva. Adînc emoționantă este și larga desfășurare de vitalitate, de optimism lucid, de încredere și cinste aflate în jocul lui Ion Besoiu, care a beneficiat, poate, de cel mai generos rol al său. Amza Pellea, pornit în ultima vreme pe calea performanțelor interpretative, trecînd cu dezinvoltură de la un film la altul, dă o măsură exactă a talentului său, poate mai exactă decît în Ipu. Petrescu al său este consecvent cu sine însuși, tot timpul, convins că dreptatea sa de esență va sfîrși prin a fi asimilată. Nu este deloc întîmplător, desigur, că și partiturile cu unele linii ezitante capătă, datorită actorilor, o organică unitate; ne gîndim la Lazăr Vrabie și Octavian Cotescu, pregnanți în orice împrejurare, chiar și atunci cînd cadrul își concentra atenția în altă direcție. De altfel, întreaga echipă actoricească, mai mult decît oricînd, a fost un singur tot, din care mai desprindem, cu deosebire, pe Ernest Maftei, Irina Gărdescu, Cornel Coman, Dana Comnea.

de la A la Z

de Constantin POPESCU

FORSTER Rudolf

Actor austriac de teatru și film, născut la Gröbming (Styria), la 30 octombrie 1884; mort la 25 octombrie 1969 la Viena. Absolvent al conservatorului din Viena, se impune din 1920 ca un actor de prestigiu al scenelor austriece și germane, într-un amplu repertoriu, de la Shakespeare la Shaw. Apare în film din 1922, interpretînd roluri principale în «clasice» ale perioadei mute germane, ca: *Fredericus Rex* (1922) *Erdgeist* (id.), după Wedekind, cu Asta Nielsen, *Der stärkeste Trieb* (1923), *Zur Chronik von Grieshus* (1924), cu Lil Dagover, *S.O.S.* (1925), cu Lya de Putti, *Die Hose* (1927),cu Jenny Jugo, etc. În filmul vorbitor cunoaște o mai mare popularitate, în filme notorii, ca: *Yorck* (1931 — G. Ucicky), *Opera de trei parale* (id.— G.W. Pabst), rolul lui Mackie Messer, *Ariane* (1931) și *Melo* (1932), ambele de Paul Czinner, cu Elisabeth Bergner, *Contesa de Monte-Cristo* (id. — K. Hartl), cu Brigitte Helm, *Răsărit de soare* (1933 — G. Ucicky), *Taina lui Carlo Cavelli* (1934 — E. Engel), *Numai un comedian* (1935 — E. Engel), *Prima noapte* (1937 — Carl Froelich). Între 1937 și 1940, plecat în S.U.A., desfășoară o vie activitate teatrală pe Broadway, după care, întors în Austria, își reia activitatea pe scenă și (mai puțin) pe ecran, în filme ca: *Wien 1910* (1942), *Gebieterische Ruf* (1943), *Am Vorabend* (1944) etc. După război, la Viena, se consacră mai mult teatrului, revenind pe ecran de-abia în 1950, în *Der Mann der zweimal leben wollte*. De atunci a apărut în fiecare an în roluri de compoziție de mare relief dramatic în filme realizate în Austria și R.F.G., din care desprindem: *Liebestraum* (1950), *Der letzte Mann* (1955), *Waldwinter* (1956), *Die Halbzarte* (1958), *Der Rest ist Schweigen* (1959), *Paharul cu apă* (1960), *Roata vieții* (1961), *Lulu* (1954), *Der Henker von London* (1964), *Wälsungenblut* (1965), *Tonio Kröger* (id.) etc. În 1954 a întreprins un turneu european cu vechea sa parteneră, Elisabeth Bergner, cu piesa lui T. Rattigan: *The Deep Blue Sea*.

FRANCEN Victor

Actor francez de film și teatru, de origine belgiană, născut V. Franssen, la Tirlemont (Belgia), la 5 august 1888. Una dintre figurile ilustre ale teatrului și filmului francez dintre cele două războaie. Studiază arta dramatică la conservatorul din Paris și debutează în teatru la Bruxelles. După o serie de turnee în Europa și America, se stabilește la Paris unde, la teatrul Antoine, va crea cîteva piese de Bernstein, devenind interpretul favorit al acestuia. Mai tîrziu devine societar al Comediei franceze, pe care o va părăsi în 1933. În film debutează în 1921 în *Crépuscule d'épouvante* de Duvivier, dar va cunoaște celebritatea o dată cu apariția vorbitorului, datorită vocii sale bine timbrate, jocului său sobru și farmecului său de seducător distins (cu tîmple cărunte și barbișon), frămîntat de grave conflicte sufletesti. Așa l-am cunoscut din filmele care au cucerit publicul anilor '30: *Sfîrșitul lumii* (1930 — r: Abel Gance. *Ariane* (1931) și *Melo* (1932), cu Gaby Morlay, *L'Aiglon* (1931),*Hoțul* (1933 — r: M. Tourneur), *Chemarea vieții* (1936), *Tamara* (37), *Foc!* (id.), cu Edwige Feuillère, *Crima din linia Maginot* (id.), cu Vera Korène, *Regele* (1938), cu Elvira Popescu, *J'accuse* (id. — r: A. Gance), *Fecioara rătăcită* (id.), *Sudan* (1939) și *Fin du jour* (*Apus de glorie* — id. — r: J. Duvivier), poate cel mai bun rol din carieră. Era actorul de predilecție al regizorului Marcel L'Herbie, care i-a asigurat un plus de popularitate în filme ca: *Aventurierul* (1934), *Armele veghează* (1935), cu Annabella, *Chemarea tinereții* (*La porte du large* — 1936), cu Marcelle Chantal, *Noaptea roșie* (id.), după *Cadavrul viu*, cu Gaby Morlay, *Stigmatizata* (1937), *Antanta cordială* (1939). În 1940, la izbucnirea războiului, se stabilește în S.U.A., unde va interpreta roluri de compoziție, nu întotdeauna la nivelul posibilităților sale. Reținem totuși cîteva creații din: *Poarta de aur*, *Manhattan*, *Ten Gentlemen of West-Point*, *M-me Curie*, *The Conspirators*, *Mask of Dimitrios*, *Passage to Marseille*, *Agentul confidențial*, *San-Antonio*, *Devotion*, *Night and Day* etc. Întors în patrie în 1947, își reia rangul de protagonist în filmele: *La revoltée* și *La nuit s'achève* (1949), pentru care primește premiul Célestin 1950 destinat celui mai bun actor al anului la referendumul de la Vichy. Apare ulterior în teatru și film, în Franța și S.U.A., uneori în R.F.G. *(Tiger von Eschnapur* — Fritz Lang), în Italia *(Farewell to Arms* — Ch. Vidor) etc.

FRANCIOLINI Gianni

Regizor italian de film (și ziarist), născut la Florența, la 1 iunie 1910; mort la Roma, în mai 1960. Își începe cariera de cineast ca asistent de regie, în Franța, pe lîngă Georges Lacombe și Jean Choux. Revenit în Italia în 1939 realizează filme de o tehnică impecabilă ca: *Femei compromise* (1940), *Faruri în ceață* (1942), *Addio amore* (1943), în care se resimte influența cinematografului francez realist, dar apare evidentă și personalitatea originală a regizorului. După război se alătură mișcării neorealiste, păstrîndu-și însă stilul ironic și lejer, în filme pline de gaguri savuroase și de o subtilă poezie, ca: *Anselmo ha fretta* (1949) și *Bonjour elefant!* (1952) cu Vittorio de Sica, amîndouă pe scenarii de Zavattini. În anii următori, pînă la moartea sa prematură, realizează filme de un bun meșteșug (uneori melodramatice și facile), dar și opere mai elaborate artisticește, ca *Villa Borghese* (1953), remarcabil film în scheciuri, *Siamo donne* (episodul cu Alida Valli), *Telefonistele* (1955), *Povestiri din Roma* (id.), după Moravia, cu Silvana Pamppanini, și *Racconti d'estate* (1958), după același autor, filme în diverse episoade cu numeroase personaje; *Ferdinando, regele Neapolului* (1959) etc. În 1947 a scris și a realizat o liberă adaptare a *Sonatei Kreutzer* de Tolstoi, în filmul *Amanti senza amore*.

FRANCIOSA Anthony

Actor american de film, teatru și TV, de origine italiană, născut Antonio Papaleo, la New York, la 25 octombrie 1928. Își începe cariera ca actor de teatru jucînd un repertoriu variat (Shakespeare, Molière, Pirandello) la New York, Chicago, Boston etc. Debutează în 1957 în film, jucînd două roluri de mare efect în filmele: *This Could be Night*, de Robert Wise, și *A Face in the Crowd*, de Elia Kazan. Succesul filmului următor, *Apă de ploaie (Hatful of Rain)*, de Fred Zinnemann (unde interpretase același rol pe care-l jucase cu brio pe scenă), îi va aduce și lui o consacrare: cupa Volpi pentru interpretare la Veneția. Urmează un lanț de frumoase creații în filme ca: *Wild is the Wind*, de Cukor, cu Anna Magnani, *Lunga vară fierbinte*, de Martin Ritt, cu Paul Newman, Orson Welles, *The Naked Maja*, de H. Koster, cu Ava Gardner, *Career*, de Joseph Anthony, *The Story of Page One*, de Clifford Odets, *Go Naked in the World*, cu Gina Lollobrigida, etc. În 1961 turnează în Italia în *Senilită*, de Mauro Bolognini, obținînd un apreciabil succes de critică. Turnează totuși mai rar, împărțindu-se între film, teatru și TV. Etapele carierei sale cinematografice sînt marcate de titluri ca: *Period of Adjustment* (1962), *Rio Conchos* (1964), *The Pleasure Seekers* (id), *Welcome Mr. Beddoes* (1965), *A Man Could be Killed* (1966), *Assault on a Queen* (id.), *The Swinger* (id.), *Fathom* (1967), *In Enemy Country* (1968), *A Man Called Gannon* (1969),*Nella stretta morsa del ragno* (Italia — 1970) etc.

versiunea '72 a „SCRISORII PIERDUTE"

de Sanda FAUR

«Scrisoarea pierdută» a lui Liviu Ciulei a irupt în secetosul nostru peisaj teatral cu violența unei bombe ce explodează întîrziat, dar explodează în sfîrșit, scuturînd amorțirile prea îndelungii așteptări a acestei montări făgăduite de ani. Spectacolul a avut cîteva prime rezultate de mare efect: a trezit tinere și sănătoase apetituri competitionale la venerabila echipă a «Scrisorii...» Naționalului, care și-a repus imediat pe rol reprezentația; l-a făcut pînă și pe rezervatul si distinsul om de teatru Ciulei să abdice de la oroarea sa pentru gesturile publicitare spectaculoase (interviuri, declarații, telefilmări), încheiate cu acea premieră de o perfecta mondenitate, desfășurată într-o sală ticsită, cu voia generoasă a pompierilor, pînă la refuz. Și totul a triumfat cu gestul colegial din seara următoare, cînd interpreții de la «Bulandra» și-au îmbrățișat, cu flori, la căderea cortinei, pe omologii lor de la Național, iscînd în aceștia dureroase remușcări că nu au avut o idee similară pentru seara precedentă...

Aniversarea a 120 de ani de la nașterea marelui Caragiale se bucura astfel și de spectacolul înfruntării celor două versiuni scenice, spectacol ce l-ar fi făcut să zîmbească, sub mustață, cu amuzată satisfacție, pe însuși nenea Iancu, dar care nu poate avea, evident, decît un ultim rezultat fericit: acela de a chema irezistibil, în ambele săli ale «Scrisorii», spectatorii mereu dornici să confrunte textul interior al fiecăruia, știut pe de rost, cu noua sa imagine teatrală. *Cu necesitate nouă* și de la acest *nou* punct regizoral de vedere așteptat din partea lui Ciulei a pornit toată bătălia de idei din jurul «Scrisorii...» '72. După spectacolul novator al lui Lucian Pintilie cu «D-ale carnavalului», care a traumatizat conștiințele teatrale conservatoare dar a stîrnit mult mai puternice și mai fierbinți furtuni aprobatoare, se aștepta o «Scrisoare...» la fel de șocant și răscolitor insolită. Dar acest original și profund regizor care e Liviu Ciulei, pur și simplu nu a vrut de astă dată să fie cu orice preț nou și original. A avut grijă să ne prevină asupra acestui lucru într-un interviu publicat, exact în preziua premierei, anunțînd cu o modestie pe care am suspectat-o niței, că «a preluat foarte multe rezolvări din montarea lui Sică Alexandrescu» și că deci, fiind un spectacol de actori, le lasă acestora prim-planul și misiunea de a da fiecărui personaj în parte nota, timbrul, sunetul său propriu, originalitatea. Cine nu a crezut total în aceste declarații s-a dovedit om cu fler, pentru că spectacolul de la «Bulandra» poartă, cum era și de așteptat, marca puternică a lui Liviu Ciulei: o construcție monumental barocă, cu un simț arhitectural al liniilor dominante, dar cultivînd cu patimă mai ales detaliul semnificativ, aglomerîndu-l,invadînd voit cu el jocul actorilor, decorul, costumația. Un asemenea spectacol construit cu migală, sub lupă, nu poate evita momentele de desfășurare lentă și greoaie, și lucrul acesta se și petrece chiar, spectacolul împotmolindu-se, în primul act, în propriile sale minuții, creînd impresia unor lungimi inutile, scăzînd tonusul conflictului și vivacitatea comică. De altfel, Ciulei a urmărit mult mai puțin comicul situațiilor și al personajelor, cît grotescul și trivialitatea lor: fără a fi tragică, satira sa e cumplită pentru că, dincolo de vitriolarea demagogiei și a lipsei de scrupule, a fățărniciei și fripturismului personajelor, regizorul a scos în evidență — colosală, sufocantă, copleșitoare — mitocănia și grosolănia de spirit a eroilor «Scrisorii...». De la tonurile de voce și mișcările vulgare ale coanei Zoe, pe care o strînge corsetul și spaima de compromet are, pînă la mirosul de mititei usturoiați ce potopește sala o dată cu banchetul final al celor care «s-au ales», de la lăcomia orientală cu care Tipătescu înghite linguri cu șerbet și de la brutalitatea groasă a acceselor sale de furie la privirile pehlivane și la ticul cu vîrful limbii scos mereu, a șiretenie, printre buze, ale lui Cațavencu, totul e înecat într-o baie de vulgaritate, o vulgaritate de structură, care străbate dincolo de aparențele de «onorabilitate» ale acestei protipendade de provincie. Aici a lovit Ciulei cel mai puternic, aici se încordează pînă la limită satira sa, chiar dacă riscurile n-au lipsit dintr-o asemenea întreprindere.

Și, în mod paradoxal, primejdiile acestea au pîndit exact acolo unde era mai puțin de așteptat, unde verigile spectacolului păreau de neatins, unde cercurile puteau fi semnate în alb: în interpretarea cîtorva dintre actorii formidabilei echipe de comici ai «Bulandrei», de care condeiele noastre se apropie de mult numai în pașii dansanți ai hiperbolelor elogiative, pe care nu face să-i atingi nici cu o floricică (critică) de stil dar care, de astă dată, deși îi iertăm și-i iubim mai departe, nu ne-au oferit în totalitate satisfacțiile estetice cu care ne-au învățat. Vina trebuie împărțită cinstit, cred eu, pe din două, cu directorul de scenă,care, se știe, își poate duce actorii pe căile triumfului ori ale pierzaniei. Toma Caragiu, de pildă, în Tipătescu — becher cam copticel și amorez teluric, politician crud și gros — ni s-a părut lipsit oarecum de acea inimitabilă savoare comică a sa, ca și de picătura de farmec cu care ne-a învățat rolul. Rodica Tapalagă avea absolut toate datele să fie acea coană Zoițica mai curînd bărbată decît damă bună, eminența cenușie și adevăratul conducător al tîrgului, să se bată cu toate armele, de tigroaică ori de pisică, să pună în mișcare toate machiaverlîcurile, să se lupte și cu guvernul pentru «onoarea» ei. Dar reușita actriței încă nu e total consolidată: la ora actuală, multiplele fațete ale personajului nu sînt încă legate organic între ele, jocul actriței e fărîmițat, sacadat și, pe alocuri, exterior, continuitatea psihologică a eroinei — ruptă. E totuși cu putință ca acestea să fie simptomele unei maladii de creștere a rolului, ca ele să dispară după un număr de reprezentații, Rodica Tapalagă recăpătînd știuta fluență și dezinvoltură a jocului ei. Nici formula aleasă de Octavian Cotescu pentru realizarea lui Cațavencu nu ni s-a părut cea mai fericită, el înmuind întrucîtva ferocitatea politicianului șantajist într-o șiretenie onctuoasă, măruntă, gudurătoare. Deși, în marea scenă a întrunirii electorale — realizată absolut magistral de Ciulei, cu o vehemență satirică și o silă imensă față de crizele de demagogie logoreică a personajelor — Cotescu ne-a redemonstrat unicitatea jocului său comic. Totul e ca această puternică personalitate actoricească să nu ajungă a-și converti în manierism modalitățile sale, atît de proprii, de exprimare scenică.

Marea realizare actoricească a spectacolului, noutatea sa cea mai frapantă rămîne, neîndoielnic, creația lui Liviu Ciulei în rolul lui Agamiță Dandanache. După Birlic, după Radu Beligan, nu era foarte ușor de găsit o altă tonalitate și un alt cifru în care să se construiască acest personaj, dar Ciulei a venit cu o imagine surprinzătoare, de boier decrepit și zaharisit, graseind franțuzit printre sîsîituri și momente de amnezie, acoperit de praful drumului și al degenerescenței sale, strîngînd la nesfîrșit, «democratic» și posesiv mîna fiecărui interlocutor și împletind cretinismul cu viclenia perfidă și eficientă a celui care a știut el căile cele mai potrivite ca să «se aleagă». Excelenți ni s-au părut și Dem. Rădulescu — Farfuride, memorabil în scena discursului, și Petre Gheorghiu — Trahanache, un actor căruia îi descoperim mereu noi și noi ipostaze ale talentului său aflat în plină maturitate, și Aurel Cioranu — Cetățeanul turmentat (nu-i ușor lucru să ții piept imaginii clasice a rolului, creată de Costache Antoniu!), și tînărul Mircea Diaconu — Brînzovenescu, și, cu unele rezerve, ținînd de excesul de slugărnicie și de labilitate servilă — chiar și Ștefan Bănică în Pristanda...

Fie că-l îmbrățișăm total sau îl respingem, cum s-a mai întîmplat în unele cronici , fie că avem sau nu unele rezerve, spectacolul lui Liviu Ciulei rămîne un moment înalt al acestei stagiuni, un ferment al actualei noastre vieți teatrale: ceea ce, să recunoaștem, nu e puțin lucru!

CUMPĂRAȚI PEȘTE PROASPĂT!

Organele de inspecție sanitară din Milano (un fel de Sanepid milanez) au introdus controlul alimentelor care se desfac în piețe, cu ajutorul unor instalații cu aplicații de radar. Aparatul stabilește, de pildă, cu uimitoare precizie momentul în care peștele oferit spre vînzare a fost scos din mediul lui biologic și și-a dat obștescul sfîrșit. Culmea e că aparatul de măsurat nu se aplică la cap, și atunci cum rămîne cu zicătoarea «peștele de la cap se... dezintegrează»?

PRIMII MEDALIAȚI AI J.O. MÜNCHEN '72

La terminarea construcției marelui stadion olimpic de la München (80 000 de locuri) cineva a avut o propunere — pe cît de simplă pe atît de extraordinară: pe podiumul olimpic cu mult visatele cifre 1, 2, 3 să fie fotografiați, în chip de învingători, trei dintre cei mai harnici meșteri care au trudit la desăvîrșirea frumosului stadion.
Păcat că nu știm a cui a fost ideea pentru a-i strînge, cu căldură, mîna.

SĂ UMBLE ÎNCĂ NU ȘTIE...

Armando este numele unui copil în vîrstă de numai 7 luni, care și-a cîștigat în S.U.A. o celebritate neobișnuită. Tatăl său, Manuel de Toro, un cunoscut artist de circ specializat în numere pe gheață, l-a inclus pe micuț în programul său. Armando execută «deocamdată» numai două numere: stă în echilibru pe mîna tatălui său și se ține de o bară demonstrînd o vocație de adevărat acrobat.

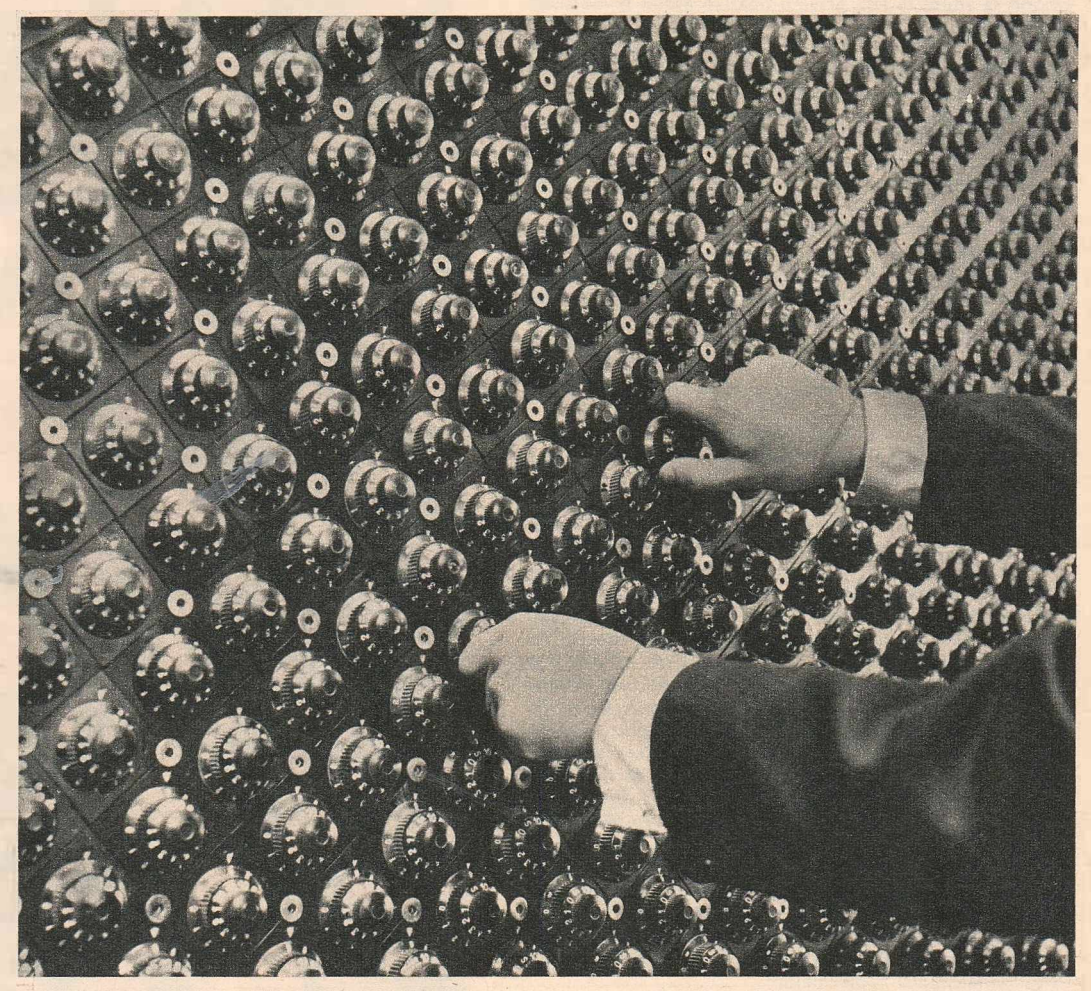

NIȘTE CHESTII DE ÎNGHEȚ DE TE TREC CĂLDURILE...

Printre problemele fundamentale aflate în cercetarea filialei Academiei de științe a U.R.S.S. din Iakuția se află — nici că se putea altfel — cele legate de înghețul etern. În laboratoare, unele subpămîntene, dispunînd de aparataj tehnico-științific de prima mînă se fac cercetări ample și diversificate în legătură cu viața în condițiile temperaturilor foarte joase. Rezultatele cercetărilor acestui unicat științific sînt deosebit de utile în domeniul utilizării materialelor speciale în construcții, în domeniul agriculturii ș.a.m.d.
În fotografie, aparatul analogic de calcul USM-1 din dotarea institutului. E destul să învîrtești unul dintre butoane și afli ceea ce te interesează. Chestia e, pe care îl învîrtești?

PAȘAPORT PENTRU INFINIT...

...pentru infinitul mic, bineînțeles, căci în paginile de față prezentăm tehnici noi ale microscopiei, unele dintre ele de «avangardă», care își găsesc aplicații în cele mai felurite domenii ale cercetării științifice, ale tehnicii și chiar... ale istoriei.

de Radu VLAICU, fizician

Putem afirma fără greșeală că microscopul, în cei peste 380 de ani de existență, a constituit unul dintre cele mai de preț instrumente de cercetare. Fără ajutorul lui nu ar fi fost posibile marile descoperiri ale medicinii moderne, farmacologiei și chiar ale fizicii sau chimiei. Dar însuși acest instrument a cunoscut o evoluție spectaculoasă; de la primul microscop compus din cîteva modeste lentile de sticlă, care mărea de o sută de ori, la microscopul electronic cu lentile magnetice și fascicule de electroni cu tensiuni de accelerare de trei milioane și jumătate volți, capabil să aducă în fața privirii noastre atomi și molecule individuale.

Este posibil ca pentru mulți să fie greu de imaginat cum, cu ajutorul electronilor — particule electrice invizibile! — să putem distinge obiecte ale căror dimensiuni se măsoară în miimi de milimetru. Totuși, principiul de funcționare are multe puncte comune cu microscopul optic obișnuit. În microscopia optică probele studiate se observă prin transparență, și același lucru se întîmplă și la cea electronică, deosebirea fiind însă că aici nu mai avem de-a face cu fascicule de lumină, ci de electroni. În microscopia optică fiecare punct de pe proba de studiat, atunci cînd este luminat, se comportă ca un emițător secundar care difuzează lumina incidentă în toate direcțiile, cu o intensitate mai mare sau mai mică, după cum el însuși este mai luminat sau mai întunecat. În eșantioanele explorate cu fascicule de electroni, fiecare punct difuzează în mod egal electronii incidenți, traiectoria lor fiind deviată în așa fel încît ei par să vină din punctul care i-a difuzat.

Se poate astfel considera că fasciculul luminează obiectul în maniera unui proiector, și că electronii care ies din probă conțin virtual imaginea materialului pe care l-au traversat. Rămîne de concretizat această imagine printr-una dintre cele două metode cunoscute: pe un ecran catodic (asemănător cu cel de la televizor) sau pe placă fotografică.

Nu mai puțin importante, ca de altfel și în microscopia optică, sînt lentilele. Aici avem de-a face cu lentile magnetice sau, mai rar, electrostatice, care transformă fasciculul divergent de electroni într-unul convergent. Spre deosebire de lentilele din sticlă, aici operația de focalizare o realizează cîmpurile magnetice. Dar piesa de bază rămîne «tunul de electroni». La microscopul obișnuit proba de studiat se luminează cu ajutorul unei lămpi cu incandescență sau, mai simplu, cu ajutorul luminii obișnuite captate pe o oglindă. În microscopia electronică sursa de iluminare este «tunul» de care vorbeam mai sus. Este ușor să ne imaginăm că cu cît acești electroni au o energie mai mare, deci o viteză mai mare, ei vor fi în măsură să străbată grosimi mai mari de materie. Or, astăzi aceste tensiuni de accelerare au ajuns să treacă de un milion de volți. Cel mai mare microscop electronic din lume este cel de la Toulouse, de 3,5 milioane de volți, cu care se pot vedea obiecte de numai cîțiva angstromi (1Å=1/100 000 000 cm), adică dimensiunea moleculelor!

Toți am privit măcar o dată printr-un microscop și am rămas cu convingerea că lumea «infinitului mic» pe care el ne-o dezvăluie este sobră, «cenușie». Și poate pentru a dezminți acest lucru, un grup de cercetători italieni a ținut să ne arate că banalul microscop optic poate deveni și un minunat mijloc de a da viață unor compoziții, e adevărat, cam abstracte, dar în schimb de o inegalabilă fascinație și de mare interes științific. Cît de convingători au fost, puteți aprecia singuri din straniile imagini color reproduse în paginile de față.

Cele mai bune rezultate, din punct de vedere al gamei

(Continuare în pag. 18)

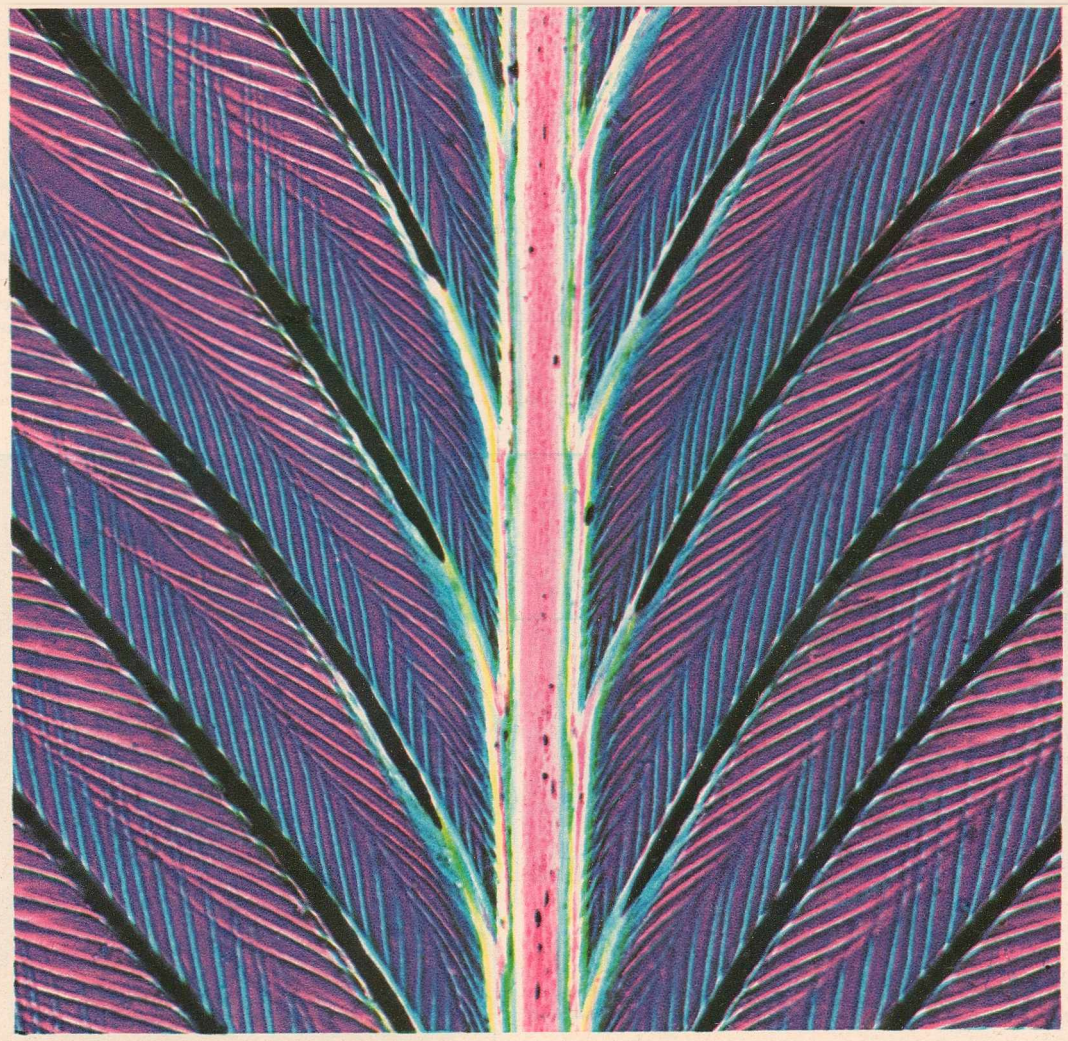

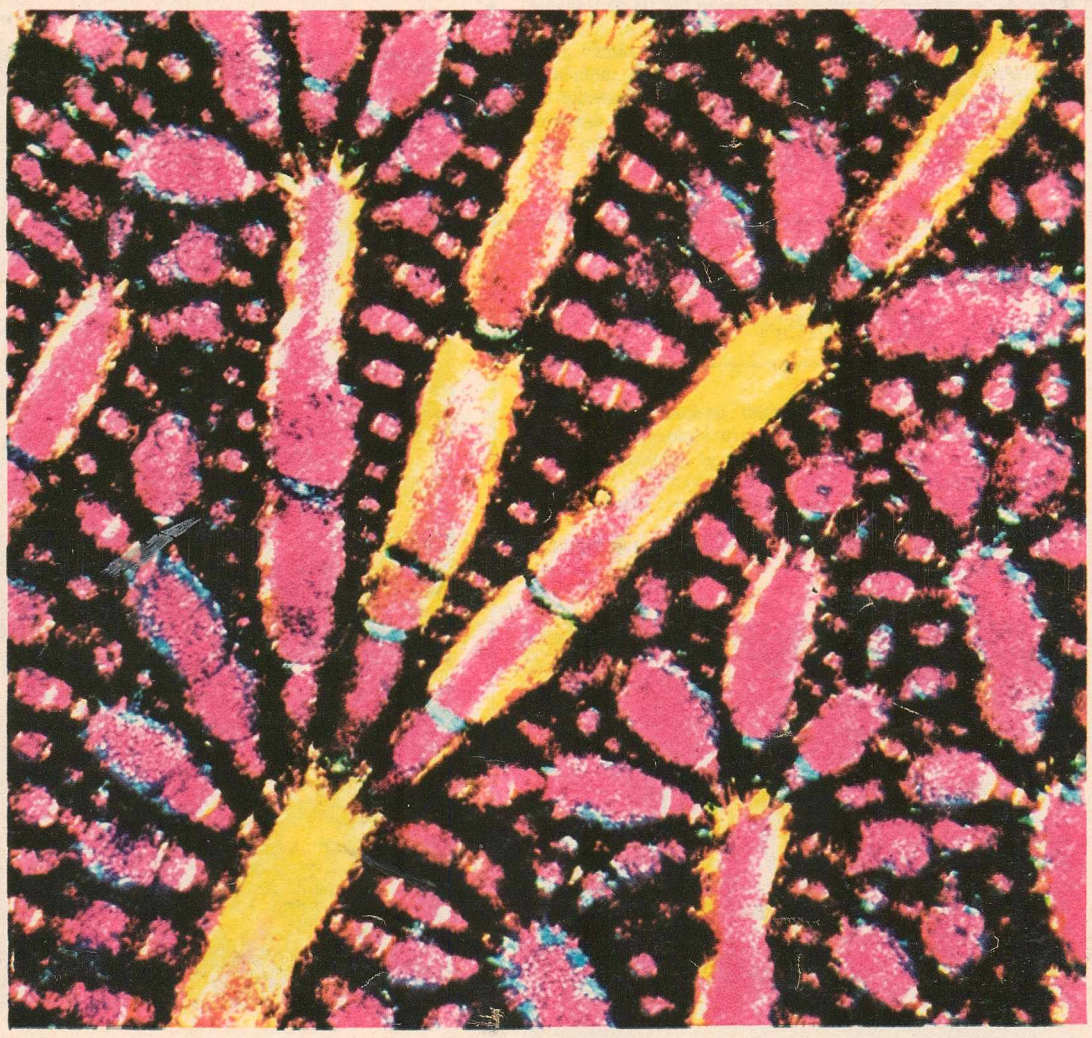

taina algei albastre

Iată o algă marină surprinsă într-o ipostază cu totul neașteptată. Nu întîmplător a fost pusă sub microscopul cu lumina polarizată o alga marină (preparată cu formalină și apă de mare). Studiul lor, și în special al algei albastre, Spirulina platensis, stă în atenția mai multor laboratoare din lume. Cauza: s-a constatat că aceste microscopice alge conțin o cantitate de proteine mai mare decît cea a cărnii. O rație zilnică de 90—100 grame este suficientă pentru întreținerea organismului.

După aprecierile specialiștilor, într-un viitor nu prea îndepărtat cultura de alge se va integra în circuitul economic mondial pentru a contribui la rezolvarea deficitului de proteine de care suferă omenirea. Și nu numai atît: aceste minuscule plante ar putea mineraliza substanțele organice din apele poluate ale canalelor de scurgere. Iată deci că la rezolvarea a cel puțin două dintre marile probleme care frămîntă lumea își vor da contribuția tocmai «insignifiantele» alge...

de la o pană de găină la una dintre legile fundamentale ale universului

O simplă pană de găină tratată cu apă distilată, mărită la microscop și apoi fotografiată la lumină polarizată, vădește o simetrie perfectă, care ne face să ne reamintim că simetria este una dintre legile fundamentale ale fizicii. Ea guvernează procesele interatomice și face ca în «fauna» particulelor elementare să existe o oglindire perfectă a «dreptei» cu «stînga», ca fiecare «particulă» să-și aibă geamăna sa simetrică: antiparticula. Și dacă există antiparticule, logica ne conduce să presupunem că este mai mult decît firesc sa existe antiatomi, antimolecule, antielemente, antisubstanță... Și tot legile extrapolării raționale ne duc la antiplanete, la antigalaxii...

Universul reclamă o egalitate perfectă între materie și antimaterie. Aceasta este, de altfel, esența teoriei cosmologice a fizicienilor Oskar Klein și Hannes Alfén (laureat al premiului Nobel pentru fizică, 1970), care presupun în univers coexistența simultană (în pofida legilor dezintegrării totale) dintre materie și antimaterie. Și poate că un prim pas spre consolidarea acestei fascinante teorii l-au făcut fizicienii sovietici care, nu demult, la cel mai mare accelerator de particule din lume (Serpuhov), au dovedit că nu mai este o utopie crearea în laborator a antimateriei. Ceie cinci nuclee de antiheliu sînt o dovadă... «palpabilă».

nu sînt plante tropicale...

S-ar părea, plante dintr-o splendidă grădină tropicală. În fapt, efectele luminii polarizate ne poartă de data aceasta în lumea misterioasă a hormonilor. A acelor substanțe de care depinde funcționarea armonioasă a tuturor organelor noastre. Ei sînt cei care ne fac să fim așa cum sîntem: înalți sau scunzi, graşi sau slabi, normali sau cu malformații, bruni sau blonzi... Cei 42 hormoni ai organismului nostru (produși la femeie de zece «mari centre», iar la bărbat numai de nouă) «ajută» sistemul nervos în coordonarea activității miliardelor de celule dintr-un organism. Infime cantități de hormoni sînt «marii» diriguitori ai organismului nostru.

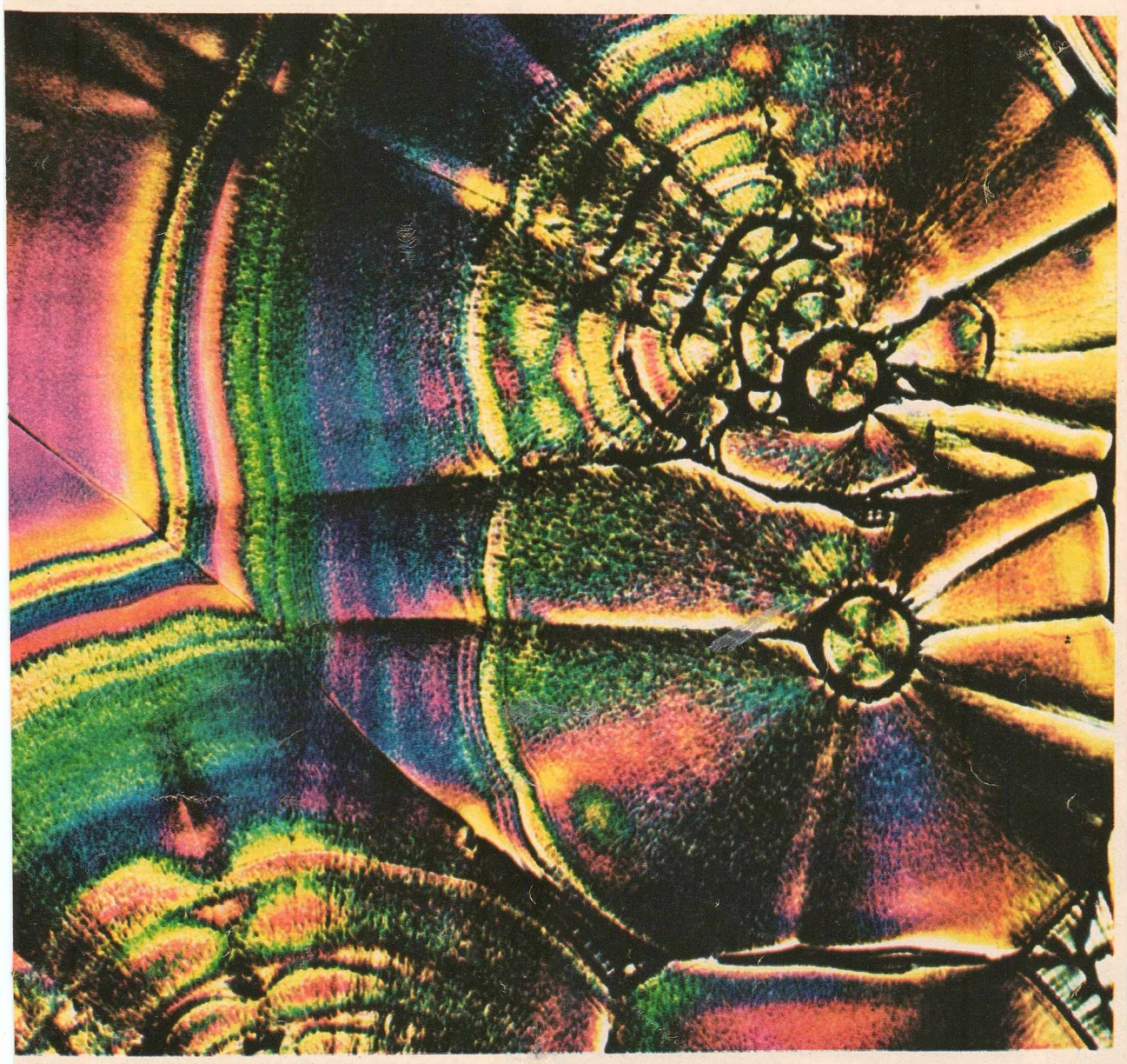

în lumea vitaminelor

Vă imaginați că vă prezentăm aci o pînză recentă a unui pictor abstractionist? Nicidecum! Ceea ce vedeți nu sînt altceva decît banale cristale de vitamina C. Este adevărat că ele nu aduc nici pe departe cu pilulele atît de familiare nouă, dar intenția realizatorului imaginilor, Franco G. Frezzalo, nu era de a ne prezenta niște curiozități fotografice. Preparate în soluții apoase, în adăugire cu anumiți ingredienți, vitaminele ni se înfățișează aci în intimitatea structurii lor, plină de măreție și complicație. Acest splendid colorit s-a obținut în mare măsură datorită luminii polarizate.

Proprietatea de a polariza lumina o posedă foarte multe substanțe, dar dintre toate, poate că cea mai interesantă este cea a aminoacizilor care intră în constituția materiei vii de pe Pămînt: ei polarizează lumina totdeauna numai spre stînga, *adică sînt levogiri. Mai mult, nici un organism viu de pe Pămînt nu asimilează proteine cu proprietăți dextrogire (polarizare spre dreapta). «Și ceea ce este mai ciudat, — observa marele chimist american Linus Pauling, de două ori laureat al premiului Nobel — nimeni nu știe încă de ce organismele vii, fie ale bacteriilor, mucegaiurilor sau virusurilor, fie ale animalelor superioare sau ale omului, sînt constituite din aminoacizi levogiri...»*

cititori către cititori

Următorii cititori doresc să corespondeze:

Bîrsan Vasile, 19 ani, rabotor, București, Aleea Străduinței nr. 5, bl. D 3, sc. 3, et. 2, ap. 39, cart. Berceni-Sud 1, sect. 5: literatură, film, schimb de ilustrate; **S. Armand,** București, sect. 1, str. Academiei nr. 25, et. 3: cinema, teatru, sport; **Chelaru Gheorghe,** 23 ani, com. Pătîrlagele, sat Valea Vii, jud. Buzău: schimb de ilustrate; **Herescu Costel,** 21 ani, depanator utilaj calcul, București, sect. 6, str. Petre Nenciu nr. 28: literatură, muzică, tineret; **Lupeș Stela,** 23 ani, profesoară, com. Mărgău, jud. Cluj: din viața tineretului, schimb de ilustrate; **Georgescu Dan,** 21 ani, Constanța, Șos. Filimon Sîrbu nr. 96: cinema, sport, schimb de ilustrate; **Deftu Iulian,** elev, Tîrgoviște, str. C.A. Rosetti nr. 14: literatură (în special poezie), cinema, filatelie, schimb de ilustrate; **Pleniceanu Ionică,** Calafat, str. V.I. Lenin nr. 9: cinema, din viața tineretului, sport, schimb de ilustrate; **Băran Gheorghe,** 27 ani, profesor, com. Licurici, jud. Gorj: literatură, schimb de ilustrate; **Socaci Iuliu,** Deva, str. Zamfirescu, cămin nr. 2: prietenie, cinema, muzică ușoară, schimb de foto și adrese de actori, schimb de ilustrate; **Alexandru Cornelia,** 22 ani, funcționar tehnic principal, Roman, str. Tineretului, bl. 4, ap. 38: literatură, cinema, teatru; **Stanciu Nelu,** com. Măgureni, str. Tei, jud. Prahova: literatură, turism, schimb de ilustrate; **Rebega Mihai,** 20 ani, Cîmpulung Moldovenesc, str. D. Cantemir nr. 13: literatură, cinema, sport, schimb de ilustrate; **Gabor Cornel,** 26 ani, Brașov, Aleea Mimozei nr. 2, bl. 56, sc. A, ap. 5: cinema, muzică ușoară, schimb de ilustrate; **Blavostyac Kurt,** 30 ani, lăcătuș mecanic, Oțelu Roșu, str. V.I. Lenin nr. 10: teme diverse actori muzică; **Grinei Ionel,** tehnician CTC, Constanța, str. Palas, bl. 8, sc. A, ap. 30, of.p. 4: literatură, muzică, cinema, teatru, sport, turism, viața tineretului, schimb de ilustrate; **Poiană Gheorghe,** elev, com. Cetate, jud. Dolj: schimb de adrese de cluburi, actori, cîntăreți; **Anghel Mihai,** 18 ani, elev, liceul Segarcea, jud. Dolj: literatură, cinema, muzică, viața tineretului, turism, schimb de ilustrate; **Costea Marin,** 23 ani, contabil, com. Oporelu, jud. Olt: cinema, muzică, schimb de ilustrate; **Spinean Adam,** elev, loc. Totia nr. 24, jud. Hunedoara, of.p. Simeria: schimb de ilustrate; **Percec Oltița,** profesoară, Șc. generală Fîrdea, jud. Timiș: literatură, cinema, schimb de ilustrate; **Bidașcu Victoria Viorica,** 23 ani, secretară, Tulcea, cart. 23 Aug., bl. D2, sc. A, ap. 9: cinema, schimb de ilustrate; **Florea Gheorghe,** 25 ani, proiectant-operator, com. Sihlea, sat Căiata, jud. Vrancea: literatură, muzică, sport, foto actori, schimb de ilustrate; **Makkai Edmund,** 23 ani, tehnician constructor, Tîrgu-Mureș, str. Acarului nr. 10 A: șah.; **Țerna Puiu Iosif,** 25 ani, mecanic, oraș Motru, bl. F1, sc. 3, ap. 7, jud. Gorj: teme diverse, schimb de ilustrate; **Șicaru C. Nela,** Brăila, Șos. Vizirului nr. 2, bl. C.F.A., căminul tineretului: literatură, foto actori, schimb de ilustrate; **Ciocîrlan Dumitra,** Măcin, jud. Tulcea, str. Călărași nr. 10: teme diverse.

F Nr. 9 (873)
CUPON DE PARTICIPARE «CITITORI CĂTRE CITITORI»

PAȘAPORT PENTRU INFINIT...

(Urmare din pag. 16)

și al efectelor de culoare, s-au obținut, în lumină polarizată. Prin ea însăși, microscopia cu lumină polarizată are o vechime de circa o sută de ani. Ea a fost creată, din necesități practice, de către mineralogi și petrografi, dar într-un timp extrem de rapid și-a lărgit aria de aplicație, și, firește, și-a perfecționat considerabil metodele de lucru. Microscopia de polarizare a devenit o tehnică indispensabilă în industria cimentului, ceramicii și sticlei, în mineralogia tehnică și cristalografia generală, în fizica corpului solid și metalografie, în medicină și biologie, în analiza fibrelor naturale sau sintetice și a maselor plastice. În toate aceste domenii microscopia optică — deci inclusiv cea în lumină polarizată — aduce, alături de microscopia în ultraviolet și în infraroșu, de cea electronică și de razele X, inestimabile servicii în determinarea proprietăților speciale, fizice sau chimice ale unui mare număr de materiale «moderne»: fibre de sticlă și de carbon, fibre sintetice etc.

După cum reiese din fotografiile color din pag. 16–17, grație luminii polarizate — adică ale cărei vibrații au loc într-un singur plan — imaginea obiectelor studiate capătă o acuratețe deosebită, reușindu-se să se pună în evidență și să se contureze detalii care în mod obișnuit — în microscopia alb-negru — se estompează, se pierd. De fapt, pe lîngă creșterea puterii de mărire, aceasta este una dintre tendințele de bază spre care tind tehnicile actuale ale microscopiei: a realiza o rezoluție perfectă și chiar imagini în relief. Ceva asemănător s-a obținut deja cu așa-numitul stereoscan — microscop electronic cu baleiaj — care pe lîngă faptul că are caracteristici asemănătoare microscoapelor electronice deosebit de puternice, prezintă avantajul de a realiza imaginea în relief.

Principiul de funcționare al acestui ultim tip de aparat este întrucîtva asemănător cu cel al televiziunii. Un fascicul îngust de electroni este proiectat pe obiectul studiat. În interacție cu materia, fluxul de electroni incidenți dă naștere la *două* fascicule: unul datorat ciocnirilor elastice ale electronilor cu proba de studiat și avînd aproximativ aceeași energie cu cei incidenți, și un alt fascicul, mai puțin energic, ai cărui electroni au fost *smulși* din proba de studiat. Fascicului de electroni produs prin ciocnirea cu proba ne furnizează numai imaginea *suprafeței* materialului. În schimb, electronii secundari permit explorarea zonelor *interne* ale probei.

Prin procedee speciale, cele două fascicule se suprapun pe ecranul fluorescent al tubului catodic, realizîndu-se astfel o imagine foarte contrastantă și care face să apară variații de luminozitate în zonele conturate sau cu relief foarte accidentat. Datorită tensiunii mari de accelerare (30 000 electroni-volți), electronii au o lungime de undă de sute de ori mai mică decît a fotonilor, ceea ce le dă posibilitatea să releve detalii de circa 500 de ori mai mici decît îi este permis microscopului optic.

Partea cea mai spectaculoasă a stereoscanului este domeniul larg de utilizare. Cu ajutorul său se pot studia probele cele mai felurite, reușindu-se să se schimbe complet fizionomia obiectelor microscopice, care ne apar astfel într-un mod cu totul diferit de cel pe care-l cunoșteam. Diatomeele, foraminiferele, sporii, fosilele microscopice, fibra lemnoasă sau pielea umană ni se înfățișează cu un lux de structură imposibil de imaginat pînă în prezent. Au fost observate celule sanguine, globule albe și roșii și, ceea ce este mai important, celule canceroase din cavități pleurale și peritonale.

Microscopul cu baleiaj este folosit în stereo-microdefectoscopie pentru observarea rupturilor și fisurilor din metale. Se pot, de asemenea, observa direcția de cristalizare și forma cristalelor, efectul bombardamentului cu electroni, acțiunea unui acid asupra unui metal și chiar fenomenele de joncțiune în semiconductoare, difuzia și anumite fine defecte în materiale.

Dar poate că speranțele cele mai mari în ceea ce privește viitoarea evoluție a microscopiei ni le oferă una dintre cele mai moderne realizări ale fizicii experimentale: holografia. Cu ajutorul acestei noi tehnici se vor putea realiza măriri cel puțin comparabile cu ale celor mai puternice microscoape electronice, însă cu efecte de «relief total». Dar despre această tehnică senzațională, cu alt prilej.

o „barieră inteligentă"

Fiecare ne naștem cu o anumită piele și cu ea murim. Și tocmai pentru faptul că ne găsim în permanență în «pielea noastră» avem iluzia că o cunoaștem perfect și sîntem deci ispitiți să-i acordăm foarte puțină atenție. Și totuși importanța pielii este covîrșitoare. Ea nu este numai un simplu înveliș, un «scut» care ne izolează și ne apără de loviturile și intemperiile mediului extern, ci un veritabil organ complex, complicat și ingenios, de o importanță capitală. Pielea, această «barieră inteligentă» cum a definit-o savantul francez Alexis Carrel în cartea sa «Omul, ființă necunoscută», este în același timp organ de protecție, oragn de simț, de excreție și epurare, de secreție, de apărare împotriva microorganismelor, de reglare a temperaturii corpului și a circulației sîngelui, de rezervă de materii nutritive (grăsimi), de elaborare de vitamine (D2), enzime, hormoni etc.

Un medic versat și cu experiență citește pe pielea noastră ca într-o carte deschisă. Din ea se pot deduce nu numai starea sănătății sau cea de boală, ci și predispozițiile pentru anumite boli posibile în viitor.

Primul și cel mai important indiciu asupra îmbătrînirii ni-l dă tot pielea. Și dacă pentru a o amăgi (sau poate a ne amăgi) am făcut din arta îngrijirii pielii o adevărată știință,— cosmetologia — stereoscanului , în schimb, nu i se poate ascunde nimic. Fotografia pune în evidență într-un mod neobișnuit diferența dintre o piele tînără, viguroasă (fotografia din stînga sus), și una îmbătrînită (fotografia din stînga jos). Verdictul îl dau fibrele de colagen care, după cum se vede la pielea îmbătrînită, se subțiază, se scămoșează, își pierd elasticitatea.

mai tare ca oțelul...

V-ați închipuit vreodată că în condiții vitrege, expus intemperiilor, într-o atmosferă de înaltă umiditate, îngropat în pămînt sau lăsat liber în atmosferă, lemnul este un material mult mai rezistent decît oțelul aflat și el în aceleași condiții? Și totuși așa este. Cîțiva cercetători britanici au supus la analiza unui stereoscan o așchie de lemn (în fotografie) luată dintr-o corabie vikingă care a stat îngropată mai mult de o mie de ani pe coastele înghețate ale Norvegiei. Concluzia: structura fibroasă a lemnului nu diferă aproape de loc de cea a unui lemn — de același fel — tăiat numai de un an de zile. În schimb, aceeași esență de lemn, aflată de data aceasta într-o regiune cu temperatură mai ridicată, a fost complet distrusă în numai cîțiva ani. Se pare că temperatura este cea care favorizează dezvoltarea unor microorganisme care duc la degradarea accelerată a lemnului.

stilul (I)

de Henri WALD

«Stilos» însemna în greaca veche instrumentul de lemn sau de metal cu care se scria pe tăblițe unse cu ceară. Tendința metaforică a limbii a ridicat înțelesul cuvîntului de la reflectarea modalității *materiale* de a scrie la aceea a modalității *spirituale* de a se exprima. Stilul este modul prin care trăirile incomunicabile ale fiecăruia devin idei comunicabile celorlalți. Stilul apare, așadar, o dată cu limbajul și rămîne cea mai intimă proprietate a lui. Prin stil, socialul depășește individualul, dar îl și conservă. Stilul își are izvorul în tensiunea prin care experiența personală încearcă să se integreze în experiența colectivă. «Nu există stil valabil decît în respectul condițiilor fundamentale ale comunicării», subliniază André Martinet. Stilul este guvernat de antinomia dintre nevoia de a comunica și tendința de a reduce efortul comunicării, dintre cerințele de economie ale emițătorului și cele de înțelegere ale receptorului. Stilul este limbaj în stare născîndă; el antrenează spiritul așa cum gimnastica antrenează trupul. Stilul se ivește din efortul omului de a comunica ceea ce încă nu s-a comunicat: chiar dacă nu o știre nouă, cel puțin o nouă atitudine. Cine se exprimă numai prin «locuri comune» exprimă gîndurile altora, nu ale sale. Deși, unde există limbaj, nu este posibilă o absență totală a stilului, este totuși posibil un stil al absenței totale: stilul locurilor comune este de gradul zero. Într-un loc comun, socialul anulează individualul. Prin stil, individualul contribuie la îmbogățirea socialului. Dezvoltarea stilului depinde de libertatea vorbitorului individual de a alege anumite cuvinte și anumite construcții gramaticale din limba colectivității în care trăiește. Informația vehiculată de o anumită expresie este invers proporțională cu probabilitatea apariției ei în cadrul unui discurs. Stil înseamnă surpriză. Cu cît valoarea stilistică a unei expresii este mai mare cu atît este mai bogată informația comunicată. Prin stil, mesajul comunicat se îmbogățește nu numai cu noi cunoștințe, dar și cu atitudinea vorbitorului față de ele, precum și cu felul în care vrea să-și influențeze auditorul. Informația unei expresii nu este niciodată pur cognitivă, ci și pragmatic-afectivă. Orice informație este în același timp, deși în proporții diferite, atît denotativă, cît și conotativă. Denotația unui cuvînt se referă la o experiență comună, în vreme ce conotația lui exprimă o experiență personală. Cultura unei epoci este un ansamblu de conotații împărtășite. Dacă denotațiile pot fi împărtășite de toți oamenii din toate timpurile, conotațiile sînt împărtășite de o anumită colectivitate, dintr-o anumită epocă a dezvoltării ei. Epocile, ca și diversele limbi, se caracterizează nu atît prin cunoștințele pe care le posedă, cît mai ales prin atitudinile care le însoțesc. Stilurile se deosebesc între ele nu prin denotațiile lor, ci prin conotațiile pe care le exprimă. «Bonheur» și «fericire» au aceeași denotație, dar conotațiile lor sînt deosebite; primul se întemeiază pe ideea de «ceas bun», iar al doilea se bazează pe ideea de «îmbelșugare». În latinește, «feloare» însemna a suge lapte din belșug. În fața a două cuvinte care transportă aceeași noțiune, francezii și românii nu vibrează la fel. Fiecare limbă își are stilul ei. În istoria culturii, stilul clasic exprimă echilibrul dintre afectiv și cognitiv, iar cel romantic exprimă revolta afectivului împotriva cognitivului dogmatizat. Stilurile celorlalte arte sînt subordonate stilului lingvistic. Trilurile unui lied de Schubert se deosebesc de trilurile unei privighetori deoarece sînt compuse de o ființă cuvîntătoare. Limbajul este principalul instrument în construirea culturii.

Valoarea unui stil crește o dată cu «cîmpul» care se formează între semnificantul și semnificația sistemului de semne folosit. Cu cît semnificația este mai înaltă și semnificantul mai percutant, cu atît emoția estetică este mai intensă și mai durabilă. Limba populară, în care acest cîmp semantic este restrîns, are o mai mare valoare stilistică pentru cei de la oraș decît pentru țăranii care o vorbesc în mod curent. Cuvîntul «drăgaz» devine mai expresiv abia după elaborarea conceptului de «timp liber». Pentru ca spectatorul să nu se oprească la semnificațiile din preajma perceptibilului, ci să se ridice la semnificații mai înalte, Brecht modifică semnificantul teatral obișnuit, întrerupînd acțiunea dramatică, intervenind cu comentarii, cerînd actorilor să-și interpreteze cu umor personajele etc. Picasso «diformează» contururile, Moore «disproporționează» volumele, Schönberg «strică» melodia... Prin semnificant, creatorul își realizează semnificația și izbește sensibilitatea auditorului sau spectatorului pentru a i-o transmite. Orice stil este dirijat în vederea unui anumit efect pe care trebuie să-l provoace în sufletul celorlalți: să convingă, să înspăimînte, să stîrnească rîsul...

ATENŢIUNE! SENS UNIC

O sumară biografie a celei mai renumite artere de circulaţie din Bucureşti — Calea Victoriei. A fost trasată în anul 1692, de Constantin Brîncoveanu, ca drum drept şi scurt spre moşia măriei-sale de la Mogoşoaia. La 8 octombrie 1878 i s-a schimbat numele, devenind, de la Podul Mogoşoaiei, Calea Victoriei. Cam tot pe atunci i s-au făcut şi trotuare, rămînînd pentru căruţe şi trăsuri numai o lărgime de 8 metri. Cu cinci ani mai înainte — în 1873 — se clădise în mijlocul ei un imobil mare căruia i s-a spus Hotel Bulevard şi a devenit, de-a lungul anilor, sediul marilor banchete politice şi al nunţilor boiereşti. Biata cale a fost nevoită de atunci să-l ocolească, formîndu-se astfel, la întretăierea cu fostul bulevard Elisabeta o mare strungă în circulaţia orăşenească. După 1926, cînd noua pacoste apărută în viaţa oraşelor — automobilul — transformase Calea Victoriei într-un infern, s-a căutat şi s-a găsit o soluţie de uşurare: s-a introdus sensul unic, aşa cum se vede în fotografie. Altceva nu se putea face. Despre demolarea aripei drepte a Hotelului Bulevard nici vorbă. Construcţia aceasta este făcută pentru veşnicie. Are temeliile din granit închegat cu var hidraulic; pare deci inexpugnabil chiar şi cu mijloacele moderne de azi. Aşa să fie? Păcat! O să rămînem cu strunga asta mare, acolo, totdeauna, în calea miilor de automobile care trec zilnic pe Calea Victoriei?

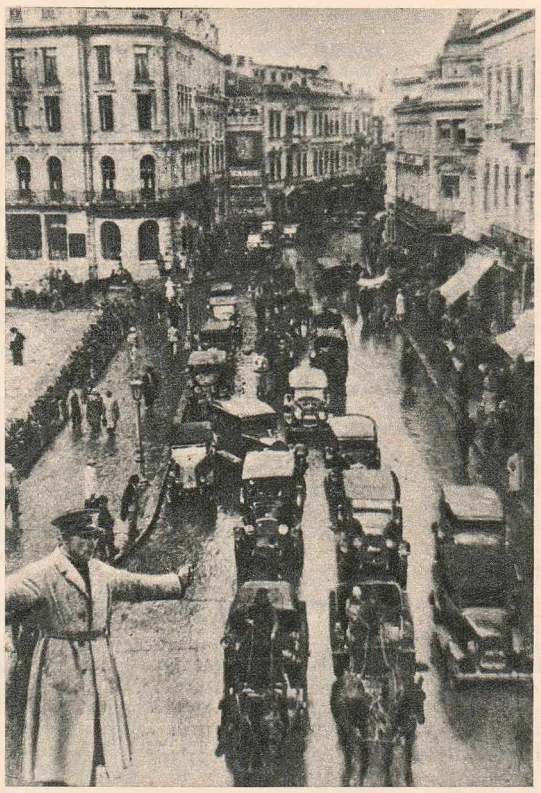

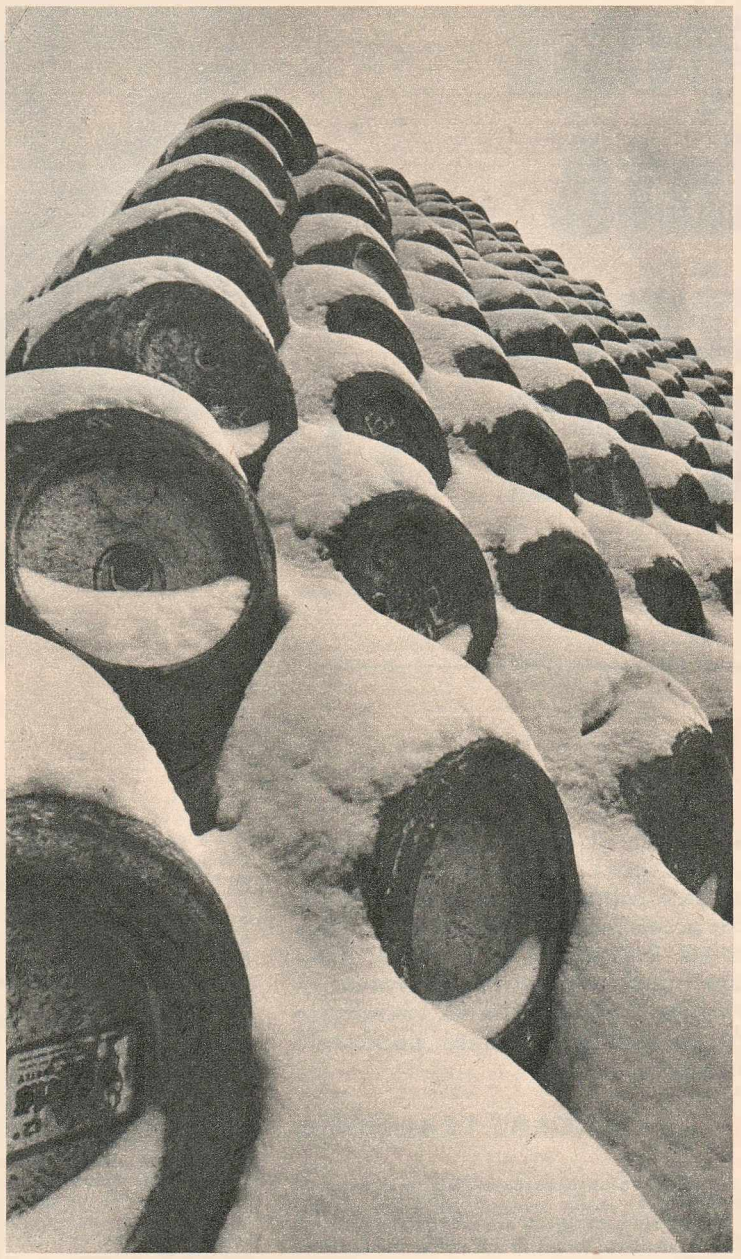

KHEOPS - KHEFREN MYKERINOS-BERE PLZEN

Piramida aceasta imensă se deosebeşte de ilustrele ei omoloage de pe malurile Nilului nu numai prin prezenţa nămeţilor de zăpadă. Deosebirea principală e una de conţinut, ca să spunem aşa. Piramida aceasta, care poate fi admirată la Praga, e construită din butoaie, iar butoaiele, departe de a fi nişte deşertăciuni, sînt pline cu bere. Şi încă bere de Plzen, proaspătă, răcită natural la temperatura ideală.

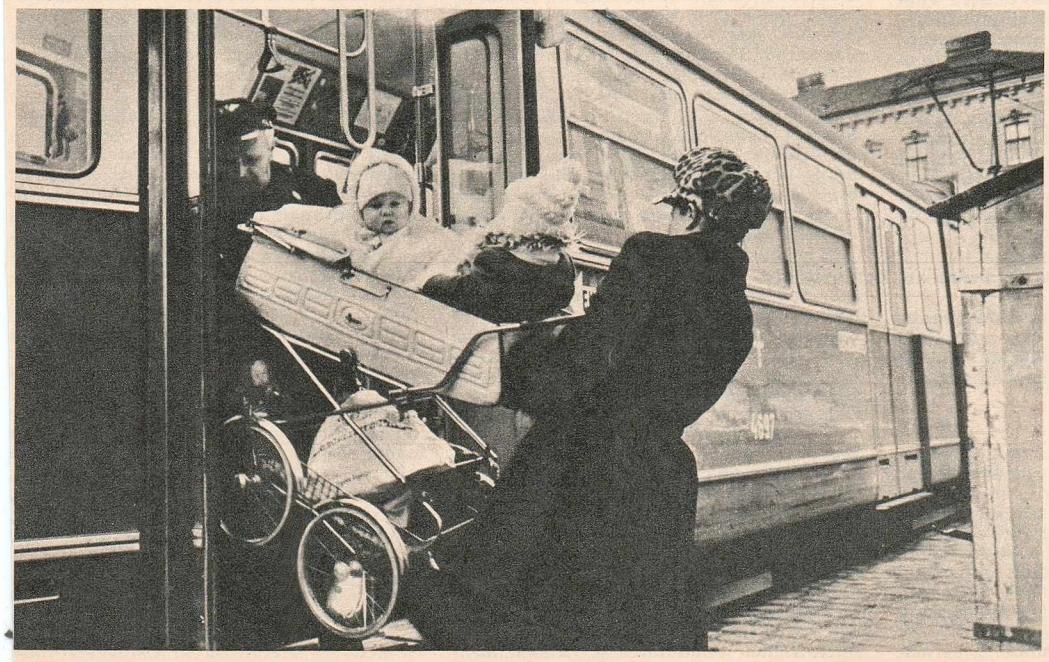

PE CÎND ŞI PE LINIA 31?...

La Viena circulă nişte autobuze de mare capacitate în care, potrivit unei recente hotărîri, au acces şi cărucioarele cu copii. Taxatorul autobuzului are printre celelalte obligaţii de serviciu şi pe aceea de a ajuta mămicile să îmbarce echipajele cu odraslele lor.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

au pornit de la lingură şi unde au ajuns

Aud mereu această afirmaţie plină de modestie.

— Noi am pornit de la lingură.

Cînd e vorba de o tînără pereche, această afirmaţie strecoară în sufletele noastre o inevitabilă duioşie şi înţelegere. A porni de la lingură semnifică iubirea curată, fără interese materiale. Dar important e unde ajungi plecînd de la lingură.

Iată că unii pornind de la lingură au ajuns prea departe. Chiar prea departe. Modesta lingură le-a dat un mare avînt şi parcă nu se mai opresc.

Am vizitat zilele acestea casa unui amic, burduşită cu tot felul de mobile, tablouri celebre, bibelouri scumpe, covoare la fel de scumpe. O senzaţie de sufocare şi de moarte timpurie mi-au lăsat aceste averi adunate claie peste grămadă. Nu era o casă, ci un depozit. Era nu numai teribil de lacomă gazda mea, colac peste pupăză mai era şi mîndră de lăcomia ei. Sînt oameni care nu se mulţumesc să fie proşti, dar se mai şi umflă în pene cu neghiobia lor. După ce am terminat de vizitat apartamentul transformat în magazin universal, gazda mi-a mărturisit cu modestie:

— Am pornit de la lingură...

Ei, nu mai spune... Ce fel de lingură o fi aia? Ce forţă magică avea lingura aceea de la care au pornit ei?

Alt individ se laudă că are două maşini, dar ţine să-mi precizeze cu aceeaşi ticăloasă modestie:

— Şi cînd te gîndeşti că am început de la lingură...

Iarăşi apare lingura aceea miraculoasă care se transformă atît de repede în automobile, vile şi tablouri scumpe. Stau şi mă întreb cu legitimă curiozitate: oare ce fel de lingură o fi? O lingură de aur? Un linguroi?

Alţii sînt şi mai modeşti:

— Noi am pornit de la linguriţă.

Nici măcar de la lingură... De la linguriţă. Alţii chiar de la o lingură de lemn.

O linguriţă e o linguriţă şi nu prea vezi cum dracul s-a transformat în magazin de consignaţie. Cînd aduc vorba de «linguriţă» ei vor să sugereze că tot ce au obţinut au obţinut prin muncă onestă.

Totuşi, nu prea îmi vine să cred. Am văzut şi eu cum arată o lingură — îi cunosc limitele şi calităţile.

Noi am pornit de la lingură... Tare mi-e teamă că nu e aşa... Că n-au pornit de la lingură... ci de la o atroce şi metodică lăcomie. Fără îndoială, la început n-a fost lingură...

600 000 000 de europeni față în față cu destinele EUROPEI (I)

Între cele mai recente acțiuni ale adepților păcii, securității și cooperării pe continentul european se înscrie întîlnirea pregătitoare de la Bruxelles, din ianuarie a.c., în vederea adunării reprezentanților opiniei publice europene ce urmează a avea loc în iunie, în capitala Belgiei (în prim plan, membri ai delegației române).

de Cristian POPIȘTEANU

«Trăind în Europa și avînd încă proaspătă în memorie experiența tristă ce decurge din cele două războaie mondiale ale acestui secol, poporul nostru acordă un loc central în politica sa internațională înfăptuirii securității europene, organizării unei conferințe general-europene, stabilirii unor relații de bună vecinătate și conviețuire pașnică între toate popoarele acestui continent».

NICOLAE CEAUȘESCU

Dacă, după o absență de cîțiva ani, un călător s-ar întoarce în 1972 în Europa, ar constata în primul rînd nu atît transformările de ordin tehnico-științific, nu atît transformările din sfera producției, ci în primul rînd mutațiile din atmosfera politică europeană. Cine pășește pe continentul european observă cu destulă ușurință modificările de climat politic, predominanța tendințelor spre cooperare și securitate. Cine urmărește contactele și schimburile dintre țările europene, dintre toate țările europene, fie ele din apusul sau din răsăritul continentului, din sud sau din nord, remarcă intensificarea lor și totodată sporul calitativ pe care îl implică această frecvență. Cine analizează evoluția relațiilor dintre statele și popoarele Europei nu poate să nu înțeleagă convergența tot mai deplină a năzuințelor și eforturilor depuse pentru realizarea înțelegerii reciproce, pentru înfăptuirea securității și a cooperării multilaterale în Europa, nu poate să nu remarce diversificarea și fluxul sporit al manifestărilor în favoarea acestor idei deosebit de prețioase tuturor statelor continentului. În mod practic nu trece zi fără ca dintr-o țară sau alta a Europei să nu ne parvină știri despre luări de poziție, despre manifestări de prestigiu, despre noi inițiative destinate stimulării raporturilor de colaborare intereuropene. Asemenea acțiuni sînt astăzi mai numeroase decît oricînd și simpla lor înregistrare sub o formă de cronică ar putea determina apariția unui jurnal cotidian cu un număr impresionant de pagini.

Consfătuirea de la Praga a statelor participante la Tratatul de la Varșovia, de la sfîrșitul lunii ianuarie, a sintetizat printr-o trecere în revistă multiplă stadiul actual în care se află eforturile în vederea întăririi păcii, securității și cooperării în Europa și în primul rînd materializarea acestor eforturi prin pregătirea și convocarea unei conferințe general-europene, cu participarea Statelor Unite ale Americii și a Canadei. Documentele elaborate de Consfătuirea de la Praga se înscriu pe linia numeroaselor inițiative de pace în Europa, inițiative promovate în perioada începînd de la Consfătuirea de la București din iulie 1966, în vederea înfăptuirii unui program amplu, multilateral, realist, pentru găsirea căilor celor mai potrivite de așezare a relațiilor internaționale de pe continentul european pe coordonatele securității și cooperării. Aprobînd documentele adoptate la Consfătuirea de la Praga și activitatea delegației noastre conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Socialiste România subliniază: «Hotărîtă să militeze activ și să-și aducă întreaga contribuție la cauza transformării Europei într-o zonă a pacii și cooperării fructuoase între țări suverane și egale în drepturi, România adresează celorlalte state, tuturor forțelor care se pronunță pentru securitate și colaborare pe continentul european, chemarea de a-și uni eforturile pentru a face să triumfe acest nobil deziderat, pentru a asigura pacea, destinderea și înțelegerea în Europa și în întreaga lume».

Dacă actualele procese pozitive din viața intereuropeană sînt o rezultantă directă a propunerilor, inițiativelor și eforturilor statelor socialiste, precum și a acțiunilor altor state de pe continent, nu este mai puțin adevărat că glasul opiniei publice europene s-a făcut auzit în mii și mii de acțiuni, în mii și mii de manifestări extrem de grăitoare.

ADUNAREA EUROPEANĂ A OPINIEI PUBLICE

Pe calendarul 1972 al acestor acțiuni, cea mai semnificativă se anunță a fi adunarea de opinie publică europeană care se pregătește pentru începutul lunii iunie în capitala Belgiei. Această adunare a fost precedată de serioase schimburi de păreri între reprezentanți ai opiniei publice din numeroase țări europene și ea se prefigurează de pe acum ca un mare for al adepților păcii, securității și cooperării, reuniți indiferent de orînduirea social-economică a țărilor lor, de sistemul filozofic sau politic pentru care optează, indiferent de orientarea pe care o profesează. «Caracterul cu totul nou al adunării noastre din iunie — citez din declarația întîlnirii pregătitoare ținută în luna ianuarie la Bruxelles — trebuie să fie determinat de deschiderea ei completă, permanentă, pe picior de egalitate, pentru toate forțele sociale și politice care se pronunță în favoarea destinderii și cooperării în Europa. Ne adresăm tuturor acestor forțe, fie că sînt la putere sau nu, să vină să lucreze împreună la definirea programului, la definirea procedurii și la desfășurarea adunării din 1972. Ne adresăm bărbaților, femeilor, tinerilor, tuturor celor care aparțin partidelor politice, organizațiilor sindicale și sociale, bisericilor, membrilor parlamentelor, cercurilor economice, savanților, ca și reprezentanților lumii culturii, ziariștilor, în sfîrșit, tuturor celor care vor să acționeze pentru un viitor mai bun și pașnic al Europei, pentru o Europă a păcii în securitate și cooperare».

Încrederea participanților la reuniunea pregătitoare de la Bruxelles că începe să se înfăptuiască speranța într-un proces de destindere reală pe continentul european, iar relațiile de pace, de bună vecinătate și coexistență pașnică între state, fără deosebire de sistemele sociale și politice, pot fi stabilite în Europa, este o consecință a proceselor noi manifestate în relațiile europene în ultimii ani. Scopul adunării de la Bruxelles este definit extrem de precis: «Adunarea noastră trebuie să se înscrie într-o vastă mișcare a opiniei publice în scopul creării unui climat de încredere, înțelegere și colaborare reciprocă; și aceasta într-un cadru democratic, pe baza respectării drepturilor fundamentale. Nu se poate spera în succesul eforturilor întreprinse de guverne pe calea reglementării pașnice a problemei europene fără o reînnoire a încrederii. Firește, mai rămîn obstacole de învins. Opinia publică și conducătorii politici sînt chemați să acționeze în propria lor sferă de competență și responsabilitate. Căci securitatea și cooperarea nu se instaurează decît prin convergența eforturilor tuturor». Am reprodus aceste mai lungi pasaje din Documentele întrunirii pregătitoare de la Bruxelles, deoarece ele vin să ilustreze într-un mod semnificativ etapa nouă în care au ajuns în prezent treburile Europei. Este vorba, desigur, de treburile politice, dar nu în mai mică măsură de treburile economice, sociale, culturale, care toate la un loc pot determina o nouă ascendență a relațiilor dintre toate statele continentului Europei.

Și în aceste eforturi contribuția Republicii Socialiste România este binecunoscută. Începînd de la contactele la nivel înalt, pe care conducerea de stat și de partid a țării noastre le-a avut în ultimii ani cu numeroase state din Europa (citez aici doar Franța, Italia, Austria, Finlanda, Republica Federală a Germaniei) și pînă la dezvoltarea schimburilor economice, tehnico-științifice, comerciale, culturale, artistice, sportive, turistice, practic cu toate statele continentului, de la Rezoluția din cadrul Organizației Națiunilor Unite cu privire la relațiile de bună vecinătate dintre statele europene, aparținînd unor orînduiri social-economice diferite și pînă la inițierea a numeroase rezoluții în cadrul Comisiei Economice O.N.U. pentru Europa, contribuțiile României sînt astăzi pe drept cuvînt prețuite atît în opinia publică, cît și la nivelul guvernelor, parlamentelor, organizațiilor internaționale. Credincioasă politicii sale externe, de întărire continuă a alianței, colaborării și prieteniei frățești cu toate țările sistemului mondial socialist, de dezvoltare a relațiilor cu toate țările lumii, pe baza respectării neabătute a principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, a dreptului sacru al popoarelor de a dispune de ele însile, Republica Socialistă România a acționat și acționează în Europa din convingerea profundă că înfăptuirea securității și cooperării corespunde nu numai intereselor vitale ale popoarelor de pe continentul nostru, ci și cauzei generale a păcii și progresului. Înfăptuirea securității și cooperării europene ar deschide calea pentru o largă destindere internațională, pentru soluționarea unor probleme nerezolvate de pe alte continente, ar fi un îndemn puternic pentru așezarea relațiilor dintre toate țările pe baze noi, sănătoase, de colaborare și încredere reciprocă. Lupta frontului antiimperialist reprezintă un tot unitar și de aceea nu încape îndoială că înfăptuirea acestor țeluri în Europa ar fi un triumf al forțelor păcii și progresului de pretutindeni.

PUNCTE DE REPER ÎN «REDESCOPERIREA» EUROPEI

Pornind de la actualul raport de forțe pe continentul european și în lume, pornind de la realitățile Europei celei de-a doua jumătăți a secolului XX, căutările și eforturile pentru ceea ce s-ar putea numi «redescoperirea» Europei au cîteva puncte de reper pe care le putem socoti istorice. A pune în valoare tezaurul de civilizație pe care l-au moștenit toate popoarele, în interesul suprem al progresului și pentru afirmarea personalității fiecărei națiuni europene, acesta este în fond elementul motor al largului proces de redescoperire a Europei de către europeni, de consolidare a legăturilor dintre toate țările și popoarele continentului. Cerințele desfășurării ascendente a acestui proces au arătat că el nu poate fi conceput decît în condițiile în care popoarele europene care trăiesc în state cu orînduiri social-economice diferite, aparținînd unor regimuri politice și avînd filozofii diferite, aflate pe trepte diferite de dezvoltare, pot să fie ferite de pericolul unor conflicte atît de distructive cum pot deveni cele purtate cu actualele mijloace ale tehnicii militare.

Rolul Europei se relevă a fi acela al unuia dintre principalele focare de civilizație omenească, de focar de pace și stabilitate de primă însemnătate în lumea contemporană. Acest rol se poate releva cu atît mai pilduitor astăzi, cînd popoarele fiecărui continent caută să-și fixeze vocații în coordonatele păcii și ale progresului. Să nu uităm că, deși a trecut prin crize și impasuri grave, cu precădere în perioada războiului rece, situația internațională din Europa a fost ferită de 27 de ani de o conflagrație.

Afirmarea personalității progresiste europene — pentru ca în definitiv Europa nu a reprezentat numai acel centru al puterii militare și economice, baza metropolelor și uriașelor imperii, ea nu a însemnat doar concepția și politica europocentrismului —

Europa — un tezaur de civilizație pe care l-au moștenit toate popoarele în interesul suprem al progresului și pentru afirmarea personalității fiecărei națiuni europene (în fotografii: Partenonul de la Atena și Coliseumul din Roma).

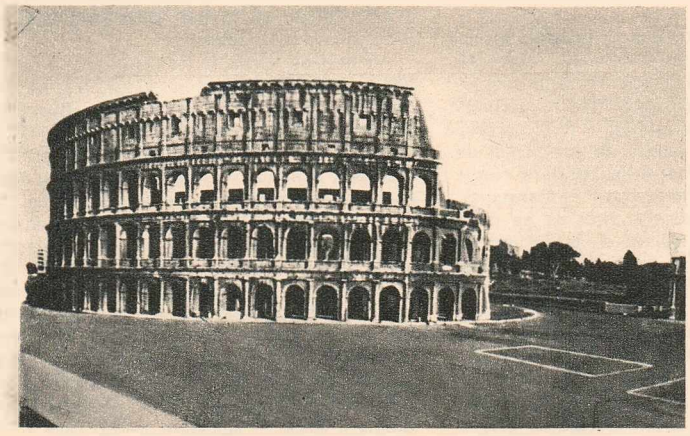

implică, în lumea contemporană a interdependentelor, eforturi conjugate pentru promovarea cooperării cu țările din celelalte regiuni ale globului. Jucînd rolul unui nucleu politic important al lumii timp de mai multe secole, Europa a fost totodată un principal laborator și în același timp un teren de încercare pentru diferite teze, teorii și proiecte privind asigurarea păcii și securității generale. Cu atît mai mult epoca noastră, a celor mai profunde procese revoluționare și răsturnări sociale, a celor mai dramatice conflicte militare și totodată a electronicii, a atomului, a cuceririi spațiului extraterestru, a armamentului racheto-nuclear, a noii și a celei mai complete revoluții tehnico-științifice, comportă dimensiuni inedite pentru securitatea lumii întregi, deci și a statelor europene.

Să jalonăm cîteva dintre acele puncte de reper în tradițiile Europei, mai precis din acel tezaur comun care leagă popoarele europene, le determină să-și consacre energiile dezvoltării fiecăruia în parte și afirmării ideilor păcii și securității pe continent și în lume. Nu poate fi vorba de un inventar al valorilor materiale sau spirituale, fie că este vorba de Partenon, de Simfonia a IX-a, de Notre-Dame de Paris, de opera lui Dostoevski, de geniul lui Shakespeare, de pasărea măiastră a lui Brâncuși sau de statuile lui Michelangelo, și cu atît mai puțin de un catalog al ideilor și mișcărilor sociale europene care au propulsat înainte omenirea, ci de esența tuturor acestor realizări, de rațiunea europeană, de apartenența comună a tuturor popoarelor la devenirea acestui continent. Europa a fost în primul rînd leagănul unei vechi și bogate civilizații de peste două milenii, care a adus și aduce o bogată contribuție la progresul omenirii, punîndu-și pecetea pe întreaga dezvoltare mondială. Începînd de la civilizația greacă și pînă la contururile civilizației erei socialismului și comunismului care se conturează sub ochii noștri, Europa este legatara unei moșteniri de valoare inestimabilă pe care nu unul sau cîteva popoare din apusul sau din răsăritul continentului o pot revendica și duce mai departe, ci doar multitudinea de națiuni care se afirmă pregnant pe scara continentului și a lumii.

Putem fi siguri că civilizația modernă mondială în curs de formare este mai europeană prin nașterea ei decît civilizația antică. Începînd cu antichitatea greacă și apoi cu cea romană, inclusiv cu civilizația bizantină, de mai bine de două milenii popoarele Europei au contribuit fiecare în parte la făurirea unui patrimoniu imprescriptibil de cultură și civilizație, de obiceiuri și morală, care a făcut din continentul nostru unul dintre propulsoarele progresului. Să nu uităm că multe dintre principalele descoperiri care au stimulat dezvoltarea industriei, comerțului, științei și tehnicii între secolele XV și XX se datorează efortului de gîndire și creație europeană. Să nu uităm că Renașterea, reforma, mișcările revoluționare au avut ca principal punct de pornire și de manifestare țările europene. Să nu uităm că în Europa au luat naștere marile mișcări populare și curente de gîndire care au dat lumii întregi idealuri de libertate națională și socială; pe solul european au luat naștere pentru prima dată ideile democrației și ale socialismului. Pe continentul nostru s-a format cea mai înaintată concepție despre natură și societate — marxism-leninismul. Și tot aici această concepție a început să fie pentru prima oară transpusă în viață, inaugurînd o eră nouă în mersul înainte al omenirii, o dată cu victoria Revoluției din Octombrie din Rusia și apoi prin angajarea pe drumul socialismului a altor țări europene și de pe alte continente.

Dar Europa nu se rezumă numai la aceste dimensiuni. Despre alte laturi ale problemei europene ne vom ocupa în numărul viitor!

„ESTE TIMPUL SĂ SE TREACĂ LA PREGĂTIREA CONCRETĂ..."

Gazdă ospitalieră a numeroase personalități marcante ale vieții publice europene, Bucureștiul este una dintre capitalele în care dialogul bilateral a pus baze trainice pentru aprofundarea și dezvoltarea ideilor menite să ducă la promovarea securității europene. Redăm în exclusivitate pentru cititorii «Flacării» o serie de opinii ale unor oaspeți de seamă în legătură cu necesitatea făuririi securității europene și cu căile concrete pentru atingerea acestui țel.

FRANCESCO de MARTINO, lider al partidului socialist și fost vicepremier al guvernului italian:

«Ca exemplu al colaborării intereuropene, relațiile româno-italiene se dezvoltă în permanență și înregistrează progrese în toate domeniile — cu primordialitate în sectorul economic căruia ambele părți îi acordă o atenție specială. Italia se numără la ora actuală printre principalii parteneri comerciali și economici ai României, ceea ce constituie o bază solidă și pentru perspectiva de viitor a relațiilor dintre țările noastre, dintre două state europene. Cu toate că Italia și România nu au aceleași poziții în anumite probleme internaționale și aparțin unor alianțe politice diferite, viața a demonstrat că nimic nu ne poate împiedica în urmărirea acelorași scopuri și anume respectarea suveranității și independenței naționale, înfăptuirea destinderii internaționale și convocarea conferinței pentru securitatea europeană care să creeze un fundament cît mai temeinic pentru pacea Europei. Sper că viitoarea conferință general-europeană pentru securitate se va întruni cît mai curînd posibil, iar contactele pentru pregătirea lucrărilor conferinței ar putea începe în primele luni ale anului 1972».

PETER JANOS, ministrul afacerilor externe al R.P. Ungare:

«Dacă se compară atmosfera politică europeană de astăzi cu cea existentă în urmă cu doi sau trei ani, se constată o serie de schimbări surprinzător de mari: sînt convins că pregătirile în direcția Conferinței general-europene și anume contactele bilaterale au contribuit în mare măsură la îmbunătățirea atmosferei politice în Europa. Este de aceea timpul să se treacă la pregătirea concretă, multilaterală, a conferinței europene. Diplomația maghiară activează în direcția unei înțelegeri între popoare, pe bază de reciprocitate. În conformitate cu coexistența pașnică, ne străduim să stabilim și să cultivăm relații cu toate țările și, trăind în Europa, ne interesează în modul cel mai direct problema securității europene. Primul război mondial a izbucnit la cîteva sute de kilometri la sud de Budapesta, și cel de-al doilea război mondial la cîteva sute de kilometri spre nord. Astăzi ne străduim să fim cît mai activi în problema securității europene. Noile inițiative ale țărilor socialiste se bucură, după cum se vede, de o largă audiență».

DOM MINTOFF, primul ministru al Maltei:

«Din punct de vedere politic și cultural, noi maltezii am fost influențați de tradițiile europene și de cultura europeană și ne considerăm un pod natural între Europa și Africa; totodată, credem că nu poate să existe securitate în Europa fără o înțelegere în privința Maltei. În domeniul realizării securității europene, considerăm că viitoarea conferință general-europeană prezintă o valoare certă, după cum, pentru noi maltezii, problema găsirii unei soluții în legătură cu independența Maltei se află pe primul plan. În Europa, la fel ca și în lume în general, egalitatea tuturor statelor — mari sau mici — trebuie să fie o preocupare de prim ordin».

Interviuri realizate de Z. FLOREA

DR. IURI IUDANOV, șef de sector la Institutul de relații internaționale și economie mondială din Moscova:

«Participanții la colocviul nostru științific au ajuns la concluzia unanimă că viitoarea conferință general-europeană pentru securitate și colaborare va contribui la însănătoșirea mai departe a situației internaționale, la lărgirea relațiilor economice și tehnico-științifice pe continentul european. Dezbătînd tema colaborării economice și tehnico-științifice între țări cu orînduiri social-politice diferite, care va figura neîndoielnic pe agenda viitoarei conferințe general-europene, am avut o nouă confirmare a faptului că întîlnirile dintre oamenii de știință în domeniul dreptului internațional din țările socialiste contribuie la studierea aprofundată a relațiilor internaționale și la clarificarea unor probleme de interes general. În cadrul dezvoltării forțelor de producție și a revoluției tehnico-științifice, care contribuie la internaționalizarea vieții economice și impune în mod obiectiv dezvoltarea relațiilor politice, științifice, tehnice etc., cercetarea are misiunea de a fundamenta în mod științific procesul obiectiv al relațiilor internaționale contemporane».

VALERY GISCARD d'ESTAING, ministrul economiei si finanțelor al Franței:

«În problemele securității europene, Franța și România s-au străduit întotdeauna să se pună de acord. Astfel, în documentul comun semnat de președintele Nicolae Ceaușescu, la încheierea vizitei făcute la Paris în 1970, și de președintele Franței, Georges Pompidou, se preciza adoptarea unei poziții comune în favoarea convocării conferinței general-europene de securitate. De la acea dată memorabilă au fost avansate numeroase idei și s-au făcut multe propuneri constructive, astfel încît numeroase țări, printre care și Franța, sînt astăzi de acord asupra necesității pregătirii concrete a acestei conferințe. Sper că în același spirit vom asista cît de curînd la începerea lucrărilor pregătitoare ale conferinței propriu-zise. Și nu este greu de presupus că marea reuniune europeană urmează să se întrunească într-un viitor cît mai apropiat. Ideile românești și franceze în legătură cu securitatea europeană derivă din concepția bazării securității pe independența națională, și aceste idei avansează paralel după publicarea Declarației comune franco-române, semnată de președinții celor două state».

tv

de C.N. CONSTANTINIU

dialog și idei

Prezența tot mai activă a dialogului — în diverse emisiuni ale televiziunii — și a imaginii directe ne pune în contact și ne confruntă cu probleme reale, extrem de variate, ceea ce ne dă sentimentul de participare la viața socială, la evenimentele politice și culturale, ne satisface nevoia de cunoaștere obținută în condițiile magice ale micului ecran în casele noastre — cu ușurință și comoditate.

Nu ne putem mulțumi numai cu o ambianță de butaforie confecționată în studio pentru că — ceea ce mi se pare miraculos, ceea ce cred că reprezintă substanța și specificul televiziunii este tocmai posibilitatea pe care ne-o creează de a fi omniprezenți în uriașul și complexul angrenaj al vieții, al realului, al confruntărilor dintre oameni.

Eforturile în această direcție sînt tot mai evidente, se pare că micul ecran își înțelege bine rostul și rațiunea de a exista, stabilind legături intime între opiniile celui care privește și cele ale altora, între subiect și obiectul vast care este realitatea înconjurătoare.

Nu întîmplător comentariile celor care apreciază și exprimă păreri despre emisiunile televiziunii se opresc adesea asupra acelora în care se schimbă idei, de cele mai multe ori «la fața locului», pe o stradă, într-o cafenea, în hala unei uzine, într-o primărie a unui sat etc.

Și în felul acesta am descoperit că, înaintînd cu aparate și microfoane în cele mai neprevăzute locuri și medii sociale, au fost scoase la iveală mostre de inteligență umană surprinzătoare, sentimente morale profunde ori o sensibilitate acută pe planul înțelegerii artistice. Nu ne mai rămîne decît să înaintăm cu și mai mult curaj, să explorăm mai atent și să... știm să întrebăm, mai ales să știm ce întrebăm.

Cu fraze ca «ce ne puteți spune despre locurile acestea?» sau «de ce sînt casele așa de frumoase?», o să creăm interlocutorilor o stare de amnezie totală, de complex inhibițional și o să primim răspunsul pe care îl merităm — adică generalități complezente, fraze stereotipe, lozinci tocite.

Nu oricine își exprimă cu ușurință gîndurile și nu lecții de abilitate stilistică ne trebuie; nu pentru evidențe și generalități sforăitoare interpelăm un primar de sat, un învățător sau un director de școală.

Să nu ne fie teamă de fapte simple și mărunte, să nu avem sentimente de culpabilitate cînd ni se spun și unele amănunte ce par supărătoare, să nu insinuăm răspunsuri perfecte, exemplare. O felie de viață adevărată, cu luminile și umbrele ei, e mult mai convingătoare și mai educativă, mai relevantă în expresia ei nudă, decît o serie de dialoguri juste, știute dinainte, bănuite de la primele fraze... Pentru simplul motiv că viața, oriunde, în orice împrejurare, e alta decît cu decenii în urmă, e viață socialistă nouă, în care este deja încorporată o activitate creatoare de un sfert de secol, în care oamenii gîndesc în chip nou și acționează într-o modalitate nouă. «Așa-i că aveți școală modernă în sat?» Iată un stil de a dialoga nu numai depășit, dar care poate tulbura profund pe cel intervievat, pentru el «evenimentul» fiind trecut de mult în categoria adevărurilor consumate.

Intransigenți și duri cu conștiințele letargice (ca în dialogurile cu tinerii pierde-vară din baruri), jovialí și festivi cu «eroii pozitivi», împărțind de acasă realitatea în culori ireconciliabile, reducem posibilitatea de meditație, simplificăm și nu convingem.

Și e păcat, pentru că, trebuie să o recunoaștem, televiziunea deschide larg ferestrele către toate evenimentele vieții.

HOȚII DE PĂGUBAȘI!

de Viorica CIORBAGIU

În sala de ședințe a Tribunalului din Constanța, la începutul lunii decembrie 1971. Procese civile. Procedură obișnuită. Se strigă nume și prenume, dezbaterile sînt operative, oamenii pleacă repede pentru a mai reveni la un nou termen ori nu.

Un ochi atent putea să remarce însă că în bănci așteptau cu evidentă nerăbdare mai mulți oameni, interesați de aceeași pricină. Și, în fine, este rostit numărul dosarului — 1795. Avocatul apărării debitează, monoton, cîteva propoziții confuze, singurul lucru inteligibil fiind cererea de amînare a procesului (a cîta oară?). În completul de judecată are loc o scurtă consultare și amînarea se respinge. Așadar, i se dă cuvîntul delegatului O.C.L.P.P.-Constanța, jurisconsultul Violeta Petre. Pledoaria citită de pe niște foițe are aerul unui extemporal copiat de la vecinul de bancă, de către un elev care n-a citit lecția aceea niciodată. Violeta Petre se poticnește frecvent de termenii tehnici înșirați pe hîrtie și spectacolul i se pare ei însăși atît de comic, încît nu izbutește să-și reprime zîmbetul. După aglomerația de «ștuțuri, indicatori S, coloane vizibile, normative etc., etc.», care-i pun la grea încercare dicția, împuternicita O.C.L.P.P. își regăsește, în fine, aplombul și «recită» pe ton patetic și acuzator: reiese că este o nemaiauzită obrăznicie din partea locatarilor blocului 1 C — Tomis-Nord să ridice pretenții față de oficiul susnumit. În cel mai rău caz, conchide reprezentanta, fiecare dintre cei 240 de proprietari din bloc poate să se judece separat cu O.C.L.P.P.-Constanța, dacă socotește util... Dar așa, global, toți locatarii, asta nu, e fără precedent. e ilegal — încheie Violeta Petre, de data aceasta cu un zîmbet superior. Instanța era derutată, chiar după intervenția succintă a lui Ioan Sacotă — împuternicitul asociației locatarilor din blocul 1 C. Și atunci, chiar cu riscul de a contraveni regulilor înstăpînite în mersul dezbaterilor, a ieșit în față Radu Ioana, locatara apartamentului 20, care, în cîteva cuvinte, se pare că a lămurit esența necazului: important nu era că fațada nu strălucește sub razele soarelui sau lunii, contează prea puțin dacă finisajul exterior conține sau nu marmură pisată; grijile și nemulțumirile stăruie din cauza unor defecțiuni grave ale blocului, care au fost bagatelizate în discuție... Tribunalul a dat semne de înțelegere, anunțînd, în concluzie, că pronunțarea se va da la 22 decembrie 1971, orele 15. Președintele completului de judecată a mai adăugat însă că ar fi util să se facă auzit conținutul dosarului și la Consiliul popular județean Constanța...

Cum a ajuns cauză de tribunal insatisfacția comună a celor 240 de familii?? Istoricul (perpetuat pînă la data de astăzi) începe în noiembrie 1969, cînd a fost, chipurile, dat în folosință blocul 1 C din Tomis-Nord. Chipurile, fiindcă în timp ce se instalau la etajele V sau VI cei dintîi locatari, parterul mai era încă populat de constructori și instalatori în plină desfășurare a lucrărilor. La nici două luni după ocuparea integrală a blocului, între scările C și D zidul a fost «fulgerat» din senin pe toată înălțimea celor zece etaje, iar la capătul dinspre nord soclul a rămas în aer cu 10 cm, toate pietrele soclului dizlocîndu-se. Șantierul abia demontat a revenit parțial, timp de aproape trei luni de zile desfășurîndu-se lucrări de fundații (!!!) în subsolul inundat al blocului. Soclul a fost «ornat» cu 25 de spărturi apreciabile, prin care s-a introdus pămînt și beton: operație de consolidare a temeliei unui bloc cu o încărcătură fizică de 1 000 de persoane, plus mobile și alte obiecte de uz casnic însumînd greutate. Un balcon s-a desprins de zid, rămînînd agățat în aer ca o giruetă stricată. Crăpături longitudinale și transversale, pereți muiați de ploaie și mucegăiți.

E drept, au avut loc expertize, s-au încheiat procese verbale de remedieri, constructorii s-au întors, vremelnic, după cum am spus mai sus, ca să-și refacă unele greșeli care săreau în ochi, dar... În nota de deficiențe (al cărei conținut ar umple o jumătate de revistă) încheiată la sfîrșitul anului 1970, semnează în afara expertului — ing. C. Dopan de la Inspecția de stat în construcții — toți reprezentanții din Constanța, solidari sau nu în realizarea blocului cu pricina: șeful Oficiului pentru construcția locuințelor proprietate personală — ing. Gh. Bobe, reprezentanții Trustului de construcții locale — ing. Gh. Borcea și Gh. Mușat, din partea Inspecției de control a Consiliului popular județean — ing. H. Brodel și așa mai departe.

Apropo de recomandarea tribunalului la procesul din decembrie: în dosar figurează chiar o adresă (din 26.XI. 1970) a ing. Ion Tăvală, vicepreședintele Comitetului executiv al Consiliului popular județean Constanța, adresă «pentru impulsionarea remedierilor în vederea efectuării recepției finale pe data de 30.XII.1970, conform H.C.M. 900/1970...» Rugămintea adresată de către vicepreședintele ing. I. Tăvală Trustului de construcții locale poartă în încheiere următoarea formulă: «Totodată, vă rugăm a ne comunica măsurile luate». Nădăjduim că este limpede pentru toată lumea: necazul proprietarilor din blocul 1 C a ajuns (și nu de curînd) chiar pînă la Consiliul popular județean. Unde-i folosul?

Am stat de vorbă, în Tomis-Nord, cu multe dintre familiile angajate în dosarul nr. 1795/1971. La apartamentul 32 locuiește familia Valeriu și Elena Busuioc (mecanic de locomotivă și laborantă, au doi copii): «Din 1969 și pînă acum, unul dintre noi nu contribuie, practic, la cheltuielile casei. Am făcut eforturi mari pentru acest apartament (cu confort sporit?!), care ne-a adus mai multe supărări decît bucurii. Crăpături în ziduri, țevi sparte; în tocul ușilor am găsit la demontare, în loc de mortar, ghemotoace din saci de hîrtie. Este o adevărată bătaie de joc...»

Tehnicianul hidrotehnic Anastase Dumitrașcu de la apartamentul 25 ne-a relatat «trucul» folosit de constructori — acela de a ocoli operațiunea recepției — (fără știrea O.C.L.P.P.?) de a-i determina pe locatari să preia, cum se află, apartamentele. Așa că, reclamațiile ulterioare...

În apartamentele 28 — familia Iosup Cheamil — și 20 — familia I. Radu — am văzut pereți care au contaminat cu mucegai mobila, saltelele și cuverturile.

În blocul 1 C locuiesc oameni cu salarii medii, pentru care, așa cum remarca unul dintre interlocutori, un apartament proprietate personală nu înseamnă un divertisment, nu poate fi trecut în rîndul cheltuielilor menite să-ți asigure o simplă fantezie trecătoare. Blocul nou, abia inaugurat (2 ani raportat la o viață întreagă nu poate da alt calificativ), parcă seamănă de pe acum cu o corabie peste care a trecut o furtună. E drept, în înscrisurile primei serii de experți se subliniază că defecțiunile consta-

Imaginile de față
au rostul să vă sugereze detalii
ale unui bloc de locuințe
abia inaugurat...

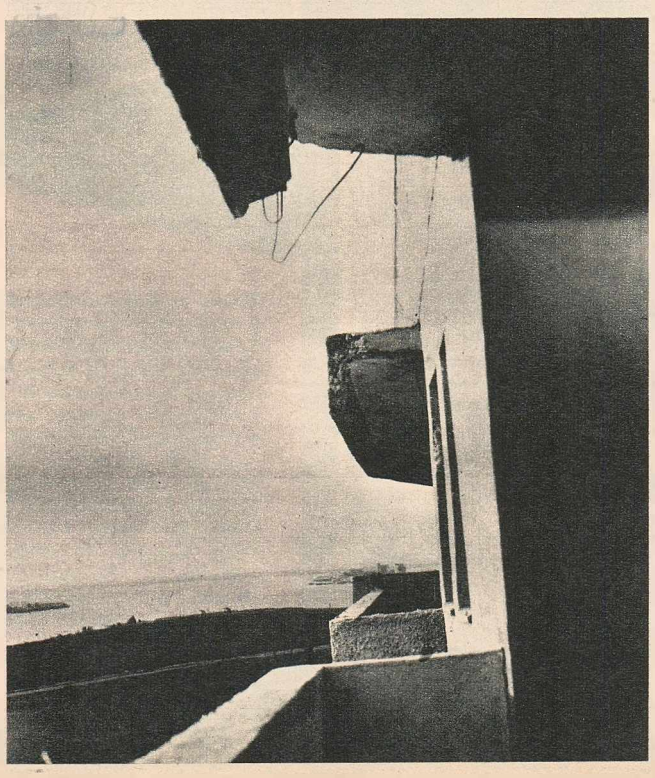

...te nu afectează stabilitatea blocului. Da, sigur așa trebuie
... fie! Dar recepția finală tot nu s-a săvîrșit și asta în nici
...n caz pentru că toate cele se află în stare ideală. Invocarea
...C.M. 900/1970 sau a Legii calității nu a folosit la nimic
... nu se concretizează ca atare. Responsabilul direct, —
...C.L.P.P. — care se erijează formal în beneficiar, apare
...tr-o lumină cu totul bizară. Este ca și cînd ți-ai comanda
...n rînd de haine cu stofă cu tot, iar la sfîrșit croitorul ți-ar
...rvi un simulacru de îmbrăcăminte, recomandîndu-ți să
... războiești cu producătorul de foarfece, de ață sau ace!
... un apartament nu costă cît un costum!

Cîteva convorbiri telefonice ale redacției cu tribunalul
...n Constanța ne-au «lămurit» că pronunțarea în procesul
...osarului amintit s-a amînat mereu. Ultimul termen
...espre care am aflat era 17 februarie 1972 — din cauza
...ei noi expertize. Expertiză care nu are rol să stabi-
...ască mai exact dimensiunea defecțiunilor blocului 1 C.
...u, nici vorbă! Expertiza trebuie să dovedească «adevărul»
... C.L.P.P. întru respingerea acțiunii acelora pe care
...ebuia să-i slujească. Hoții de păgubași se cuvine să fie
...și la «stîlpul infamiei». Și oare nimeni să nu știe, să nu
...e și să stabilească dacă un asemenea tratament este
...ept sau nedrept?!

Sintem siguri că justiția o va face!

literare

de G. DIMISIANU

Valeriu CRISTEA:

tînărul dostoevski

Acest eseu despre Dostoevski este una dintre cărțile prin care noua critică românească își sporește autoritatea, dovedindu-se aptă să se apropie, dintr-o perspectivă ce-i aparține, de marile teme și de marii scriitori universali. Prin astfel de lucrări ea iese decis din condiția minoratului la care mulți o fixaseră parcă pentru totdeauna, neacordîndu-i de jucat vreun rol în afara cîmpului de acțiune al foiletonisticii efemere; își afirmă așadar, prin asemenea lucrări de concepție matură și superioară meditație, disponibilitățile multiple și orizontul larg de cultură, abundența ideilor și curajul de a le formula independent.

Fără a se izola de rumoarea proceselor ce au loc în actualitatea literară imediată, domeniu care îl pasionează și căruia i s-a devotat de aproape un deceniu, continuînd să comenteze noile apariții și să se angajeze în confruntări de opinii (care uneori sînt dure polemici) privitoare la tendințele literaturii de azi, necăutînd așadar (sau neizbutind) să se îndepărteze prea mult de zonele fierbinți ale mișcării literare, Valeriu Cristea a găsit totuși resursele de a concepe și elabora o carte precum aceasta pe care o consemnăm: de o puternică și totodată mereu liniștită, egală tensiune a interpretării, acumulînd argumentele răbdător și avansînd tenace pe traseul unor ipoteze ce se vor confirmate, reușind să capteze pînă la urmă, într-un unic focar, toate elementele de care demonstrația va avea nevoie. Rezultă o viziune asupra creației dostoevskiene de o nedezmințită unitate interioară.

Comentînd operele de tinerețe ale lui Dostoevski, cartea lui Valeriu Cristea nu se restrînge la analize parcelate căci își propune un țel care atrage în raza cercetării întreaga operă și biografie a scriitorului. Și anume, acela de a dovedi continuitatea creației lui Dostoevski peste falia tăiată de anii detenției și ai exilului, de a constata și pune în valoare idei, personaje, teme, situații umane care, aflate în scrierile de tinerețe, prefigurează totodată substanța și marile simboluri ale operelor din perioada matură. Asta înseamnă, desigur, a menține tot timpul sub priviri opera dostoevskiană în întregimea ei, un «comparativism intern» la care autorul eseului a recurs în mod necesar: «Metoda pe care o vom folosi va fi aceea a lecturii inverse, a cercetării primelor manifestări literare din perspectiva operelor majore de mai tîrziu, a întregii creații. Ocupîndu-ne de un personaj adeseori abia schițat, vom încerca să arătăm ce a devenit, să-i redescoperim vertebrele rudimentare în osatura infinit mai complicată a eroilor de mai tîrziu. Oprindu-ne asupra unei teme sau a unei situații epice date vom încerca să arătăm cum s-a transformat...» (pag. 21).

Stabilind filiații și descifrînd urme ce păreau pierdute, raportînd datele operei la biografia spirituală a scriitorului, la evenimentele istorice și sociale din epocă, eseul lui Valeriu Cristea realizează o reconstituire pasionantă a lumii dostoevskiene, a relațiilor dintre marele scriitor și eroii săi, dintre el și contemporani, o reconstituire care ni se impune convingîndu-ne. Autorul nu construiește la tot pasul ipoteze senzaționale, preferînd să se țină mereu aproape de litera textului dostoevskian, dar senzația de noutate a interpretării, de prospețime a recepției e mereu prezentă. Independența perspectivei sale e neostentativă, însă reală și fertilizatoare.

VĂ RECOMANDĂM PRODUSELE REALIZATE DE UNITĂȚILE CENTRALEI INDUSTRIALE A GEAMURILOR ȘI MATERIALELOR IZOLATOARE-PLOIEȘTI

Str. Maramureș nr. 2, telefon: 23395-23396, telex: 019-251

- **Geamuri trase 2-7 mm grosime, în dimensiuni 28-220 cm × 100-350 cm.**
- **Geamuri laminate armate sau ornamentate în dimensiuni 85-170 cm × 100-350 cm.**
- **Geamuri șlefuite 5-14 mm grosime, în dimensiuni maxime 250-450 cm.**
- **Oglinzi din geam șlefuit, dimensiuni maxime 200-450 cm.**
- **Geamuri securizate 5-18 mm grosime, dimensiuni maxime 200-300 cm, utilizate la vagoanele C.F.R., tramvaie, vitrine, uși, balustrade, scări.**
- **Vată din sticlă și produse din vată minerală, inclusiv plăci fono și termoizolatoare.**
- **Împslitură din sticlă bitumată și nebitumată.**
- **Carton bitumat.**
- **Covor PVC pentru pardoseli.**
- **Tapet semilavabil.**
- **Cărămizi dialit.**
- **Cahle de teracotă.**
- **Materiale de construcții din poliesteri armați cu fibre din sticlă: complexe instalații sanitare, plăci ondulate, conducte, scaune autobuze etc.**

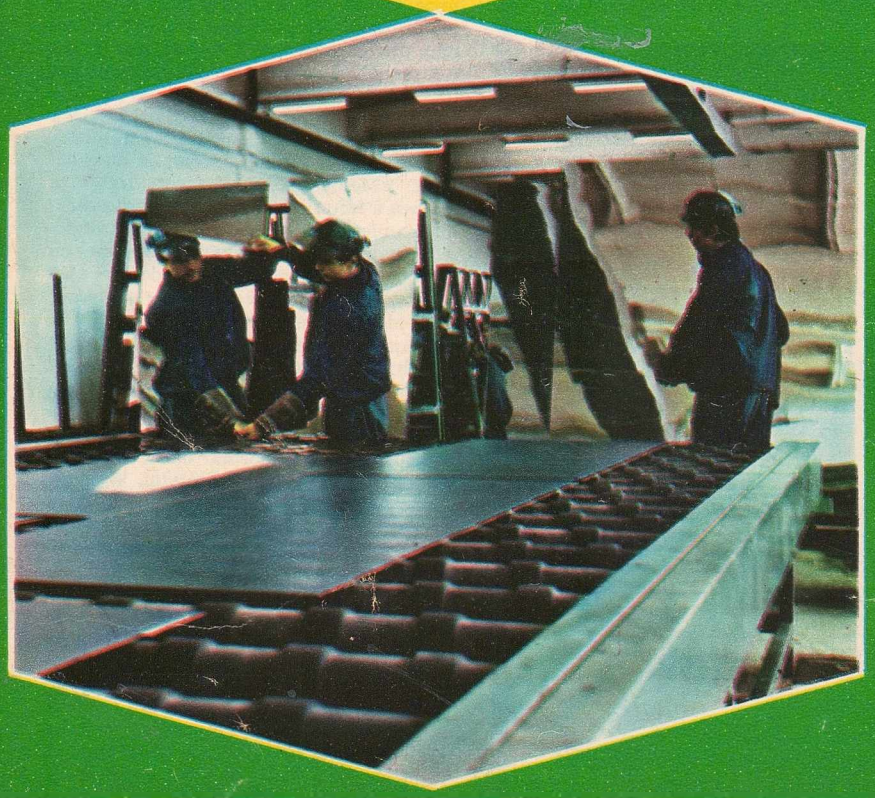

Firma se numără printre cei mai renumiți furnizori de geamuri, oglinzi și materiale izolatoare din lume.

Expoziția internațională de materiale de construcții de la Moscova (septembrie 1971), al V-lea Pavilion de mostre de bunuri de consum-București (septembrie-octombrie 1971), doar două manifestări economice de mare amploare la care produsele realizate de unitățile Centralei industriale au întrunit aceleași sufragii unanime din partea miilor de vizitatori, opinii favorabile din partea sutelor de beneficiari, urmarea tuturor acestor bune impresii concretizîndu-se în zecile de contracte pe care le-a încheiat CENTRALA INDUSTRIALĂ A GEAMURILOR ȘI MATERIALELOR IZOLATOARE-Ploiești – România.

Două diplome de onoare au fost obținute la Expoziția internațională de materiale de construcții de la Moscova (septembrie 1971) de Fabrica de geamuri Tîrnăveni și Întreprinderea materiale izolatoare Berceni — unități aparținînd acestei centrale.

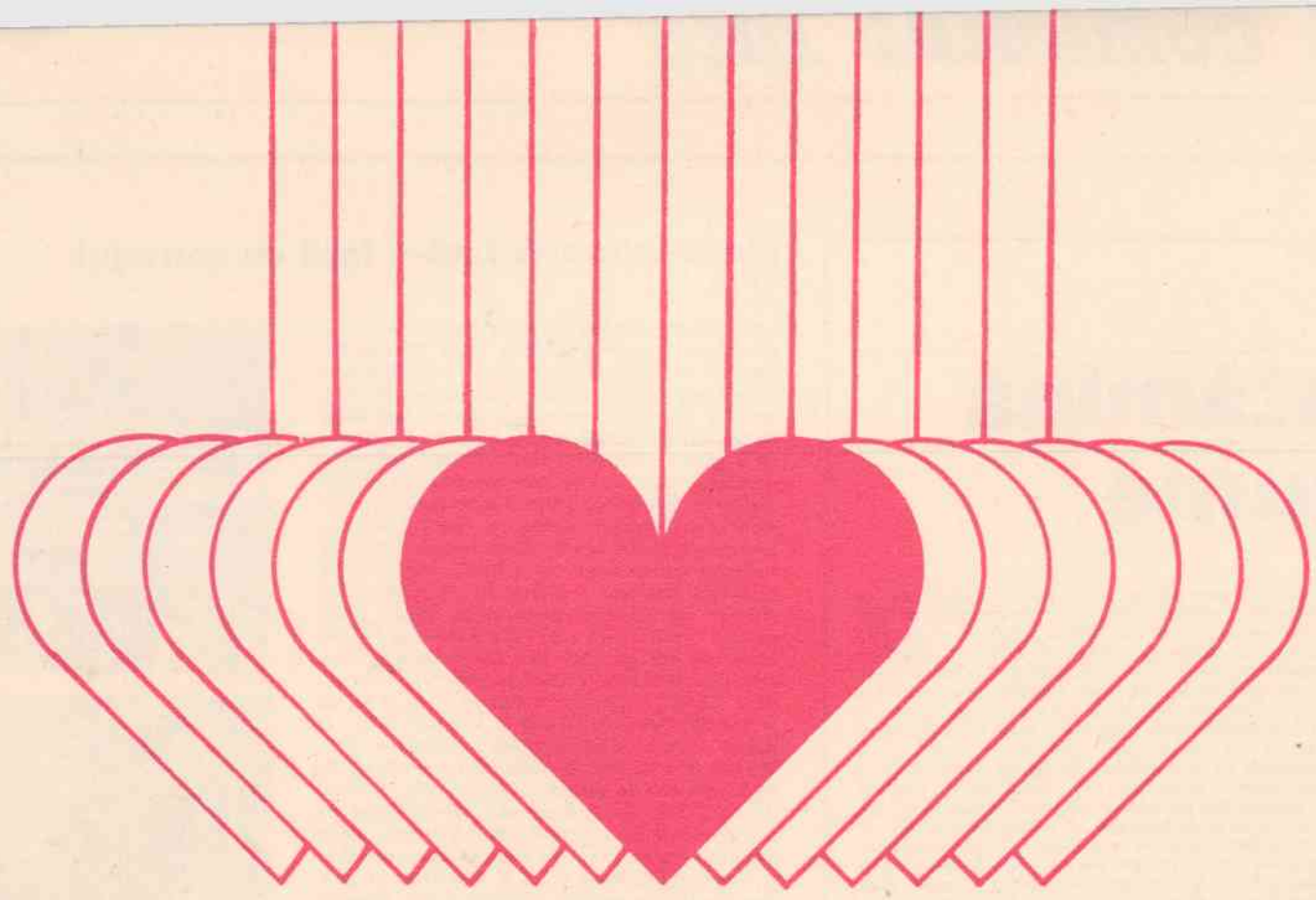

ORICE DAR ATRĂGĂTOR POATE FI UN MĂRȚIȘOR!

27 FEBRUARIE MĂRȚIȘOR '72 8 MARTIE

tradițional prilej de a oferi nenumărate cadouri;
alegerea fiind fără îndoială dificilă, vă recomandăm:

PODOABE · COSMETICE · TRICOTAJE ·
· CONFECȚII · ÎNCĂLȚĂMINTE ·
· DULCIURI ·

glob comentar foto

o săptămînă în lume

Evenimentele din ultimele zile, de o deosebită însemnătate în viața social-economică și politică a României socialiste au reliefat pregnant profunda preocupare a conducerii de partid și de stat din țara noastră pentru complexul proces de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Dar și pentru destinele socialismului și păcii în lume. Dezbătînd problemele înfloririi economiei naționale, problemele mersului înainte al societății noastre socialiste — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la al II-lea Congres al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție — «ne îndeplinim obligația sacră, fundamentală față de poporul nostru, față de națiunea noastră socialistă... Procedînd astfel, partidul nostru aduce o contribuție de preț la întărirea socialismului pe plan mondial, la creșterea prestigiului și influenței acestuia în lume. Totodată, nu uităm obligațiile ce le avem față de cauza generală a luptei popoarelor pentru progres social și democrație, pentru înfăptuirea aspirațiilor lor de libertate, prosperitate și pace. Prin întreaga sa politică externă, România a fost, este și va fi un detașament activ, de nădejde al marelui front antiimperialist mondial, al prieteniei între popoare». Prin cuvîntul celui mai înalt exponent al politicii partidului și statului nostru a fost reafirmată, o dată mai mult, poziția României în principalele probleme ale vieții internaționale contemporane. «Întreaga noastră activitate externă — arăta secretarul general al partidului — animată de un profund spirit de responsabilitate internațională, are drept țel sporirea contribuției României la rezolvarea problemelor grave care confruntă omenirea contemporană, la zădărnicirea politicii imperialiste de dominație, dictat și agresiune, la împiedicarea izbucnirii unui nou război mondial». Transpusă în viață cu principialitate și consecvență prin fapte evidențiate zi cu zi, această politică și-a văzut confirmată pe deplin justețea în evoluția situației internaționale din anii din urmă.

Obiectiv de prim ordin al activității externe a partidului și țării, dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste este urmărită cu perseverență, ca un element corespunzînd atît intereselor fiecărei țări socialiste în parte, cît și cauzei socialismului și păcii în lume. Expresie concretă a activității desfășurate pe acest tărîm o constituie și vizita oficială de prietenie în România, a delegației ungare de partid și guvernamentale conduse de tovarășul János Kádár, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar.

Preconizînd întărirea continuă a prieteniei și solidarității internaționaliste cu toate celelalte țări socialiste, România se preocupă totodată pentru lărgirea colaborării multilaterale cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Și, ca țară europeană, acordă un rol important relațiilor cu țările de pe acest continent, depunînd eforturi susținute pentru promovarea cauzei securității în Europa. În acest context se înscrie și vizita întreprinsă la Viena de ministrul român al afacerilor externe. Comunicatul comun dat publicității la sfîrșitul vizitei ministrului Corneliu Mănescu în Austria, evocînd schimbul fructuos de vederi privind evoluția ascendentă a relațiilor bilaterale, menționează totodată că cele două părți au acordat o atenție deosebită problemelor securității și cooperării în Europa.

Apreciind că sînt create condiții pentru trecerea la pregătirea conferinței general-europene și la organizarea ei în cel mai scurt timp, România este hotărîtă să acționeze cu toate forțele pentru a se trece cît mai rapid la pregătirea concretă, multilaterală a ținerii acesteia. «Considerăm — preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu în aceste zile — că interesele generale ale păcii și colaborării în Europa, ca și în întreaga lume, impun fiecărui stat să acționeze în această direcție. Apreciem că sînt condiții favorabile ca în următoarele luni să se treacă la consultări practice în vederea organizării conferinței general-europene».

Pe eșichierul internațional, evenimentul care a polarizat în bună măsură atenția opiniei publice și a comentatorilor de presă în aceste zile îl constituie vizita președintelui S.U.A., Richard Nixon, în Republica Populară Chineză. La ora scrierii acestor rînduri, vizita și convorbirile abia au început. Dar încă de pe acum, și chiar din zilele ce au precedat începerea vizitei, comentatorii au fost cvasiunanimi în a evidenția importanța în sine a acestui eveniment — și anume triumful realismului, al rațiunii în abordarea de către conducătorii S.U.A. a raporturilor cu adevăratii reprezentanți ai poporului chinez de aproape 800 milioane oameni. În toastul său la recepția oferită în cinstea președintelui Nixon, premierul Ciu En-lai menționa: «Sistemele sociale ale Chinei și S.U.A. sînt fundamental diferite și există mari divergențe între guvernul chinez și guvernul S.U.A.. Totuși divergențele nu trebuie să împiedice China și S.U.A. să stabilească relații normale, de la stat la stat, pe baza celor cinci principii ale respectului reciproc, al suveranității și integrității teritoriale, neagresiunii reciproce, neintervenției în afacerile interne, egalității și avantajului reciproc și coexistenței pașnice. Cu atît mai mult aceste divergențe nu trebuie să ducă la război».

Fără îndoială, vizita și convorbirile de la Pekin constituie doar unul dintre elementele ce vădesc în zilele noastre falimentul anacronicei politici a «războiului rece», preponderența crescîndă a tendințelor spre îmbunătățirea climatului internațional, ce răspund profundelor aspirații spre pace și înțelegere ale tuturor popoarelor.

I. CIOARĂ

Marți, 22 februarie 1972

piața comună față-n față cu șomajul

Pe străzile orașelor franceze (fotografia 1), ale celor vest-germane (fotografia 2), în diferite țări membre ale Pieței comune au loc în ultima vreme importante manifestații ale muncitorilor, avînd ca obiectiv protestul împotriva reducerii săptămînii de lucru, a micșorării corespunzătoare a salariilor și, în general, împotriva spectrului amenințător al șomajului. Ceea ce unii economiști vest-europeni denumesc mai delicat «alterarea folosirii forței de muncă» ia proporții alarmante, afectînd soarta a sute și sute de mii de muncitori. Armata șomerilor a crescut într-un singur an în R.F.G. de la 175 000 la 269 000 oameni — cifră la care se adaugă încă 100 000 reprezentînd numărul de șomeri înregistrați în prima lună a lui 1972. Alți peste 300 000 muncitori vest-germani lucrează o săptămînă incompletă. În Franța — numărul șomerilor a crescut de la 375 000 la 521 000; în Olanda — de la 66 000 la 114 000 (plus alți 20 000 în ianuarie 1972); în Belgia — de la 76 000 la 85 000; în Italia — de la 989 000 la 1 112 000. Existența celor mai bine de două milioane de șomeri a alarmat pînă și oficialitățile C.E.E. «În absența unei politici active cu privire la utilizarea forței de muncă în țările Pieței comune,— avertiza recent Albert Coppe, membru al Comisiei Executive a C.E.E., însărcinat cu politica socială — șomajul crescînd poate pune în pericol economiile acestor state». Un semnal de alarmă cu atît mai justificat cu cît — așa cum arată ziarul parizian «Le Monde» — nu se întrevede o revenire apropiată la deplina folosire a mîinii de lucru în Europa» (occidentală — n.n.).

pe banca acuzării

Cîțiva dintre cei 1 081 de complotiști judecați la Kenitra, lîngă Rabat, pentru participare la încercarea de lovitură de stat care a avut loc la 10 iulie 1971, la palatul Skhirat, împotriva regelui Marocului, Hassan al II-lea, și a altor înalte personalități marocane. După cum se știe, încercarea grupului de militari marocani de a prelua prin forță puterea a eșuat. Vinovații se află pe banca acuzării.

omagiu postum elsei triolet

La Biblioteca națională din Paris, în incinta Galeriei Mansart, a avut loc zilele acestea inaugurarea unei expoziții consacrate vieții și operei scriitoarei franceze Elsa Triolet, de la a cărei moarte se vor împlini curînd doi ani. Solemnitatea s-a desfășurat în prezența unor personalități ale vieții literare în frunte cu scriitorul Louis Aragon. Expoziția prezintă manuscrise, fotografii, desene, cărți traduse în zeci de limbi, obiecte personale care au aparținut Elsei Triolet. În imagine, Louis Aragon (în dreapta) și o parte din asistență la deschiderea expoziției.

LONDRA ÎN BEZNĂ

modelul grevei tehnologice

Greva celor 280 000 de mineri britanici are toate caracterele unui eveniment ieșit din comun.

Pentru cei care au predilecția, devenită habitudine, de a trata problemele complexe ale luptei de clasă în societatea capitalistă contemporană sub forma statisticii grevelor, ea poate să ofere noi cifre menite a fi sortate și înregistrate în coloanele și sertarele respective, eventual *programate*, lăsînd tot restul în grija calculatorului electronic.

În realitate, această grevă are o serie de indici calitativi a căror pondere și semnificație se poate determina numai prin analiză politică. Ea reclamă un loc în ansamblul perioadei de instabilitate deschisă în lumea occidentală de explozia franceză din mai 1968.

Într-adevăr, fenomenul ar fi fost de neînțeles în perioada anterioară, în care lozinca favorită a conservatorilor englezi fusese «împăcarea socială». Era o strategie politică pe care — să recunoaștem — o adoptaseră și laburiștii, al căror nucleu ideologic era «consensul național» în virtutea căruia muncitorilor li se spunea că starea lor materială, inclusiv postul, depindeau de bunăstarea generală a națiunii. Fusese confecționată în acest scop și o versiune populară a «statului bunăstării» sub forma «teoriei plăcintei» (pie theory), potrivit căreia cu cît este plăcinta mai mare cu atît este mai mare și porția ce revine muncitorilor. Strategia a prins atît timp cît economia a beneficiat de un ritm înalt de creștere, de impulsul dat forțelor productive de revoluția științifico-tehnică și de lărgirea sferei consumului material al muncitorilor pînă la bunuri care altădată erau privilegiul burgheziei (automobile, apartamente și alte bunuri durabile). Strategia nu mai prinde acum, cînd menținerea unui înalt nivel al profiturilor corporațiilor nu se poate realiza decît prin reducerea «porției de plăcintă» a muncitorilor.

Dintre toate aspectele instabilității, cel mai năstrușnic pare a fi inflația,și cel mai supărător — șomajul. În pofida măsurilor extraordinare adoptate în S.U.A., R.F.G., Japonia, Italia și Franța, inflația bîntuie în continuare. În R.F.G., ritmul anual de creștere a prețurilor este de 9%, în Franța de 6,3%, iar în Anglia s-a realizat performanța unui cumul extraordinar — atît inflația cît și șomajul cunosc un nivel record. Pentru a stăvili procesul inflaționist și totodată a demonstra Pieței comune că Anglia este un partener demn de a fi primit în familie, premierul Heath a adoptat legi și măsuri draconice de înghețare a salariilor și de împiedicare a grevelor și a făcut din poziția intransigentă în executarea acestor măsuri un principiu cardinal al guvernării sale.

De aceea, greva minerilor a căpătat caracterul unei încercări de forță între muncitori și patronat. Greviștii au reușit să asigure încetarea lucrului în toate bazinele miniere, să respingă tentativele introducerii spărgătorilor de grevă în mine și, datorită solidarității muncitorilor din transporturi și căi ferate, să oprească aprovizionarea cu cărbune sau alte tipuri de combustibil a centralelor electrice și a combinatelor siderurgice. Guvernul a ripostat prin declararea «stării de urgență»: circa 20 000 de fabrici, uzine și alte întreprinderi au fost închise trei zile pe săptămînă, iar folosirea curentului electric la încălzirea birourilor, magazinelor, hotelurilor și sălilor de spectacol a fost interzisă. Totodată, a regizat o campanie de presă a «spectrului dezastrului economic», pentru a asmuți milioanele de muncitori amenințați cu șomajul și păturile mijlocii împotriva greviștilor. Stratagema nu și-a atins ținta.

Greva minerilor britanici demonstrează ce armă formidabilă au în mîinile lor muncitorii atunci cînd înțeleg mecanismul aparatului tehnologic modern și capacitatea lor de a-l paraliza.

Silviu BRUCAN

1

Chiar și lordul Wilberforce, președintele Tribunalului de anchetă instituit pentru a face lumină în gravul conflict dintre minerii greviști și autorități, își petrece serile la lumina lumînărilor. De la restricțiile impuse consumului de electricitate nu pot fi făcute derogări...

2

Și medicii își fac meseria înlocuind reflectoarele cu lumînări. Greva minerilor a afectat toate domeniile de activitate.

3

În instituții oamenii încearcă să se descurce cum pot. Ca această dactilografă din City-ul londonez, care a recurs la aceeași unică și salvatoare soluție.

4

Ferestrele luminate au devenit rare la Londra, ca și vitrinele luminate. Pentru orașul întreg, ca și pentru țara întreagă — zile de tensiune, restricții și întuneric.

mapamond '72

de Ioan GRIGORESCU

leman

Un om cu un singur picior a traversat vara trecută Lemanul, în toată lungimea sa de 77 km, şi lumea care l-a văzut a spus că a asistat la lupta dintre doi invalizi. Omul uniped şi marele infirm — Lemanul. Căci cel mai frumos lac al Europei este grav bolnav. O maladie cumplită l-a lovit de cîţiva ani, stadiul cronic tinde să devină acut, ameninţîndu-l de moarte: fosfatita. Hans Schmid, înotătorul cu un singur picior, a vrut ca, prin temerara şi solitara sa expediţie, să lanseze lumii un semnal de alarmă: dacă o infirmitate omenească este biruită prin voinţă, infirmitatea care loveşte Lemanul poate fi fatală vieţii acvatice şi mediului înconjurător.

De mai mulţi ani, marele lac elveţian capătă lovituri enigmatice din partea poluării. Asta nu se petrece undeva, în cine ştie ce colţ părăsit de lume, unde forţe obscure ar putea lovi pe la spate rămînînd nepedepsite, ci în inima Europei occidentale, într-una dintre cele mai civilizate zone ale continentului nostru, sub ochiul circumspect al savanţilor biologi şi al unor reputaţi specialişti în arta gospodăririi apelor. Şi totuşi... Lumea asistă la agonia marelui bolnav, întrebîndu-se în derută: de unde atîta fosfat, atîtea substanţe poluante, cînd măsurile preconizate pe hîrtie în lupta cu poluarea păreau de-a dreptul draconice? De unde mai mult fosfat decît maximumul calculat ştiinţific de specialiştii de la politehnica federală, care au socotit că lacul «primeşte» anual un kilogram de fosfat pe cap de locuitor din marile aglomerări urbane din vecinătatea Lemanului? Cine este misteriosul necunoscut care infestează apa cu reziduurile nocive,provocînd proliferarea algelor roşii şi a unei sufocante vegetaţii acvatice care ameninţă să transforme Lemanul într-o mlaştină fetidă? Anual, lacul este invadat de o cantitate de 300 pînă la 400 tone de fosfor. În 1971 s-au efectuat peste 30 000 de analize (aproape o sută pe zi) ale apelor lacului, pentru a se confirma şi reconfirma aceeaşi realitate neliniştitoare: evoluţia bolii tinde să ucidă bolnavul. «Lemanul nu este încă pierdut! Noi îl putem salva!» — au răspuns savanţii chemaţi la căpătîiul marelui bolnav. Dar pentru aceasta este nevoie de sume considerabile, deoarece poluarea lui a atins punctul limită. S-a calculat că numai Elveţia ar trebui să plătească o sumă de zece miliarde de franci (!) pentru epurarea tuturor apelor sale «uzate» şi că din cheltuielile de aproximativ 900 000 franci pe an într-un «tratament» al Lemanului ce va trebui să dureze aproximativ 12 ani, ţara care îl stăpîneşte în cea mai mare parte va fi nevoită să suporte trei sferturi din cheltuieli, iar Franţa, un sfert. Sume cu adevărat astronomice, care nu pot fi la îndemîna oricui. Se caută un ţap ispăşitor. Se caută o mînă «criminală», dar ea pare a fi anonimă şi colectivă: concentrarea urbanistică, excesul de îngrăşăminte azotoase, canalele de scurgere a zoaielor suprasaturate de detergenţi, indolenţa, nepăsarea, convingerea naivă că «perla acvatică a Elveţiei» nu îşi va pierde strălucirea niciodată, chiar dacă matca ei va fi transformată într-un imens rezervor de murdărie.

Un invalid străbătea înot lacul bolnav, vrînd să dovedească oamenilor că schilodirea trupului poate fi o prejudecată. Dar mutilarea naturii duce la schilodirea vieţii şi asta nu mai este o prejudecată. Doi invalizi şi-au dat mîna unindu-şi vocile într-un singur strigăt de alarmă. Încă nu este prea tîrziu, încă este timp, atîta vreme cît strigătul agoniei nu s-a stins într-un suspin al morţii.

Încă...

glob comentar foto

un oaspete ilustru

Primit ca un oaspete de onoare la Londra, cu prilejul premierei de gală a celebrului său film «Timpuri noi», Charlie Chaplin a fost timp de cîteva zile obiectul unor calde manifestări de simpatie. A participat la recepţii oferite în cinstea sa şi a fost primit de importante personalităţi ale vieţii publice şi culturale ca şi de exponenţi ai casei regale, între care principesa Alexandra. Între timp, la New York, societatea «Amicii filmului» a anunţat că ilustrul cineast va traversa Oceanul şi, timp de cinci zile, va fi oaspetele metropolei americane, înainte de a pleca la Hollywood pentru a primi un premiu «Oscar» onorific ce urmează să-i fie atribuit pentru prodigioasa şi îndelungata activitate depusă pe altarul cinematografiei. Aceasta se va întîmpla în luna aprilie, cînd Charlie Chaplin va pune din nou piciorul pe pămîntul american pe care l-a părăsit în urmă cu aproape douăzeci de ani. Pînă atunci însă, iată-l în imagine sorbind o cupă de şampanie în ambianţa familiară a tradiţiilor, cu sfinţenie respectate ale englezilor.

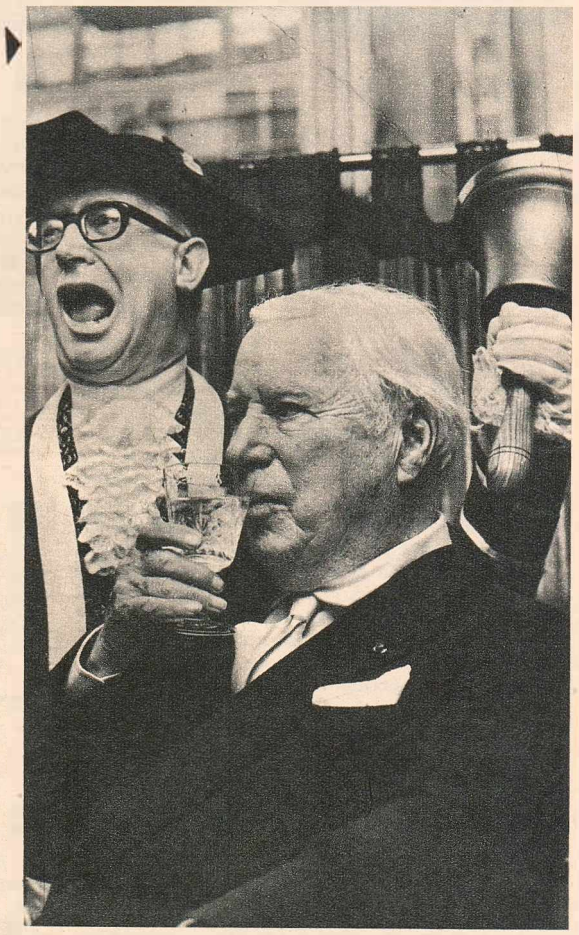

brigada „ichiko" la zafra

Tineri din «Ţara soarelui răsare» pe întinderile acoperite cu trestie de zahăr ale insulei din Antile. Este pentru a treia oară cînd un grup de japonezi — constituit în brigada «Ichiko» — ia parte la Zafra cubaneză.

la amsterdam şi la rotterdam

În semn de protest împotriva nesatisfacerii revendicărilor lor legitime, formulate încă în urmă cu cîteva luni, muncitorii şantierelor navale din Olanda recurg la arma eficientă a grevei. De astă dată sînt afectate mari centre ca Amsterdam şi Rotterdam. Armatorii şi societăţile de transporturi maritime se tem ca nu cumva greva să se generalizeze, ceea ce ar duce la paralizarea întregului trafic portuar, cu urmări incalculabile din punct de vedere economic şi comercial. Tratativele începute cu greviştii nu par să se fi soldat cu un acord. Aşa încît înfruntarea continuă. Fotografia trimisă de agenţia engleză Keystone prezintă o imagine a acţiunii greviste la şantierele navale *Gusto* din Schiedam, lîngă Rotterdam.

pe urmele naziştilor

În rîndul celor angajaţi în campania de descoperire a foştilor nazişti vinovaţi de diverse crime de război şi rămaşi nepedepsiţi se numără şi Beate Klarsfeld, cetăţeană franceză care a făcut să se vorbească de ea mai ales în 1968, cînd l-a pălmuit în Bundestag pe fostul cancelar Kiesinger, căruia îi reproşa trecutul nazist, şi în primăvara lui 1971, prin încercarea de răpire din R.F.G. a unui fost şef al Gestapoului, Kurt Lischka, pentru a-l transporta în Franţa unde acesta a fost condamnat în 1950 în contumacie la închisoare pe viaţă. Acum, numele Beatei Klarsfeld a revenit în actualitate, această «vînătoare de nazişti» jucînd un rol important şi în descoperirea în Bolivia a lui Klaus Altman, om de afaceri bolivian bănuit a fi una şi aceeaşi persoană cu Klaus Barbie, fost şef al Gestapoului lyonez în timpul ocupaţiei naziste. (În fotografia de sus, Beate Klarsfeld prezentînd ziariştilor într-un hotel din La Paz fotografii ale lui Barbie sub diversele înfăţişări pe care acesta le-a luat pentru a scăpa de urmărire. În fotografia de jos, Klaus Barbie, alias Klaus Altman.) Arestat în La Paz, după ce extrădarea sa a fost cerută oficial de autorităţile franceze, Altman a fost eliberat după cîteva zile de detenţiune, şi potrivit unor afirmaţii ar fi părăsit ţara. Şeful poliţiei din capitala boliviană a declarat însă agenţiei U.P.I. că Altman se află oricînd la dispoziţia acesteia.

SINISTRAȚII DIN ANCONA

Un cutremur de o durată neobișnuită — mai mult de o săptămînă, cu mișcări seismice care s-au repetat cu o frecvență care a ajuns pînă la 100 pe zi — a dezorganizat întreaga viață a orașului italian Ancona de pe malurile Adriaticii. Oamenii și-au părăsit casele ce amenințau să se prăbușească. Primele valuri de sinistrați au găsit adăposturi în hoteluri și case particulare de pe coasta Adriaticii. Cei mai mulți însă au fost nevoiți să recurgă la corturi, în care s-au înghesuit cîte 10–15 persoane.

85 de vagoane de marfă aflate la rampa de încărcare au devenit de asemenea locuințe provizorii pentru 3 500 de persoane. În timpul acesta, în oraș, toate instituțiile, întreprinderile, magazinele și-au întrerupt activitatea. Aprovizionarea sinistraților, măcar cu alimente de primă necesitate, a constituit, după mărturiile presei, una dintre problemele cele mai dificile de rezolvat. Chiar dacă din alte orașe s-au trimis la Ancona unele alimente, distribuirea lor în toate locurile pe unde s-au împrăștiat sinistrații — nu numai în corturi, în trenuri, autobuze, ci și în vapoare, garaje și mașini personale — a fost o treabă foarte grea. Lipsei de hrană, de condiții igienice elementare, frigului, li s-au adăugat și faptul că fiecare zi nelucrată — deci neplătită — a afectat bugetele oamenilor din Ancona. Cheltuielile ce vor fi necesare pentru intervențiile de maximă urgență și pentru reconstrucția Anconei sînt evaluate la peste trei miliarde lire italiene.

Dintre cei 115 000 locuitori ai orașului — scria un reporter al ziarului «La Stampa» — numai 10 000–15 000 au mai rămas în casele lor. Pentru peste 100 000 de oameni în căutare de refugiu, nici camerele de hotel, nici casele localităților învecinate, nici taberele de corturi nu au fost suficiente. Rămași pe drumuri, parte din sinistrați au avut ideea de a se adăposti, cel puțin în timpul nopții, în autobuze. Tot parcul întreprinderii comunale de transporturi (36 de autobuze) s-a transformat într-un dormitor sui-generis, un dormitor fără paturi.

san quentin, finish!

După celebrul penitenciar de pe insula Alcatraz, încă o închisoare cu renume de infern din S.U.A. este pe cale să-și închidă porțile pentru totdeauna: San Quentin. Nu din considerente umanitare, ci pentru că autoritățile au ajuns la concluzia că temnița nu mai prezintă suficientă... siguranță. Departamentul penitenciarelor care a propus transferarea deținuților într-o altă închisoare, «mai sigură», a raportat forurilor superioare de la Washington că frecvența tulburărilor care au avut loc în ultimul timp la San Quentin, creșterea evadărilor individuale și în grup, lipsa unor condiții adecvate de încarcerare, de igienă și de pază impun închiderea acestei închisori prin care, în ultimii 121 de ani, au trecut (dacă au apucat să supraviețuiască regimului cumplit aplicat aici) mii și mii de deținuți. În prezent, în «celulele morții» din San Quentin se află Sirhan Sirhan, condamnat pentru asasinarea senatorului Robert Kennedy, faimosul Charles Manson și alți asasini celebri.
Ronald Reagan, guvernatorul statului California, a declarat că în curînd va începe transferarea primului lot de 1 000 deținuți, urmînd ca pînă la sfîrșitul anului 1974 acestei închisori să i se atribuie altă destinație.

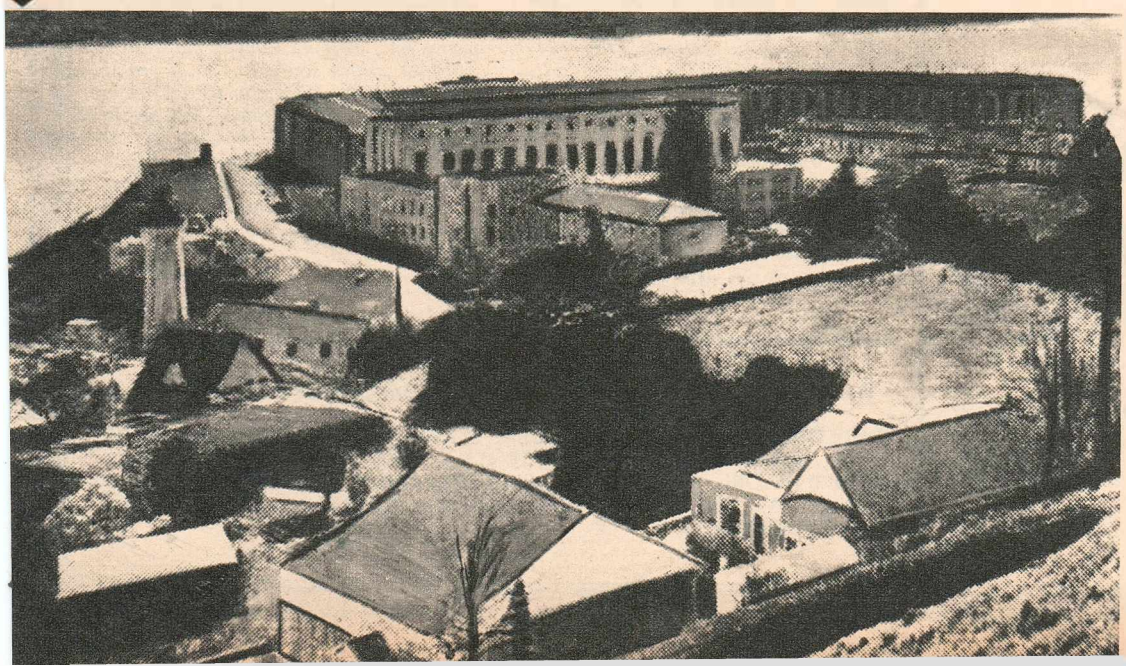

agendă

La Harrisburg (statul Pennsylvania) a început procesul intentat reverendului PHILIP BERRIGAN și altor șase persoane (trei clerici și trei laici), acuzați de conspirație împotriva guvernului american și încercare de răpire a consilierului prezidențial Henry Kissinger. Cercuri largi ale opiniei publice și ziare americane condamnă inscenarea judiciară asemuind-o cu cea a cărei victimă este Angela Davis. Se pare, de altfel, că probele acuzării sînt destul de șubrede.

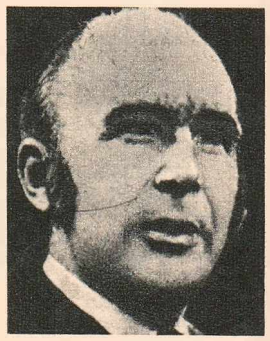

După întrevederile pe care le-a avut la sediul O.N.U. din New York, la Washington, Ottawa și Paris, ministrul de externe al Republicii Irlanda, PATRICK HILLERY, a declarat la o conferință de presă că scopul turneului său a fost acela de a obține un sprijin convergent pentru a convinge Marea Britanie să renunțe la actuala sa politică nefastă față de Irlanda de Nord. Hillery consideră că s-a ajuns la un impas care ar putea avea urmări dezastruoase.

La Eysins-sur-Nyon a încetat din viață, în vîrstă de aproape 67 de ani, cunoscutul ziarist și scriitor american EDGAR SNOW, stabilit de mai multă vreme în Elveția. Între numeroasele sale lucrări, o atenție deosebită au atras-o, îndeosebi în ultimul timp, cele relatînd despre China — pe care a vizitat-o în mai multe rînduri — și despre întîlnirile cu conducătorii acestei mari țări a continentului asiatic.

După ce timp de 12 ani a deținut funcția de prim-ministru al Noii Zeelande, KEITH HOLYOAKE a trebuit să-și prezinte demisia în urma unei hotărîri exprese luate, în acest sens, de Partidul Național pe care-l reprezenta. Succesorul său și noul lider al partidului este acum John Marshall, care pînă la această numire era vicepremier și lider adjunct al Partidului Național. Telegramele anunță că nu este vorba și de o schimbare a politicii Noii Zeelande.

Fostul dictator JUAN PERON, pe care actualul președinte al Argentinei Alejandro Lanusse l-a asigurat că îi va permite să se reîntoarcă din exil și să participe la alegerile din 1973, și-a reluat activitatea prin atacuri directe la adresa programului guvernamental. El a declarat că situația generală din Argentina este «rezultatul unei acumulări de erori grave». Drept care, Peron se consideră îndreptățit să-și continue lupta pentru putere.

În 1990, Statele Unite nu vor mai avea o economie dominantă, iar Japonia va deveni o superputere economică și poate politico-militară — a declarat cunoscutul futurolog HERMAN KAHN, directorul Institutului Hudson din S.U.A., la conferința care a avut loc zilele acestea la Casa Albă, cu tema «Lumea industrială a anilor 1990». Au luat parte la acest sondaj al viitorului peste 1 000 de reprezentanți ai cercurilor economice, sindicale și universitare din S.U.A.

umor

de Adrian ANDRONIC

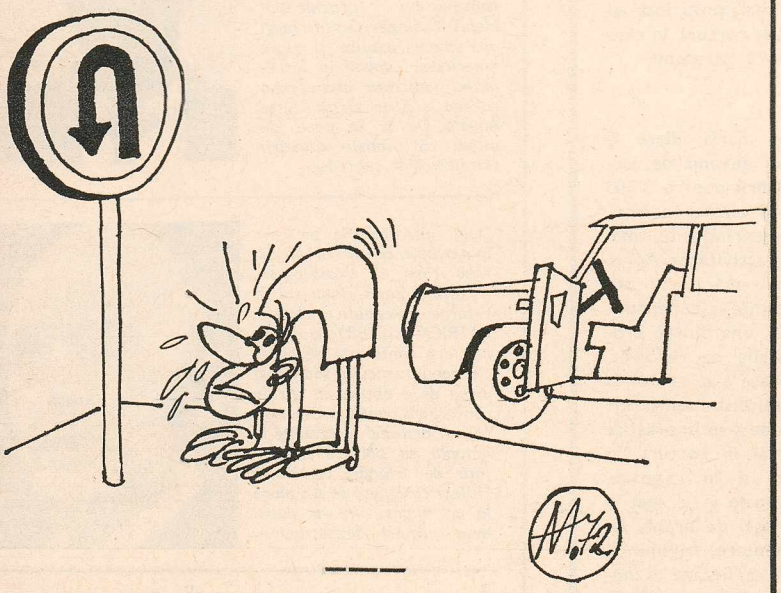

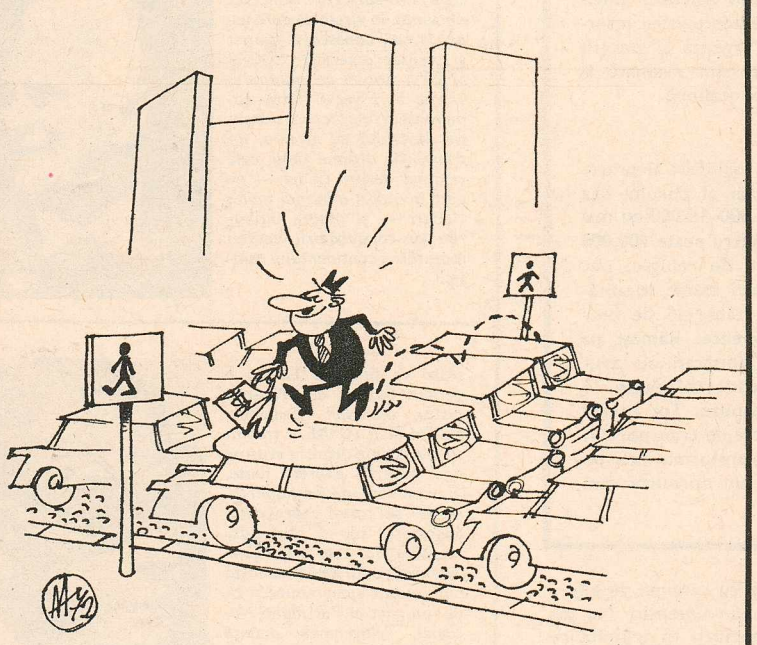

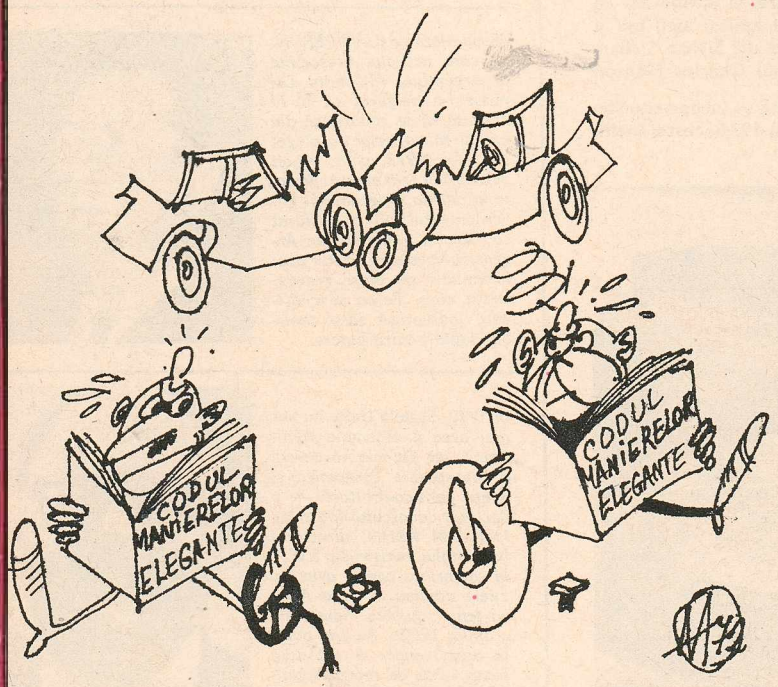

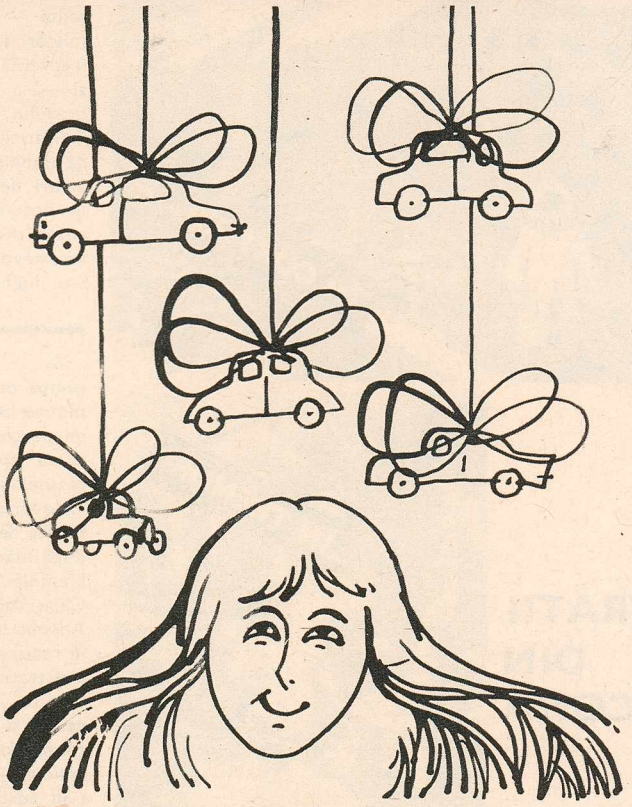

MĂRȚIȘOARE, FEL DE FEL...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2				■					
3					■				
4				■					
5			■			■			
6		■					■		
7	■							■	
8				■					■
9	■		■						
10					■				

ORIZONTAL: *1) Mărțișor pentru birocrați... 2) ... pentru Nătăfleață... — ...pentru ceasornicari... 3) ... pentru îndrăgostiți... — ...pentru căpitanul Val-Vîrtej... 4) ...pentru retrogrăzi... — ...și pentru cei izolați. 5) Reflexiv — Primul și ultimul din «mărțișoare»! — Mulți ani! 6) Prepoziție — Mărțișor pentru indiscreți — M. 7) Mărțișoare tradiționale. 8) Mărțișor pentru Ileana cu părul de aur... — ...pentru șahiști... 9) ...pentru cîntăreți... — ...pentru fetele frumoase... 10) ...pentru lingușitori... — ...și pentru logodnici.*

VERTICAL: *1) Mărțișor pentru copii zburdalnici. 2) Marele animator al estradei românești — Celebru scriitor american. 3) Mărțișor pentru cei cu lipsuri... — ...și pentru cei... aleși. 4) Alintare maternă — Mărțișor pentru scriitori... 5) ...și pentru zilele babelor! — Deasupra. 6) Cremă — Mărțișor pentru balerine... 7) ... pentru visători... — ...pentru cei bronzați... 8) ...și pentru contabili — Ferit de ooală. 9) Pentru ...încuiați! — Academia de Studii Economice (abr.). 10) Urare... nedorită — Articol masculin.*

I.Gh.CARAIMAN

Dezlegarea jocului Un careu LA rînd (nu DE rînd), apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) COMUN — ORICINE. 2) ARANJAT — PERON. 3) SART — SIR NUTU. 4) ARU — CITIT — RAM. 5) TENTA — ALESI — E. 6) A — TERT — AXT — LR. 7) VALURI — TROIA. 8) SE — IREAL — A — NT. 9) URANIA — INTII. 10) MISA — BAZA — TEA. 11) AGE — RAR — IZA — L. 12) RAZUI — AL — ALBE. 13) E — ALTERNATIVE.

memento prezentat de:

Traian STOICA (carte) • Magda MIHĂILESCU (cinema) • Vlad MUȘATESCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) • Sanda FAUR (teatru) • E. DASCĂLU (muzică și televiziune)

CARTE

• În Editura Minerva a apărut ediția a doua (revăzută) a unei cărți mult căutate de public: **Literatura română între cele două războaie mondiale** (vol. I) de Ov. S. Crohmălniceanu. Așa că inițiativa editurii de a tipări această carte necesară e demnă de toată lauda. Nu ne mulțumește însă condiția grafică a cărții. Hîrtia gălbuie, de calitate inferioară, tiparul neglijent, copertele pretabile la o degradare rapidă dau cărții un aspect vetust și urît. O carte de referință, care cere repetate consultări, merita o altă soartă grafică...

• Gherghinescu Vania: **Privighetoarea oarbă.** Însumînd «versuri» din anii 1928–1969, cartea ne readuce mesajul plin de umanitate al unei poezii de generoasă și delicată sensibilitate. Un pios și justificat gest al Editurii Eminescu.

• După «Imagine și idee», cunoscutul critic de artă și estetician englez Herbert Read e prezent în librăriile noastre cu o altă carte substanțială în care dezbate **Originile formei în artă.** În românește de C.F. Pavlovici. Prefață de Dan Grigorescu (Editura Univers).

• Cartea poetului Dragoș Vrânceanu **Întîlniri cu scriitorii italieni** prezintă un dublu interes: o cunoaștere mai directă a fiecărui scriitor evocat și o pătrundere personală, cu evitarea oricărei «tendințe de specializare», dar cu atît mai suplă în **spiritul** literaturii italiene contemporane (Editura Eminescu).

• Paul Cornea e autorul unui masiv și cuprinzător studiu despre **Originile romantismului românesc** (Editura Minerva).

• Editura Univers prezintă într-o carte frumos tipărită, adecvat ilustrată, **Catrenele** lui Omar Khayyam, tălmăcite în versuri de George Dan după text persan tradus de Sokufé Saidi.

• Ultimele apariții în colecția «Biblioteca Eminescu»: volumul de proză **Sărmanul Dionis** de Mihai Eminescu (prefață de Al. Piru); **Poezii** de George Coșbuc (prefață de Dumitru Micu) Editura Eminescu.

• În numărul 2 al revistei **Magazin istoric** se publică în exclusivitate imagini în culori și texte din arhive străine cuprinzînd elemente noi despre un moment important al istoriei țării noastre: domnia lui Neagoe Basarab. Notăm că sumarul acestui număr deosebit de interesant e integral citabil.

CINEMA

• **Viața de familie.** Cineastul polonez contemporan ne obligă să reținem un nou nume: Krzysztof Zanussi, autor «total», un observator de înaltă clasă al relațiilor dintre oameni, constructor savant al unor ambianțe în care straniul se dovedește a fi doar o armă de apărare. O echipă actoricească de zile mari: Daniel Olbrychski, prestigiosul actor de teatru Jan Kreczmar, Maja Komorowska (o nouă stea, adusă din teatrul lui Grotowski), Halina Mikolajska, Jan Novicki. Imaginea — Witold Sobocinski (vom reveni).

• **Micul scăldător.** Comedie pusă la dispoziția giumbușlucurilor lui Louis de Funès. Generosul regizor se numește Robert Dhery. Parteneri — Andréa Parisy, Colette Brosset, Robert Dhery, Franco Fabrizzi, Jacques Legras, Michel Gabru.

• **Războiul subteran.** O producție a studiourilor din R.P. Chineză. Fragment de istorie transpus cu emoție pe ecran. Regia — Jen-Hsu-Tun. Interpreți — Ciu-Lun-Cuan, Wan Pin-iu, Cian-lun-shou, Lin Hsin-oien, Wan Hsiao-ciun.

• Nu pierdeți aceste filme: **Poveste de dragoste** (I. Szabo), **Pădurea de mesteceni** (A. Wajda), **Locotenentul Bullitt** (P. Yates),

Alain Delon

Atunci i-am condamnat pe toți la moarte (S. Nicolaescu). **Puterea și Adevărul** (Manole Marcus).

• În filmul lui Jean Pierre Melville **Polițistul,** Alain Delon are trei parteneri străini: Michael Conrad, Richard Crenna și Riccardo Cucciolla, ultimul fiind laureatul Festivalului de la Cannes 1971 pentru rolul din **Șacco și Vanzetti.**

• Premiul Delluc, considerat un fel de «Goncourt al cinematografului», a fost atribuit anul acesta cineastului belgian André Delvaux (într-o seară, un tren) pentru **Întîlnire la Bray.**

MUZICĂ

• Azi la Ateneu: dirijorul **Adrian Sunshine** din S.U.A. la pupitrul Orchestrei simfonice a Filarmonicii într-un program de piese vocal-simfonice de Brahms și Carl Orff și un concert de vioară de Bach. Solist: **Mihai Constantinescu.**

• Viitorul concert al Filarmonicii (3 și 4 martie) va fi dirijat de **Mircea Basarab** iar ca solist, o plăcută surpriză: pianistul austriac **Paul Badura-Skoda,** binecunoscut publicului nostru mai ales după strălucita sa participare la ultimul Festival «Enescu». Distinsul oaspete va interpreta «Concertul în La minor K.V. 491» de Mozart. Programul mai cuprinde «Monumentul» de Dumitru Bughici și cea de-a III-a Simfonie de Honegger (în ciclul «integralei»).

• Din vasta moștenire lăsată de «ultimul madrigalist și primul creator de operă», cum a fost definit Claudio Monteverdi (1567–1643), dirijorul **Ludovic Baci** a ales pentru Concertul Orchestrei de studio și Corului RTV opera în două acte «Încoronarea Poppeii», considerată de muzicologi ca cea dintîi dramă lirică de inspirație istorică. Printre soliști, nume binecunoscute: **Martha Kessler, Maria Slătinaru, Ion Stoian, Dan Mușetescu** ș.a. Dirijorul corului: **Aurel Grigoraș** (27 februarie, Studioul RTV).

• Recital de sonate susținut de violonista **Cornelia Bronzetti** și pianista **Florența Barbălat:** Szymanowski, Honegger, Prokofiev, Carmen Petra Basacopol (28 februarie, Sala mică a Palatului).

• În sala Studio a Ateneului, la 29 februarie, în ciclul «Tineri interpreți pe scenele Filarmonicii», recitalul violonistului **Ștefan Rodescu,** la pian **Rodica Giroveanu** (Vitali, Mozart, Iora), și recitalul pianistului **Bogdan Georgescu** (J.S. Bach. Schumann, Liszt, Toduță)

• În programul concertului de joi (9 martie) al Orchestrei simfonice a RTV, dirijată de **Constantin Bugeanu:** Concertul pentru pian și orchestră de Paul Constantinescu, solistă **Silvye Mercié;** partitura muzicală integrală a baletului «Daphnis și Chloe» de Maurice Ravel.

PLASTICĂ

• O selecție de peste o sută de lucrări — de la portrete și compoziții la peisaje și proiecte de pictură monumentală — readuc în actualitate pe **Ion Theodorescu-Sion** (1882–1939), pictor care, poate, printre primii a făcut apel la structurile ornamenticii și cromaticii populare, încercînd să le concilieze cu conceptul cézannian al picturii. Întreaga sa operă e o ilustrare a efortului de a realiza o pictură cu pronunțat caracter național (Muzeul de artă).

• La Ateneul român își prezintă selecțiile trei filiale județene:

Oradea. Pictorii caută echivalențe ale realului, fie printr-o transcriere mai directă, fie prin intermediul simbolului (A. Barbonța: «Mireasa», N. Jakabovics: «Dans» etc.), fie mediat, prin tehnici care depășesc pictura tradițională (Kiss Alexa: «Lada cu zestre», F. Pamfil: «Dimineața de primăvară» etc.). Grupul de grafică, neomogen stilistic, cuprinde artiști talentați (V. Bölöni, Nistor Coita, Z. Kádár, Acațiu László, soții Mottl, B. Szabó) la fel ca și cel al sculptorilor (Feketé Iosif, L. Lata, Rodica Stanca Pamfil ș.a.) care pendulează între tradiție și experiment.

Arad. O diversitate de stiluri remarcabilă, de la descrierea lirică a peisajului (Emeric Hajos: «Toamna», «Pădurea iarna» etc.) la compoziția decorativă (N. Bicfalvi: «Oameni pe diguri» etc.), pînă la analogia simbolică de sorginte suprarealistă, cu multiple lecturi posibile, a lui Sever Frențiu («Uitare»). Sculptura ne redescoperă doi artiști inspirați: Emil Vitroel și V. Brudașcu, după cum grafica, un peisagist de sensibilitate: Iosif Odry.

Craiova. Selecția craioveană promovează cu oarecare insistență compoziția pe teme istorice (Victor Pîrlac: «Tudor și pandurii», N. Marinache: «Frații Buzești», N. Predescu: «Iancu și potera») dar și descrierea realității contemporane, ca în tablourile de factură constructivistă ale lui E. Gregorian («Șantier naval», «Industrie» etc.). Dintre lucrările de sculptură reține atenția grupul statuar al lui Ilie Berindei «Reculegere», construcție în metal sudat.

• Ceramica lui **Dumitru Rădulescu** aspiră spre puritatea formală. Departe de imitație, obiectele acestea sînt invenții ale unei realități remodelate — «amintind deopotrivă organicitatea formelor din natură și desăvîrșirea formelor geometrice» — menite să creeze o ambianță decorativă (Galeria de arte «Galateea», Calea Victoriei 132).

TEATRU

• **Vicarul** de Rolf Hochhuth (Teatrul Bulandra): unul dintre cele mai vehement susținute și contestate texte din dramaturgia politică a anilor noștri, reproșînd istoriei (și actualității!) lipsa de răspundere și nepăsarea cu care au fost privite crimele hitleriștilor. Spectacol de înaltă tensiune a ideii, lucrat de regizorul Radu Penciulescu cu știuta sa sobrietate și gravitate a meditației, renunțînd la orice artificiu scenic și punînd accentul doar pe miezul politic fierbinte al piesei, pe marea criză a conștiințelor prin care trec personajele. Interpretare de zile foarte mari: Ion Caramitru, Victor Rebengiuc, Gh. Ionescu-Gion, Fory Etterle, Emmerich Schäffer, George Oancea, Gina Patrichi, Mariela Petrescu, Cătălina Pintilie și alții.

Gina Patrichi

• **Sora cea mare** de A.M. Volodin (Teatrul Nottara): piesă care a circulat la noi mai întîi în ipostaza cinematografică, dezavantajînd net (și nu numai prin faptul că ne făceau cunoscute personajele și acțiunea) actuala sa versiune teatrală. Spectacol surprinzător de inegal, lipsit de o unitate de stil și de gîndire regizorală (Ion Olteanu), derutînd total prin costumație (Teodora Dinulescu) și lăsînd doar amintirea cîtorva momente de interpretare actoricească (Gilda Marinescu, Ioana Manolescu, Sanda Băncilă, Mircea Stroe).

• **Interesul general** de Aurel Baranga (Teatrul de dramă și comedie din Constanța): singura comedie originală a stagiunii continuînd să ispitească baghetele regizorale și... rețetele de casă, oferită de astă dată în viziunea lui Ion Maximilian (regie), Mihai Tofan (scenografie) și în interpretarea bunilor actori constănțeni Dan Herdan, Romeo Stănciugel, Emil Sassu, Mircea Constantinescu-Govora, Viorica Faina-Borza ș.a.

• **Fîntîna Blanduziei** de Vasile Alecsandri (Teatrul dramatic din Brașov): spectacol realizat de regizoarea Marieta Sadova cu o anume filigranare grațioasă a gestului și o finețe a investigației psihologice și interpretată onorabil de Constanța Comănoiu, Victoria Oniceanu, Mircea Andreescu. Nicolae C. Nicolae, Ion Jugureanu ș.a.

DISC

• A cincea apariție din remarcabila lucrare a muzicologului și compozitorului Zeno Vancea: «Istoria muzicii universale în exemple», este dedicată în întregime creației lui Johann Sebastian Bach. Printre interpreții exemplelor îi găsim pe Henryk Szeryng, Dinu Lipatti, Lola Bobescu, Mariana Kapdebo, Horst Gehann, David și Igor Oistrah ș.a. Studiul despre viață și opera lui Bach, semnat de maestrul Vancea, se dovedește extrem de util celor ce-l iubesc pe marele patriarh al muzicii (EXE–0612).

• Al treilea disc din seria «Tangouri celebre» se bucură de recomandarea semnată de L. Sărățeanu. Excelentă recomandarea, excelente tangourile, excelentă interpretarea formației «Electrecord». Să așteptăm deci, cu răbdare, următoarele episoade!... (EDE–0616/ST–EDE–624).

• O voce tînără, un solist tînăr și niște cîntece ce nu vor îmbătrîni niciodată: «Hai mîndruță joi sara», «Cît îi Mureșul de mare», «Pe Mureș în jos și-n sus», «Hai mîndruță mîne-n zori». Solistul: Gheorghe Mureșan. Orchestra acompaniatoare: cea de muzică populară a RTV (dar cu trei dirijori: Victor Predescu, George Vancu, Radu Voinescu) (45–EPC–10 218).

TV

REPORTAJ. Schimbul cinci — un reportaj despre Valea Jiului și eroii ei de azi (duminică) • Continuîndu-și investigațiile prin Bucureștiul necunoscut, Maria Preduț ne dezvăluie, cu concursul arhitectului Constantin Joja, noi taine ale orașului (joi) • Pe teme externe: Peisaje din Munții Tatra (luni) • **Din țările socialiste:** U.R.S.S. (vineri).

DEZBATERI. «Originile romantismului românesc», recent apărutul volum de studii literare al lui Paul Cornea, în dezbaterea emisiunii **Cărți și idei,** cu participarea lui Mircea Anghelescu, Teodor Vîrgolici, Z. Ornea (joi).

ȘTIINȚĂ. Mai aveți o întrebare? Bineînțeles, la o asemenea temă: «Cum a apărut omul și civilizația?» (joi) • Cea de-a doua emisiune a ciclului **Drumuri în istorie** programează subiectul «Acei meșteri geniali de pe Cetățuia» (vineri).

LITERATURĂ. Schițele «Țăranul și coasa» de Liviu Rebreanu și «Un martir al higienii» de D.D. Pătrășcanu, dramatizate la emisiunea **Pagini de satiră și umor** (duminică) • În sumarul **Cronicii literare** — premiera de librărie «Marele singuratic» de Marin Preda (luni).

TEATRU. «Apus de soare» — al IV-lea episod din **Mușatinii** (luni) • «Trei generații» de Lucia Demetrius în adaptarea și regia lui Nicolae Motric, cu Sandina Stan și Toma Dimitriu (marți) • «Unul dintre noi» de Radu Bădilă. Cu Gina Patrichi și Ștefan Tapalagă (vineri). «Dragostea lui Alioșa» — un film sovietic (luni).

FILM. Marele succes cinematografic al lui Stanley Kramer «Corabia nebunilor». O revelație actoricească — Oskar Werner (miercuri) • «Bătrîna pianină» — un film produs de studiourile iugoslave (vineri) • Aventuri haiducești în continuare pe micul ecran: «Răzbunarea haiducilor» (sîmbătă).

MUZICĂ. În ciclul de inițiere muzicală a lui Leonard Bernstein: Uverturi și preludii (duminică) • Selecțiuni din spectacolul prezentat de ansamblul Operei din Phenian «Marea de sînge» (marți) • Lehar și longevivele sale operete (vineri). • Un concert de estradă cu interpreți valoroși: Elena Cernei, Nic. Herlea, Teodora Lucaciu (duminică).

FOLCLOR. Ansamblul «Doina» al armatei (duminică) • și ansamblul «Brîulețul» din Constanța (sîmbătă).

DIVERTISMENT. Partea a II-a (poate ceva mai bună) a **Varietăților** clujene (duminică) • Margareta Pîslaru, Coca Andronescu, Rodica Popescu, Mihai Fotino, Amza Pellea, Dem. Rădulescu, Șt. Tapalagă într-o emisiune muzical-distractivă de sfîrșit de săptămînă (sîmbătă).

PENTRU TINERET-COPII La telecinemateca pentru copii și tineret, Teodor Caranfil prezintă istoria miraculosului film «Nanuk» al lui Robert Flaherty (marți) • Sanda Faur despre protocolul Mărțișorului în emisiunea **Ritm, tinerețe dans** (sîmbătă).

SPORT. «Cupa Carpaților» la handbal: România–Cehoslovacia (joi), România–Iugoslavia (vineri).

Marga Barbu

PRONO

Pronosticurile cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la Concursul Loto-prono 1972, etapa din 27 februarie

I. Atalanta-Mantova	1
II. Bologna-Fiorentina	1, x
III. Milan-Sampdoria	1
IV. Napoli-Cagliari	1, x
V. Roma-Juventus	x, 2
VI. Torino-Inter	1, x, 2
VII. Varese-Catanzaro	x
VIII. Verona-Lanerossi	1
IX. Arezzo-Bari	1, x
X. Como-Foggia	1
XI. Novara-Lazio	x
XII. Palermo-Perugia	1
XIII. Reggiana-Taranto	x

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra F album
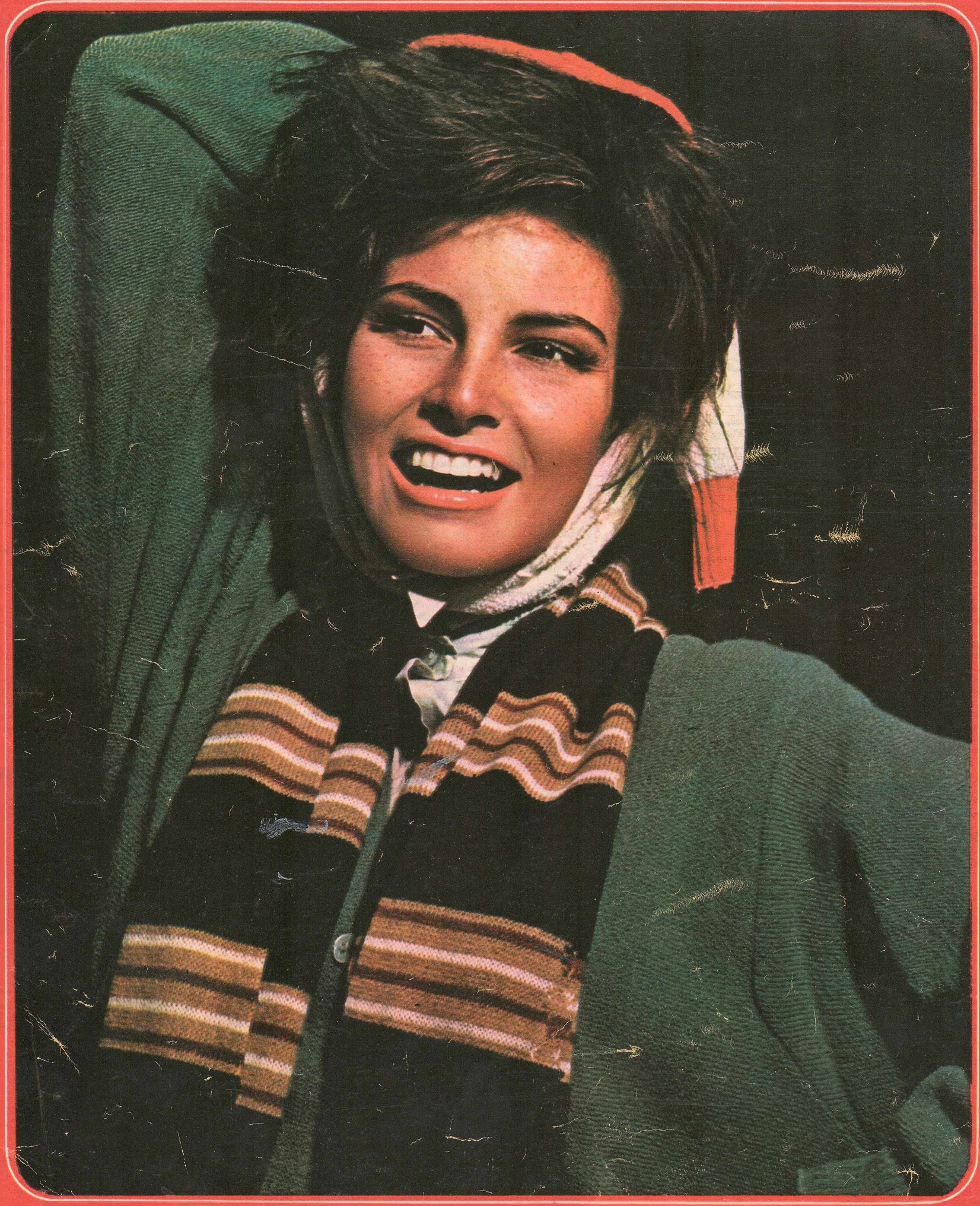
RAQUEL WELCH («Călătorie fantastică», „100 de carabine»), vedeta spectaculoasă care încearcă, uneori cu eforturi dramatice, să convingă că poate fi și actriță.